

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Museum-körút 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Revízió.

Budapest, március 23.

(s.) Amit a revízió jegyében született néppárt soha meg nem kísérelt, „csak titkon érző lelke óhajta sejt”: az egyházpólitikai törvény revízióját megcselekszi most a Tiszsa-kormány. Természetesen nem az a revíziót, amelyre a néppárt áhítok. Az állami anyakönyvvezetés revíziójáról van szó, még pedig olyan revízióról, amely ennek az intézménynek a legjobb igazolása. Az egyházpólitikai törvényhozás tízéves jubileumát alig is lehetne méltóbban megülni, mint azzal a törvényjavaslattal, amelyet most tárgyal a képviselőház erre a célra kiküldött bizottsága.

A javaslat természetesen érintetlenül hagyja az állami anyakönyvvezetésről szóló törvény elvi részeit, csak a végrehajtáson változtat. És ez a változtatás mindennél ékebben bizonyítja azt, hogy az állami anyakönyvvezetés teljesén bevált. A módosításnak ugyanis az a lényege, hogy az anyakönyvvezetést beolvassza a községi szervezetbe s a községi jegyző, aki nagybárá eddig is állami anyakönyvvezető volt, ezután hivatalos állásánál fogva végzi majd az anyakönyvvezetés munkáját. A módosítás célja voltaképpen az adminisztráció egyszerűsítése — s ennyiben folytatása a Széll Kálmán egyszerűsítő akciójának —, de egyúttal elismerése annak a derék munkának, amelyet a falu jegyzői egy korszakos reform megvalósítása körül végeztek. Az intézmény az ő életének első évtizedében életrevalónak, üdvösnek bizonyult és most a törvényhozás véglegesíti azt az állapotot, amelyet a törvényt végrehajtó kormány ideig kísérletképpen, a saját felelősségére létesített; beilleszti végképpen a községi élet organizmusába azt a szervet, amely eddig csak mint a község emberére bízott állami funkció el-

vétele a községek vendégszeretétét, de a hosszú próbaidőn át otthont talált benne és egészen odaválónak bizonyult. Ami tehát forma szerint revízió, az belső valósága szerint szentesítése az eddigi állapotnak és végleges szentesítése annak az egyházpólitikai alkotásnak, amely a magyar nemzeti állam szempontjából egy vonalban áll a kötelező polgári házassággal.

És ez a csendes jubileumszámába menő revízió szép csendben, minden izgalom, a lelkeknek minden haborgása nélkül megy végbe. Nyoma sincs semmiféle emóciónak sem az egyik, sem a másik táborban. A bizottság tárgyalásának rendjén is egyetlenegy ellentmondó hang hallatszott s ez sem arról az oldalról, ahol az egyházpólitikai revízió harcossá sorakoznak. Polónyi Géza volt az egyetlen, aki opponált, de az ő oppozíciója természetesen nem irányult az állami anyakönyvvezetés ellen, amelyet annak idején megszavazott. Annál csodálatosabb azonban, hogy oppozíciója olyan intézkedés ellen irányult, amelynek érintetlensége az állami anyakönyvvezetés egész intézményének életkérdése, de egyúttal életkérdése a felekezeti békének is és legfőbb biztosítéka annak, hogy a kitűnően bevált intézmény nem lehet kulturharc forrása. Sem többet, sem kevesebbet nem kívánt Polónyi, mint azt, hogy az anyakönyvvezetéssel lelkészeket is lehessen megbízni, mert szerinte a leghelyesebb az lett volna, ha mindjárt a papokat teszik vala meg állami anyakönyvvezetőknek.

Föltesszük, hogy Polónyinak ez a megfélemlítő állásfoglalása egészen jóhiszemű, de jóhiszeműsége mellett is veszedelmes tévedés. Állami anyakönyvvezetés egyházi férfi segítségével: olyan ez, mint köztársaság a nagyherceggel az élén. Vagy hogy egészen gyakorlati példával világítsuk meg, olyan, mintha a

dohánytermelőkre bízók a trafikot, szeszgyárosokra a szeszdó megállapítását és beajánlását. Micsoda szörnyű zűrzavar támadna abból, ha katolikus papnak kellene összeadni vegyes párokat, akik közé áthághatatlannak akadályt emel az egyház dogmája? Vagy ha törvényesnek kellene beírnia olyan gyermekeket, akik az ő vallásos meggyőződése szerint törvénytelen házasságból születtek? Az sem volna utolsó dolog, ha állami anyakönyvvezetővé kinevezett tiszteletes előtt kellene egybekelniük buzgó katolikus jegyeseknek, vagy zsidóknak katolikus lelkipásztor előtt. És egész sorát lehet még elképzelni az olyan helyzeteknek, amelyekből az országot elborító kulturharc szikrája pattanna ki. Az elkereszteléseknek, az állam törvénye ellen való renitenciának fészekei az állami anyakönyvi hivatalok volnának, holott tiz esztendő tapasztalatai szerint ezekben a hivatalokban az egységes magyar nemzeti államnak a felekezeti torzalkodásokon felülemelkedő, niveláló és engesztelő hatalma honol.

Aki nem akarja az egész egyházpólitikai harc felújulását, aki nem akarja a liberális egyházpólitika minden vívmányának halomra dőlését: az nem akarhatja komolyan a lelkészekre bízni az anyakönyvvezetésnek kizárólag állami funkcióját. Az állami és egyházi hatáskörök teljes szétválása, az állam polgárait nyilvántartó kizárólagos és oszthatatlan állami hatalomnak minden kétséget, félreértést és bitorlást kizáró dokumentálása ugy van jól megvalósíva, ahogyan a tiz esztendő előtt megalkotott törvény kimódolta és a törvénynek igazán példás végrehajtása megvalósította. A törvénynek is, a végrehajtásnak is legnagyobb dicsérete az a mostani csendes jubileum. Polónyi Gézának aligha volt szándéka az ünneprontás. És hogy hiábavaló lenne minden ünneprontás, arról beszédes bizony-

TÁRCA

Utravaló.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája —

Írta: Thury Zoltán.

Tehát építeni kell egy hidat. Akkora legyen, hogy átbálgathassunk rajta valamennyien. Megfontoltan, nyugodtan, csendesen s nem úgy például, mint az a vén zsidó, aki a szomszédom volt a kórházban ezelőtt tizenhat esztendővel s akinek a tizenhat esztendőn keresztül is az agyamba vijjog a visítása. Egyszer tudniillik az ágyaink közé állítottak egy spanyolfalat s a vén, istentől embertől elhagyott nyomorult, aki mesélte, hogy talán valahol él egy fia, hogy esetleg van egy fia, de akihez hónapok alatt nem szökött egy jó szót senki, akinek a világon egy valamirevaló nadragia sem volt, amit még érdemes lett volna elhordani, a kúnna meghajgált, megcsufolt, benn a kórházban meg a mosogatóleány szemében is slávát, göthös, szerteszakadt tüdejű, vén zsidó bucsuzkodni kezdett az élettől. Micsoda szivetszárgató fájdalommal vált meg a rögtöl, amiben még a sirja is fölpanaszolt, kellettlenül kiszolgáltatott három sing a temetőnek abban a sarkában, ahova minden esztendőben fölneztett egy csöppet a Szamos. Olyankor tudniillik, amikor a havasokról belemolett az olvadt hó... Mit siratott, mi fájt neki az emulási perében, mitől vált meg onyire nehezen... Terne volt a földnek s tudtára adta ezt még a túskebekor is, amely megtépte a kalfátját, nem virult neki semmi a nap alatt. Nyavalyás, gyámoltalan, éhenhalófóiban levő pária, akivel úgy bánnak, mintha bépkokos volna, s fardát ember, akinek kivánatos a pihenés, ami legyen minél hosszabb, minél nyugodalmasabb, kárpölés azért, hogy így kellett élni a megvén-

lésig... S aztán, amikor elérkezik a pihenés, hát kétségbeesetten üvöltve követeli vissza magának a földet, amiből sohase volt az óvé még egy buzaszem vagy egy szálf virág se.

Aztán ittám másik bucsút. Az, aki elment, nyugodtan adta át magát a kikerülhetetlen végnek. Eppen csak egy kicsit megilletdöve hagyta itt a meleg otthont s kűnn a világban félig elvégzett feladatokat — s amikor még egyszer körülnézve, lehunyta a szemét, fölvisított az ágy mellett a gyász őrvongása. Szóval: az életnek egyetlen bizonyossága az, amit, ha elkövetkezik, úgy fogadunk, mintha valami véletlen sujtott volna le ránk. Tudjuk, hogy jön, hogy mindnyájunk számára utban van. Meg nem ment ellenében se emberi nagyság, se emberi csőpség. Mindenféle csodát mutogatnak a panorámában, de olyan embert nem, aki kikerülte az emberi sorsot. S az utvesztőben nincs ösvény, amelyen el lehetne bujdosni a végélel. Mindnyájan tudjuk, egyikünknek se ujság és mindnyájan készületlenek vagyunk vele szemben. Azzal szemben, aminek én nem merem leírni a novát, mert egész csomó olvasom akad, aki remegve dobja ki kezétől a lapot. Férfiak, asszonyok, akik megtanultak uszni a víz ellenében, akik elírt hegemaszásban, gyaloglásban, lovaglásban nincs lehetetlenség, nagyzerű tréninget csináltak végig arra, hogy az izmaik erősebbek legyenek, mint a hajókötél, berendezkedtek a végtelenségre megremegnek, elsápadnak, ha eszükbe jut a bizonyos vég. Teleszedték magukat filozófiával arra a kérdésre, hogy mi az élet célja s megdermednek az előtt a kétségbe se vonható igazság előtt, hogy vagy holnap vagy holnapután elkövetkezik az élet vége. A halál, amit egy élet készit elő s amibe mégis úgy zuhanunk bele, mintha hegyszakadék széléről dobná bele valaki. Tágra meresztett szemmel, meglepetve, elborzadva, holott amikor megszülettünk, már el is indult valahonnan elénk a végünk. Csak az a kérdés, hogy honnan... Némelyikünknek éppen

csak arra van ideje, hogy körülnézzen a világban, a másikkal pedig vénségig sorvad, pusztul s akkor bámul el hitetlenül, hogy: *már?* Ilyen váratlanul! — Mindig váratlanul érkezik tudniillik, mert gyámoltalanok vagyunk ahhoz, hogy várjunk rá. Az asztalműhelyben egymás mellett, egy gyulapadon, faragják össze a bőséget és a koporsót, néha összegeserélik a deszkákat is, hanem azért mi minden egyébre felkészülünk, csak az emulásra nem. Azt a bőséget, aki az ágya alatt tartja a koporsóját, kinevezük bolondnak s amikor a mi óránk elkövetkezik, belekapaszkodunk az ágy fájába és vonitunk az élet után, mint az eb.

Rettenetesen primitív, gyámoltalan állat az ember. A háza mellett van a temető, de csak félszemmél, borzongva pislog be a kapun. Nincs bátorsága arra, ami a legtermészetesebb volna, hogy megbarátkozzék azzal a mezővel, aminek a pázsítja alatt majd elpihen. Rossz fizető. Amikor benyújtják az élet árát a számlát, meggurran igyekszik. Hova, merre? Mióta gondolkozó-sorba fejlődött az agya, tudja, hogy nincs alku. Senkinek se sikerült még a moratoriumot megkapni, de azért megkísérel, hogy hátha neki sikerül. Kapkod, lihegve, őrvongva hűdözök a föl-készülési elől. Féltség, összezúgurodott nyavalyássá válik a filozófus, aki könyvtárt írt össze a *lemi* vagy *nem lemi* kérdéséről, de emulástottta azt, hogy a maga csöpp énjét előkészítse az utra, amihez egyszer okvetlenül előáll a postakösi. Ha valahol vannak fölöttünk álló lények, akik lenéznek ránk, jól emulathatnak ezen. Az emberbolynon, amelyben évezredek óta a halál változtatja föl a népséget. Valami, ami feltétlenül jelentkezik, ha elfogy az életerő, valami, amivel nem rendelkeznek, ami ur felettük, kitapaszthalatlan, szeszélyes szuverén, s a népség bujkál előle. Nem lehet elbujni, de azért bujkál. Nem lehet új életet adni sírassal annak, akit kivitték az élet portájáról, de azért sir. Tudniillik

ságot tesznek az igazi ünneprontók az ő — némaságukkal. Azzal, hogy mikor Tiszák revüjét csinálnak, akkor Zichy Nándorék — hallgatnak.

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, március 23.

Negy gyorsasággal peregetek le ma az 1903. évi állami költségvetés tételei. Az általános diskusszióban mára csak Lovász Márton és Nemesi Pál felszólalása maradt, a pénzügyminiszter hamarosan reflektált megjegyzéseire, a részletekhez pedig senkinek sem volt szava, éppen csak az előadó kérte, hogy a civillistát a régi összeggel, 9,300,000 koronával állítsák be a költségvetésbe.

A budget-tárgyalás előtt és azután vita indult meg az Olasz- és Németországgal megindítandó kereskedelmi szerződéses alkudozásokról szóló törvényjavaslat és a kormányak az exlexre vonatkozó tavalyi jelentése körül; amazt az ellenzék a pénzügyi bizottsághoz kívánta utasítani előzetes megvitatás céljából, de a kormány a tárgyalások sürgősségére való beavatkozással ellenezte ezt és a többség ilyen értelemben határozott. Az exlex-jelentést a miniszterelnök visszavonta, hogy véget vessen a további vitának s mert amugy is tárgyalatlanná vált.

Még maradt annyi idő, hogy már ma hozzáfogjon a Ház a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításáról szóló javaslat általános vitájába, amelyet az előadó magas színvonalon mozgó fejtegetésekkel vezetett be, Barta Ödön pedig pártjának álláspontját körvonalozta a horvát provinziummal szemben.

Az ülés végén Barta Ödön a készfuzetések felvételéről rendelkező törvényjavaslat tárgyalását sürgette, amire a miniszterelnök megnyugtató választ adott, ellenben felelet nélkül maradt Lengyel Zoltánnak az a kérdése, hogy mikor nyújtja be a kormány a főrendek inkompatibilitásáról szóló törvényjavaslatot.

Szerda lévén, akadt interpelláció is. Báró Kaas Ivor felhívta a kormány figyelmét arra, hogy a választói névjegyzékek összeállítására alkalmából legyen gondja, nehogy idegenek is bejuthassanak a névjegyzékekbe. A miniszterelnök felvilágosította az interpellálót, hogy a törvény alapján a kormánynak nem lehet ingerenciaja a választói névjegyzékek összeállítására.

Holnapra előreláthatólag befejezik a horvát

pénzügyi egyezmény tárgyalását, sőt valószínűleg az állami szolgák óvadékaról szóló törvényjavaslatl is végezni fog a Ház.

A képviselőház ülése március 23-án.

— Kezdetre délelőtti 10¹/₂ órákor. —

Elnök: Perczel Deszö, majd Jakabffy Imre.
A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Lukács László, Cseh Ervin, Tallian Béla, Plösz Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést s előterjeszti a kérvényeket.

Tallian Béla földmívelési miniszter benyújtja a mezőgazdasági szempontból hasznos madarak védelméről szóló egyezmény beiktatására vonatkozó törvényjavaslatot.

Rosenberg Gyula előadó előterjeszti a közgazdasági bizottság jelentését az Olaszországgal kötött kereskedelmi provinziumról, továbbá az Olasz- és Németországgal megindítandó kereskedelmi szerződéses tárgyalásokra való felhatalmazásról szóló törvényjavaslatot.

Barta Ödön kéri a Házat, hogy a törvényjavaslatot, amely az ország gazdasági érdekeinek szempontjából elsőrangú fontosságú előzetes tárgyalás céljából a pénzügyi bizottságnak is adja ki. (Helyeslés a szövegből.)

Lukács László pénzügyminiszter: Semmi kifogása sem volna ez ellen, ha a törvényjavaslat gyors tárgyalása nem volna olyan égető szükség, a törvényjavaslat nem tartalmaz semmiféle pénzügyi természetű intézkedést s éppen a sürgősségre való tekintettel kéri a Házat, hogy tekintsen el ettől az indítványtól. (Helyeslés a jobbteől.)

Szedernyi Nándor csatlakozik Barta Ödön javaslatához.

Rosenberg Gyula előadó utal arra, hogy a közgazdasági bizottság behatóan tárgyalta a törvényjavaslatot s szintén át van hatta annak sürgős voltáról.

Komjáthy Béla szükségesnek tartja, hogy a pénzügyi bizottság is tárgyalja a törvényjavaslatot.

Elnök: Elrendeli a szavazást. A többség nem utasítja a javaslatot a pénzügyi bizottsághoz.

Következik a napirend: az 1903. évi költségvetés általános tárgyalásának folytatása.

Lovász Márton nem érti, hogy mi célja lehet még az 1903. évi költségvetés tárgyalásának most, mikor az év már eitel s a költségvetés tulajdonképpen nem is előírva, nem is tudja, minek nevezze. Zárszámadás szempontjából sem lehet a törvényjavaslatot tárgyalni, mert hiányzik belőle a legfőbb állami számvizsgáló közreműködése. Az előadó szerint ez a tárgyalás törvényes formáság, hogy a szárszámadásnak törvényes alapja legyen. Ezzel nem lehet jóvátenni az általános felfordulást és nem lehet meg nem történít tenni a törvénytelenség egész sorozatát. Ez a kormány nem nyújt garanciát arra, hogy ez az eset nem fog megismétlődni. A kormány nem képvisel egyebet, mint az udvari és katonai reakciót; a nemzet rovására tekerekoszkodik, csak hogy kielégítthesse az udvár és a hadsereg követeléseit. Nem szavazza meg a törvényjavaslatot. (Helyeslés a baloldalon.)

Nemesi Pál kéri a kormányt a dinasztia érdekében, hogy tegyen le a civillista felemeléséről, mert ha ellenzékülétsé válnak, az nem válik az uralkodóház javára; lehetetlen milliókat elvonni a nemzetől, csak

azért, hogy a bécsi udvar fénye emelkedjék. (Élénk helyeslés a szövegből.) Kérdi, mit telt a kormány öt hónap óta, hogy a népiszkolákban általános legyen a magyar nyelv tanítása. Mi lesz az adóforralma? A kormány kötelező ígéretet tett s még mindig semmi fogalma. Kérdesi a pénzügyminisztertől, szándékozik-e a témiumon kérdést megválasztani. A kormánynak az obstrukció alatt is lét valoa ideje a munkára. Nem szavazza meg a költségvetési törvényjavaslatot.

Lukács László pénzügyminiszter: Nem fogadja el azt a szemrehányást, hogy a kormány volt oka annak, hogy az 1902-ben beterjesztett költségvetés csak most kerül tárgyalás alá. A javaslat tárgyalásának az a célja, hogy a megszakított költségvetés alapján elkészülhessenek a szárszámadások. Ami azokat a kérdéseket illeti, amelyeket Kosuth Ferenc a múlt kormányval szemben felállított...

Nemesi Pál: A mostanival szemben is!

Lukács László pénzügyminiszter: A kérdések Szell Kálmán miniszterelnök urhoz voltak intézve.

Nemesi Pál: 1903. november 37-ikén!

Lukács László pénzügyminiszter: Az adóforralma teljesen ki van dolgozva, mivel azonban ez az állami bevételeknek csökkenésével jár, olyan időpontot kör választani megválasztására, amikor az államháztartás rákötődés nélkül elvetheti ezt a hiányt. Ugyasza áll a bor- és husztgyasztási adóra nézve is. Az átiratási illeték mérséklése nem nagyjelentőségű kérdés. Beátja, hogy a kataszteri munka lassan halad, de nincs elegendő munkára hozzá. A végrehajtások korlátozásáról a polgári törvénykezési rendtartás fog gondoskodni. A magyar nyelvnek a népiszkolákban való általános oktatásáról a kormány legközelebb be fogja nyújtani a törvényjavaslatot. Megjegyzi végül, hogy a minisztériumokban mind keresebb ingyenes munkaerőt alkalmazzanak. Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a jobbteől.)

Elnök: Elrendeli a szavazást. A többség általánosságban elfogadja a költségvetést s ötéronyi szünet után megszavazza a részleteket is azaz, hogy a civillista az eredeti 9,300,000 koronányi összegben vétecsk föl a tavalyi budgetbe.

Most indítványozza az e nök, hogy a miniszterelnöknek a ex-lexre vonatkozó jelentését mint tárgyalant tegyék iratárba. (Mozgás a bal- és szövegből.)

Nemesi Pál kifogásolja, hogy ez a jelentés egyáltalán szóba is kerüljön, mintogy nem volt napirendre tűzve.

Lukács László pénzügyminiszter: Nincs más módja az elintézésnek, mint az, hogy a tárgyalatlanná vált jelentést, amelyről az elnöknek bejelent, hogy feleslegessé vált, iratárba helyezzék.

Báró Kaas Ivor azt tartja, hogy a kormánynak vissza kell vonnia a jelentést, ha tárgyalatlanná, mert ez felel meg a parlamenti rendnek.

Barta Ödön azt kívánja, hogy a jelentést tárgyalják együtt a szárszámadásokkal. Az egyáltalán képtelenség, hogy a Ház előtt fekvő jelentésről, amely ki sem nyomatott, szót sem oszatlató, az elnöknek egyszerűen kimondja, hogy tárgyalatlanná. (Helyeslés a szövegből.)

Gróf Tisza István miniszterelnök hangulatozza, hogy ennek a jelentésnek a intézése nem prejudikál a szárszámadások elintézésének, annak, hogy a szárszámadást elintézés miként történjék; olyan jelentésről van szó, amelynek kinyomtatását még el sem rendelte a Ház, tehát semmi akadályja nincs annak, hogy kimondják tárgyalatlanságát és iratárba helyezzék. (Helyeslés a jobbteől.)

Hol van hát az előrehaladott kor bölcsesége, ha még meghalni se tudunk emberedősen...

Meg kell építeni a hidat az élet és a halál között és pedig arra a cölöpre, hogy dőreag valamit várni a siron túl. Van valami kis anyagcsere... Betűtör meg a tulszám tépálkózik és így válik a testem újra testté az unokában. Ez az igazság s ha elég erőssé neveljük a nemzedékeket ahhoz, hogy megbartkozzanak ezzel, nem is vigasztalan igazság. Megszokjuk azt, hogy az életől csak az életbe lehet várni valamit. Abban minden bevégződik. Arra való vagyunk, hogy élet legyen a föld hátán. Nem méretünk van a mindenség, hanem mi vagyunk arra való, hogy valamiféle hiányt pótoljunk benne. Például a voltaképpeni célunk a vadászat. Nélkülünk tulszágosan elszaporodnak az erdőben a vad. Tehát emberi hivatását csak az tölti be voltaképpen, aki medvét lö vagy farkast. Vagy talán csak a szántóvető, mivelhogy a buzatábla arra való, hogy jóllakjék rajta a madár. Valami ilyen alárendelt jelentőséget tulajdonítunk a létünknek s akkor aztán mindjárt tisztában vagyunk azzal, hogy számunkra csak kitalálták kegyes lelkek a feltámadást, szerepünknek azonban vége van ott, ahol a jó emberek egy-egy görögnyót hajtanak utánunk. Nőjünk föl ebben a felfogásban a gyerek. Ha már vak hitet nem adhatunk neki, hát oltsuk bele a határozott tagadást. Azzal se lesz szomorúbb a világ, mint ma. Sőt, amit ma nem igen tudunk, megtanulunk nagyon szeretni. Az életen végig öljük azt, amit a szívünkbe zárunk, barátot, szeretőt... Mert aztán már nincs élet. Melegebb, igazabb, becsületesebb lesz a világ... Amit az évezredek hazugság, az örökös remegés tönkretesz, életet teremt a negáció.

az ember. Nem lehet belevilágítani az elmúlás utáni koromsötétbe, de azért okosodik. És a fejt a vállai közé huzva, remegve konstatálja, hogy újra meg újra elmult egy esztendő, holott egész bizonyosan jönni fog egy esztendő, amelynek a végét nem éri meg. Micsoda kezdetleges nép ez, amelyben évezredek alatt nem fejlődött még ki a derű a feltétlen bizonyossággal szemben. Mira használtak hát föl ennyi gyönyörűsége?

Semmire. Éltünk, remegtünk. Évezredek alatt megcsináltuk a mai civilizációt, ami az élet legfontosabb kérdésében, a vég dolgában, felületesebb, kapkodóbb, határozatlanabb, mint amilyen az emberiség gyermekkorára volt. Mesterségesen, célzatosan húzódunk el attól, hogy azt a kérdést boldogassuk, amiben meghül bennünk a vér. Távoltartjuk magunktól a gondolatot, holott semmi befolyásunk sincs magára a tényre. Bujódit játszunk és alattomosan meglapulva lessük, hogy melyik napon kire kerül a sor. És a soros ördögve protestál a meglopást ellen. Az életünk berendezése szédelő. Hazudunk egymásnak, hazudunk magunknak. Hazudunk a könyvben, a piacon. Az igazságtól félünk. Elhúzódnak előle. Minden egyből beszélünk, hogy elkábuljunk s ne jusson eszünkbe az, ami a fejtől fölött kering. Pedig ha számot vetnénk vele, ha a nap huszonegy órájából csak egy negyedet arra fordítanánk, hogy megbarátkozunk azokkal a gondolatokkal, hogy körülöttünk mindenek és a mindenben magunknak is egyszer csak vége lesz, másképpen halnánk meg. S ami ennél sokkal fontosabb, másképpen élünk. Nem csútan bujdosás lenne az élet, hanem állandó, öntudatos készenlét. Mehetünk.

Mint ahogy nyugodtan, méltósággal tud elmentni a paraszt, ha szőlőtáji. Meg a muzulmán, akinek a vallása gondoskodik arról, hogy ne retentetes, kikerülhetetlen rémet lásson a balában, hanem átmenetet két világ között. S a másik világ hasonlítatlanul szebb, mint ez. S ha a

mohamedánus élete nem produktív, annak nem az az oka, ami a mi munkakedvünket lenyűgözi, hogy tudniillik jön a vég s akkor ugysis minden hiabavaló.

Szép nyugodalmas halál volt módjukban a régi magyaroknak is. Ezeknek a pogányoknak is böles hitet szuggertáltak a táltosaik, arra való, hogy ne tartsa vissza őket a halálfélelem attól, hogy vásárra vigyék a börtöket. Aki sokat kaszabolól az ellenségéből, annak gyönyörű udvartartása lesz odaát. Az áldozatai szolgálatába állanak, viszik a fegyvert utána s megalázkodnak a hős előtt. Hát kell ennél szebb jövendő? Csak naivitás kellett hozzá, amibe el lehetett plántálni a hitet. Az a naivitás, ami Budha sok milliónyi hívét ma is élteit és életeit a boldog halálra. Örömmel temetnek, csongotyúval, muzsikaszóval. S a vallásban, a betűben minálunk se lenne hiba. Jézus Krisztus is gondoskodott a halál olyan magyarázatáról amivel meg lehetünk elégedve. A temető kapuja fölé oda van írva, hogy: föltámadunk —, csakhogy én nem hiszem. Itt a hiba. Mi már nem vagyunk az egyszerű pásztorok. Belőlünk a civilizáció és a kétszerkettő kipusztította a hitet. Azaz hogy belénk se nevelte. Olyannak kaptuk a világot, amilyen, tele szkepszissel, tartózkodással, bölcselkedéssel. A mai hívő: nem hívő. Felülbírálja a dogmát és kételkedik. A mi időnk az ingadozás. Nem hiszünk, de ezzel szemben elég bölcseséget se tudunk nevelni a civilizált emberben a fekete véggel szemben. Még az szaltkopogtatásra is rávetemedünk, hogy hátha jelentkezik valaki a már elmentek közül s mond valami bizonyosat. S nem jelentkezik, de azért mi mégse helyezkedünk rá az új állápontra, hogy azután majd nem következik semmi s ebben a bevégzett életben van az egész élet. Ahhoz gyávák vagyunk. Pislogunk a napba, bámuljuk a holdat s valami világszóra még mindig várunk. Holott ami a mult meg a jelen naivitásában világszóságnak látszik, abban már hinni nem tudunk.

Szatmári Mór azt vitatja, hogy amely javaslat a Ház előtt van, az tárgyalásra tüzendő ki.

Neményi Ambrus előadó: A jelentés nem tartalmaz számszerű adatot; mindössze arról szól, hogy a kormány törvényes felhatalmazás nélkül is köteleességének tartja a bevételek elfogadását és a kiadások teljesítését. A származással az a jelentés egyáltalán nem függ össze. (Ugy van jobbról.)

Thaly Kálmán arra figyelmeztet, hogy a kezelésekkor korrekciók kell lennie, nehogy ebből az esetből később precedens alakossanak. Eppen azért helyes volna a jelentést visszavonni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Visszavonja a jelentést. (Helyeslés a jobboldalon.)

Okolicsányi László kérdi, hogy mi lesz azokkal a határozati javaslatokkal, amelyek a jelentéssel kapcsolatosak, azokat nem vonhatja vissza a miniszterelnök, mert azokat a pénzügyi bizottság terjesztette elő. (Ellentmondások a jobboldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Azok a határozati javaslatok a vita során, a kérdéses jelentésben adták be, minthogy a jelentést visszavonta, magától értetődik, hogy a határozati javaslatok önként esznek. (Helyeslés a jobboldalon.)

(A horvát pénzügyi egyezmény.)

Neményi Ambrus ismerteti az egyezményt, melynek meghosszabbítása nem prejudikál a végleges rendezésnek. Politikai okokból elfogadásra ajánlja a provizóriumot. Nem akarja elhalasztani, hogy e révén az állami költségvetés 3 millióval nagyobb teherhez jut, de a költségvetés realitása is ugy kívánja, hogy ez a tétel beállítassék, mert az év folyamán az az összeg kiadásra fog kerülni. (Helyeslés jobbról.)

Barta Ödön több ösztönzést kíván a kormánytól. Amit a törvényjavaslat elélegként emleget, az tulajdonképpen ajánlás, vagy mondjuk — nehogy egy nemzet önértékét megbántuk — előny, mely nem térül meg. A horvát pénzügyi egyezmény végleges megkötését akadályozták a horvát közvéleményben felburjánzott magyar államellemes eszmék, a magyar állam egyetemes, integrálása ellen irányuló törekvések. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) A horvátok grávémei: hogy a magyar államvasutak horvátországi vonalain alkalmazott magyarok nem tudnak, de tartoznának tudni horvátul, a magyar kormány nem tett beruházásokat Horvátországban, hogy a közös hivatalokban előnyt kapnak a magyarok, ezek a panaszok magyar-államellemesek. Mi sohasem panaszkodunk, hogyha egyik-másik állami hivatalban horvát illetőségű magyar állampolgárokat alkalmaznak; seinknek sem jut eszébe azt mondani, hogy horvát, mert az magyar állampolgár. A grávémenek ürügye alatt a regnikoláris bizottságok szüneteltek. Horvátország nem becsüli meg a Magyarország jóvólától élvezett előnyüket, az autonómia amilyenhez fogható nincs a világon, mert költésgeit, terheit Magyarország viseli, előnyeit Horvátország élvezi. Nem szavazza meg az egyezményt, mert ez az előleg meg fogja nehezíteni az egyezmény végleges rendezését, hanem határozati javaslatot nyújt be.

Előnk: A vita folytatását holnapra halasztja.

Barta Ödön megszüregelt a készfizetések felvételéről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Szedeszkényi Nándor utasítást kéri az elnökség utján a pénzügyi bizottságot a törvényjavaslat sürgős letárgyalására.

Gróf Tisza István miniszterelnök azt tartja, hogy nem volna helyénvaló most határozni. A kormány iparkodik fog sorát ejteni a javaslat tárgyalásának. **Leiszly Zoltán** azt kérdezi, hogy mikor fogja a kormány benyújtani a tőrendék összerfaterhetlenségéről szóló törvényjavaslatot?

Előnk: Következik az interpelláció.

(A választói névjegyzék.)

Báró Kaas Ivor a következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez:

Mind intézkedéseket szándékozik tenni a kormány, hogy a választók összefoglalásánál a törvénynek rendelkezése, hogy választók „mindazon bennszületett vagy honosított” polgárok, kik régi jog, adóösszes stb. oimen választói joggal bírnak érvény szerzesésük: a Magyarországon született a választók névsorából ki ne hagyassanak; a nem honosított külföldi illetőségű lakosok pedig azokkal fel ne véssenek és léves beiktatás esetén töröltesselek.

Gróf Tisza István miniszterelnök azt válaszolja, hogy a törvény a választói névjegyzékek összeállítását az önkormányzati testületekre bízta, tehát arra sem közvetlenül, sem közvetve soha befolyást gyakorolni nem fog. Helyesli, hogy idegenek ne lehessenek választók, de éppen mert szigorúan ragaszkodik a törvényhez, nem hajlandó a kérdésbe beavatkozni.

Báró Kaas Ivor nem veszi tudomásul a miniszterelnök választását, mert a belügyminiszternek törvényadta joga, hogy befolyást gyakoroljon a választói névjegyzékek összeállítására.

Előnk: Szavazásra teszi fel a kérdést. A többség tudomásul veszi a választást. Az ülés délután 2 óra 10 perckor végződik.

BELFÖLD

Hieronymi Bécsben. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter tegnap délután Bécsbe utazott és egy napi bécsi időzés után ma este visszatért a fővárosba. Utja a német kereskedelmi szerződés dolgában megindult tárgyalásokkal volt összefüggésben.

As állami anyakönyvek. A képviselőház által az 1894: XXXIII. állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság ma délután 5 órakor folytatta tanácskozásait **Hodossy Imre** elnökle alatt. As ülésen megjelentek a kormány részéről **gróf Tisza István** miniszterelnök, **Pócs Sándor** igazságügyminiszter, **Mohay Sándor** és **Sándor János** államtitkár, **Madarász Elemér** anyakönyvi felügyelő és **Puky királyi** járásbíró. A bizottság első sorban a tegnap elhalasztott módosításokat állapította meg végleges szövegben és a függőben maradt 2. és 3. §-okat tárgyalta le. Azután folytatta a bizottság a tárgyalást a 9. szakasszal.

Neumann Armin telemíti e szakasszal, hogy a rovatokba bejegyzendő, a gyermekek válása, de ez a bejegyzésnél ellentét van az alap törvény 87. szakaszával, mely a külföldi honosok válását nem mondja ki bejegyzendőnek. Kérdi, szándékos-e ez? Az egyszerűsítésnek nem felel meg, hogy a gyermek születési ideje és neje külön rovatba jegyeztesse. **Gróf Tisza István** miniszterelnök a módosításokhoz hozzájárul, imperatíve kell kimondani a bejegyzést és ezt pótolni kell, a vállásra nézve elismeri, hogy ez ellentétes s így zárjelbe oda kell tenni a 87. §. korlátai között. Több felszólalás után a 9. §-t. **Neumann Armin** módosításával fogadták el. A 20. §-nál **Neumann Armin** a halvszületékre nézve helyesebbnek tartaná, ha azok nem a születési, hanem a halotti anyakönyvbe jegyeztesse, a német törvény így intézkedik. **Gróf Tisza István** miniszterelnök: A halvszületésnél születési történet, de halálzás nem és így logikusabb, ha az eset a születési anyakönyvbe vétesse le. A 20. §-t változatlanul elfogadták. A 28. §-nál **Ballagi Géza** indítványozza azon intézkedés kinyagását, hogy az államilag alkalmazott anyakönyvezetők átmenetleg kivételesen meghagyhatók, mert ez ellenkezik azval, hogy a községi szervezetebe a beillesztés megtörténhetik és jogsérelem senkinek sem történik. **Gróf Tisza István** miniszterelnök nem járulhat hozzá az indítványhoz humanitárius szempontokból, mert vannak egyes esetek, amikor külön egyéneket kellett alkalmazni s ezek eszisztoitások nem lehet egyszerre tönkrotenni a törvény életbejuttatásánál s ez csak ideiglenes intézkedés, mert ő is igyekszni fog, hogy ezek a kivételes esetek is mielőbb megszüntetethetők legyenek. A szakasz változatlanul elfogadták. A 25. §-ba július hó 31. helyét augusztus hó 31. tételt az anyakönyvi felügyelők rendelkezési állapotba helyezése idejéről. A többi szakaszok elfogadásával a tárgyalás befejeztetett és a bizottság a jelentés hiteltelisével az elnököt és az előadót bízta meg.

A negyedik pótválasztás. Nagylakon ma zajlott le a pótválasztás a szabadelvűpárti **Haass Antal** és a Kossuth-párti **Nagy Sándor** aradi ügyvéd közt. A függetlenségű párt jelöltje állandóan többségben volt és a választás eredménye is az lett, hogy ellenjelöltjének 810 szavazata ellenében 1216 szavazattal, vagyis 406 kétszáműrésű képviselővé választották. A kerületet eddig a főispánná kinevezett **Kristóffy József** képviselte.

A képviselőház gazdasági bizottsága ma délután 5 órakor **Perzel Dezső** elnökle alatt ülést tartott. A bizottság a szolgálatai szabályzatot módosította, a képviselőház hivatalnokainak és szolgáinak, a meghosszabbított ülésekre való tekintettel, két hónapra fizetésük 25-25%-át szavazta meg rendkívüli pótlékul, több hivatalnoknak magasabb fizetési osztályba, illetve fokozatba való besorozását kimondta, — a gyorsíró-revizorokat a VII. osztályba sorozta, több tisztviselőt és szolgát részesített szerényben és végül elhatározta, hogy a gépkocsikat az eddigi napidíj helyett ezután havonként előre fizetendő évi 1000 korona napidíj-váltásában részesülnek.

Új helyteredőkt vasutak. A képviselőház közlekedésügyi bizottsága ma délután letárgyalta a hozzá utalt helyi vasuti törvényjavaslatokat.

KÜLFÖLD

A helyzet Ausztriában. A cseheknek az a válnása, hogy a belső cseh hivatalos nyelv és morvaországi cseh egyetem dolgában még tárgyalásba sem bocsátkoznak a németekkel, még reménytelenebbé tette a lajtantuli helyzetet. Sőt az utolsó események következtében **Koerber** állása

teljesen tarthatatlanná vált, amennyiben a dolgozni akaró pártok egyike és másika is elfordult tőle. A kurizum kedvéért feljegyeztük itt azt a táviratot, amelyet **gróf Sternberg** küldött lapjainak, a königrázi **Lidove Listy**nek:

A Koerber-minisztérium ugyszólván már megbukott. **Baerwreither** képviselő azt ajánlotta ő tel-ségének, hogy koalíciós kabinetet nevezzen ki **gróf Madoyski** elnökle alatt, amelybe **Baerwreither** és **Kramar** is bejelönnének és amely németekre, csehekre és lengyelekre támaszkodnék. Ez a terv udvari körökben élénk megbeszélés tárgya.

A balkáni helyzet. **Konstantinápolyi** hírek szerint **O'Conor** angol nagykövet egészen nyíltan állást foglal az egyelértesben levő hatalmak ellen s azt mondja, hogy a reformakelöt nemzetközi bizottságra kell bízni s hogy az akciónak csak ugy lesz sikere, ha Macedónia egész közigazgatását modern alapokra fektetik. A macedon vezérek **O'Conorban** erős támaszukat látják, mert ő is azt kívánja, hogy a reformakció meghusuljon, hogy aztán új tervvel állhasson elő, amelyet Franciaország és Olaszország már jóváhagytak. Az itteni macedon körök remélik, hogy a hatalmak egyenletlenkedése véget fog vetni az egész reformakciónak.

Az orosz-japán háboru.

Budapest, március 23.

Port-Arthur bátran lehetne már a harcurodósítók örömeinek nevezni. A legválságosabb pillanatokban menti meg őket a teljes elhalgatás veszedelmétől. Már napok óta kétségbeesetten keresnek valami témát. Megszólaltattak már mindenkit, ki valaha Koreában vagy Mandzsurianban járt, még az első **Dummerl** Augustnak akrobata fiát is. És mikor már egészen kifogytak a témákból — március 22-ikének hajnalán — újra megszólaltak **Port-Arthur** előtt az agyuk. De ezáltal nemcsak az oroszok lepődtek meg, hanem a japánok is. Az orosz hajóhad ugyanis kimerészkedett a kikötőből — igaz, hogy nem nagyon messzire és csakhamar visszavonult, de mégis csak arról tett bizonyosságot, hogy még sem semmisült meg teljesen. De még jobban meglepte a japánokat az a körülmény, hogy az orosz hajók közt olyanokat is láttak, melyeket már rég békának, tehetetleneknek hittek. Ez azt bizonyítja, hogy **Makarov**, az új főparancsnok ugyanossak megállja a helyét. Hogy legnagyobb gondja a megsérült hajók kijavittatása. Es ugy látszik, hogy ezt a törekvést siker koronázza. De az ilyen reparált hajók mégis csak olyanok, mint a megoperált beteg, kinek fellépésében nincs meg a régi bátorság és a régi energia. A kikötőből kijöttek ugyan, de a nyílt tengerre nem merészkedtek.

A legújabb támadásról a tudósítások egész sora számol be. A legreálisabban leírják a csatát, csak arra a kérdésre nem adnak feleletet, amely a legjobban érdekelné bennünket. Hogy milyen kárt tettek tudniillik a japán bombák az erődben? Egy bizonyos, hogy a japán hajóhad sértetlenül vonult vissza. Mert ha nagyobb kár érte volna, akkor a tudósítások — melyek mindannyian orosz forrásból származnak — bizonyosan megemlékeznek róla. De **Alexejev** mindössze annyit telegrafált a cárnak, hogy az egyik japán páncélos-hajót gránát talált. Egyebet semmit. Hát az bizonyára csak amolyan **Alexejev**-féle gránát, aminőket jelentései élénkítésére szokott az orosz főparancsnok használni.

De ami késik, nem mulik. Meg vagyunk gyözdöve, hogy a legközelebbi jelentések pozitívabb híreket fognak hozni az ostrom eredményéről. A japánok nem pazarolják hiába bombáikat. Az azelőtti ostromról is rendkívül idilliikus képet festettek az első orosz táviratok. Ártatlan löveggyakorlatoknak tüntették fel, mely **Port-Arthur** falaiiban nem tett több kárt, mint ha gyermekek dobálták volna meg labdákkal. . . . Azután jöttek az angol és japán táviratok. És a kép egyre komorodott, sötétedett, míg végre megrázó katasztrófa hatását tette a szemlélőre.

Mind bizonyosabbá válik az is, hogy a ja-

Nem panaszkodik több Erényi-féle „Ichtiol-Salicyllal“ — egy kísérletet tesz. Szagtalan.

pánok a szárazföldön sem vesztegelnek. Megkezdették az előnyomulást és csapataik már az Anesutól északra húzó országutakon haladnak. Valószínű tehát, hogy egy-két hét múlva a maguk egész nagyságában bontakoznak ki a későbbi harctéri események. A megrázó jelenetek egymást fogják követni a véres drámában és a tudósítónak nem azért kell majd képeletüket megerősíteni, hogy színeket adjanak a gyér eseményekhez, hanem hogy nyomon követhessék őket gyors alakulásukban és fejlődésükben.

Port-Arthur ostroma.

Pétórvár, március 23.

Alszéjev helytartónak Miklós cárhoz Mukdenből e hónap 22-éről küldött távirata így szól:

A hajóhad parancsnoka jelenti Port-Arthurból mai kelettel: Ejjől körül két ellenséges torpedónaszád közeledett a port-arthuri külső kikötőhöz, de az üteg fényszóróinak körébe kerültek és az ütegek, valamint a *Bobr* és *Otocsia* rájuk löttek, miért is visszavonultak. Az ellenséges torpedónaszádoknak reggeli négyórai támadását visszaverték. Napvirradatkor közeledett az ellenséges hajóhad négy pánóloshajója és hat pánólos cirkálóhajója, továbbá hat másodosztályú és harmadik osztályú cirkálóhajója, végül nyolc torpedónaszád három csoportban. Hét órakor kezdte elhagyni hajóhadunk a belső kikötőt. Az *Asskold* zászlóval előre ment és a pánólosok követék. Az ellenséges pánóloshajók közeledtek Liaotoucsang felé és 11 helyelykes löveget löttek Port-Arthurra és 108 löveget a környékére. Lövegeink, amelyeket nyolcvan kábelnyi távolságra löttek ki, igen jól találtak. Tíz órakor az egyik japán pánóloshajót gránát találta, mire megszüntette a tüzelést és visszavonult. Tizenegy órakor egyesült az ellenséges hajóhad és a külső kikötő partja mentén távozott a nélkül, hogy megtámadta volna hajóhadunkat.

Pétórvár, március 23.

Alszéjev helytartónak Miklós cárhoz Mukdenből tegnap kelettel küldött távirata jelenti:

Széles táborok kiegészítő jelentése szerint a Port-Arthur előtt megjelent ellenséges hajóhad hat pánólos és hat cirkálóhajóból áll. Déléltől 9 óra körül megoszlott az ellenséges hajóhad. A pánólos hajók és torpedónaszádok Liaotoucsang mellett és a Galambüdüben, a cirkálóhajók két nagy csoportban Port-Arthurtól dére és délkeletre állottak föl. Kilenc óra 20 perckor megkezdte a *Retvidan* a tüzelést Liaotoucsang fölött az ellenséges pánóloshajókra, amelyek viszont a városra lövöldöztek. Az idő közben összegyűlt hajóhadunk a külső kikötőben. Déléltől 11 óra körül szünni kezdett az ellenséges ágyúzás. Az egyesült japán hajóhad lassan távozott dékeleti irányban és 12 óra 30 perckor teljesen visszavonult. A part ágyúzása közben öt enestek, kilencen megsebesültek, egy ember pedig könnyebb sérülést szenvedett.

Nagy csata előtt.

London, március 23.

A japánok szárazföldi előnyomulása megkezdődött. A *Daily Telegraph* értesülése szerint a japán előcsapatok már az Anesutól északra lévő országúton vannak. Az oroszok százötven tábori ágyúval állnak a Jalu északi partján.

Méddig tart a háború.

London, március 23.

Egy japán tengerész tiszt, aki a harctérről Tokióba érkezett, a *Daily Chronicle* tudósítójának azt mondta, hogy az ő nézete szerint a háború nagyon sokáig fog tartani. Port-Arthur rendkívül nehezen törhető díó. A japánokat meglepte, hogy mily gyorsan reparálták az oroszok megromlott hajóikat; így a *Novik*, amelyet már kétszer hitelek hárképtelenné, már újra a harcok sorában van. A japánok bátorsága büszkeséggel töltötte el. A japán hajók bámulatosan manővereznek. A dróttalan táviratozást ma már egyetlen hadihajó sem nélkülözheti. A legutóbbi harcokban folytonosan használták a japán hajók. A tiszt nem hiszi, hogy az oroszok föl akarják adni Port-Arthurt, az ő véleménye szerint az oroszoknak Port-Arthurban összesen harmincezer emberük van s ezenkívül harmincezer ember őrzi a vasutat.

Átkelés a Bajkál-tavon.

Pétórvár, március 23.

A *Russ* című lapnak Versne-Udinszkából azt táviratozik, hogy a csapatok a Bajkál-tavon nagy rendben vonulnak át. A Kelet-Ázsiában szükséges és székre szállítható anyagot már átszállították a tavon.

Az utolsó lokomotívot tegnap szállították a tulesó partra. A forgalomügyi miniszter, ki eddig mindent személyesen vezetett, a napokban elutazik.

Lásadó koreaitak.

London, március 23.

A *Times* tegnapi tokiói távirata szerint Gensan felől jövő japánok Lamhoungnál megtámadtak háromszáz fölkelő koreait, akik közül kettő meghalt, husz megsebesült és harminchat fogdába esett. A foglyok azt mondják, hogy az oroszok bujtatták fel őket. A koreai kormány elhatározta, hogy Jonganfót megnyitja a külföldi kereskedelemnek.

A gyanakvó Oroszország.

Köln, március 23.

Az oroszok Középáziában erősen készülnek a háborúra. A *Köln. Zig.* értesülése szerint a pétervári katonai műhelyekben óriás tevékenységet fejtenek ki s igen sok lövészert szállítanak Reválba és Libauba és egyéb finnországi helyekre. Mindezeket az intézkedéseket arra az esetre lezik, ha Anglia az oroszok győzelmé esetén Japánországnak segítségére akarna menni.

Elevenen életetve.

London, március 23.

A *Daily Mail*nak jelentik Tienosinből: Egy Katauka nevű japán kereskedőt, aki az oroszoknak kémszolgálatokat tett, meggyilkoltak; a gyilkosok élve temették el. A japán lakosok örömeiket fejezik ki, hogy az árulót és a sors érte. A japán hatóságok azt állítják, hogy nem tudják, ki követte el a gyilkosságot.

Rosen báró.

Páris, március 23.

Rosen báró, volt tokiói orosz követ, aki tegnap este érkezett ide, semmi éle újságrót sem fogadott. Rosen báró néhány napig időzik Párisban. Vele egy időben érkezett meg több Pétervár felé utazó személyiség, köztük a japán orosz konzulok és a pétervári kínai követség első titkára.

Kína és Oroszország.

Páris, március 23.

A *Mandsuorszag* nyugati határán fölállított kínai csapatok számát *húszezzerre* teszik. A pekingi kormány még nem felelt az orosz kormány értesítésére, hogy bizottságot fog kiküldeni e csapatok semlegességének megállapítása végett.

HIREK

Budapest, március 23.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 31-ikén előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóstanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A király Budapestén. Az utolsó fejedelmi látogatás Bécsben április hóban a walesi herceg és hercegné látogatása lesz. A hercegi pár elutazása után ő felsége Budapestre jön és itt marad a delegációs ülések befejezéséig. Az eddigi rendelkezések szerint a delegációkat mindenesetre még május első hetében megnyitják.

— Berzevicsy miniszter látogatása. Berzevicsy Albert közoktatási miniszter tegnap délután fél négykor meglátogatta a képművészeti társulat kelenföldi műteremházát. A miniszter fogadására megjelentek a társulat részéről Benkó Kálmán igazgató, Dudics Andor az igazgatóság tagja, dr. Ambrózius Dezső titkár. Ott voltak még a fogadáson Kánn Gyula műépítész, a műteremház építője, a minisztérium részéről K. Lippich Elek osztálytanácsos, a művészeti osztály vezetője és Huszka Jenő miniszteri titkár. A miniszter több mint egy órán át apróra megnézett mindent.

— A nagyhat. A jövő hétfőn kezdődik a keresztényesség huszveti ünnepét megelőző nagyhat. A főváros templomaiban szerdán állítják fel a szent sárokat. Nagypénteken reggel 9 órakor tartják meg az összes templomokban a csónkamisét. Az ünnepélyes feltámadás szombatban 4, 5 és 6 órakor lesz az összes fővárosi templomokban. A helyorségi templomban katonai díszrel tartják meg a feltámadást, amelyre a 32-ik gyalogezred van kirendelve.

— Tanargyűlés Hódmezővásárhelyen. Az országos polgári iskolai tanargyűlést osztrádmagyar köré e hó 23-án Hódmezővásárhelyen tart a évi közgyűlést. A gyűlés tárgya: Baranyai Gyula előki megnyitja, Hevesi János titkár jelenése. öv. Zelenka János osztrádi tanító előadása. 'Művészeti tárgyak a po gári leányiskola szolgálatában' című. Hevesi János előadása. 'Az iskolai könyvek magyarságáról.' Tisztújítás, indítványok stb. Gyűlés után társasvacsora lesz.

— Vilmos császár és a cumberlandi herceg. Berlinből táviratozza tudósítónk: A *Braunschweiger Zeitung* érdekes részleteket közöl Vilmos német császár és a cumberlandi herceg viszonyáról és viszályáról. A cumberlandi herceg tudvalevőleg az utolsó hannoveri király fia. Az újság megjegyzi, hogy értesülése feltétlenül hitel érdemel. Mikor a császár tavaly áprilisban Kopenhágába érkezett, a cumberlandi herceg hirtelen elutazott onnan. Vilmos császárt módfelett bosszantotta ez a dolog s az udvar személyzete előtt nem is titkolta méltatlankodását. Egy magasarany udvari méltóságnak egyszer azt mondotta a császár: — Talán csak nem gondolja a herceg, hogy szaladni fogok utána. Leszheti!

Ez a közlemény állítólag a braunschweigi államminisztérium révén jutott az idézett lapba.

A *Hamburger Nachrichten* apokrifnek jelenti ki Vilmos császárnak fenti nyilatkozatát és megjegyzi, hogy ennek a hírek terjesztése — fel-ségsértés.

— Gróf Csáky Napoleon vagyona. Bécsből jelenti tudósítónk: Ma reggel 9 órakor törvényeségi vizsgálóbizottság járt gróf Csáky Napoleon György lakásán. A vizsgálóbizottsághoz osatlakozott a magyar király személye körüli miniszteriumnak egyik tisztviselője és a grótnak egy nagybátyja. A törvényeségi vizsgálóbizottság levette a lakásáról a peocéséket s alaposan átkutatta a gróf lakását és berendezését. A két szobából álló lakás tele van műkincsekkel, drágaságokkal és apró csecesbécsekkel, amelyekért a gróf vagyont fizetett. Találtak egy nagy pénztárcagyűjteményt, temérdek sok arany, ezüst és bronzérméket, képeket, ovasókat, revolvereket, köztük kettő mesés értékű tokokban őrzött a gróf. Érdekes, hogy minden asztalon találtak egy-egy villamos szivargyújtót. A becslés órákköz tartott. A drágaságokról jegyzőkönyvet veittek föl, aztán ismét lepecsételték a lakást.

— Az afghanisztáni emir halála. Hivatalosan még nem értesítették meg a fálhivatalos orosz hirszolgálatnak azt a táviratát, hogy az afghanisztáni emir megmérgezték. De nem lehetetlen, hogy a mérgezés megtörtént és *Habibullah* kán áldozatul esett ellenségeinek. Az emir, mint apjának, Abdurrahman kánnak utóda, 1901-ben foglalta el az afgán trónt. A különböző törzsek rokonszenvvel fogadták őt, de már trónraléptekor hirté járt, hogy mostohatestvére, Jakub kán, erőies és okos anyjának támogatásával, több törzset egyesített az emir megbuktatására, hogy aztán maga foglalja el a trónt Eddig azonban Afghánisztánban teljes rend uralkodott és az emir szelíd és jószágos uralmával egyre növelte barátságát számát. Így megszüntette a kinzó büntetéseket, palotájában napokint fogadta a panasos embereket és igazságosan járt el mindenki fel szemben. Politikai rokonszenvével Oroszországot ajándékozta meg, bár iparkodott Anglia barátságát is megőrizni és huzta az apjának is adott angol szubvenciót. Ennek köszönhető, hogy Oroszország hiába iparkodott azon, hogy Kabuban diplomáciai képviselőseget létesítsen, az emir ezt a kívánását nem teljesítette. Ha a Habibullah erőszakos haláláról szóló hír csakugyan igaz, úgy újból feléledhetnek az ellentétek Oroszország és Anglia közt.

— A magántisztviselők munkaszünete. A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény a kivételek közé sorol olyan üzemeket, amelyeknek a megszakítása lehetetlen. E kivétel felmragyarázása révén megtörtént, hogy a kivételek alá sorolt egyenymély vállalat tisztviselői vasárnap délelőtt dolgozni voltak kénytelenek, másrészt pedig a vidéki tisztviselők ellentétben a fővárosiakkal, akiknek teljes munkaszünetük van, csak délelőtt tíz órától fogva élvezhették a munkaszünetet. A *Magántisztviselők Országos Szövetsége*, amely mindenütt állást foglalt a magántisztviselők általános, teljes munkaszünetre mellett, a kereskedelemügyi miniszterhez fordult s kérte a mai állapotok reformálását, illetve olyan intézkedések életbeléptetését, amelyeknél fogva az ország összes magántisztviselői kivéthessék részüket a megérdemelt egész vasárnapi pihenőből. A kereskedelemügyi miniszternek most érkezett leirata teljes világgosságot hoz a kérdésben. A leirat ugyanis kijelenti, hogy a rendelkezések a kivételekre vonatkozó része csupán az illető iparüzemekre vonatkozik, de nem egyezsersmind a magántisztviselőkre is, tehát a kivételek alá sorolt ipari vállalatok magántisztviselőinek épp úgy meg van adva a teljes vasárnapi munkaszünet, mint a többi magántisztviselőnek. Kijelenti továbbá a miniszter, hogy a rendelet nem tesz különbséget fővárosi és vidéki magántisztviselők között, s ha a vidéken az ipari és kereskedelmi üzemeknek délelőtt tíz óráig szabad is nyitva lenniük, ez az engedelem kizárólag árúk kiszolgáltatására és házhoz szállítására szól, nem pedig a magántisztviselők foglalkoztatására. Végül pedig azt mondja a leirat, hogy ilyen értelemben és ilyen magyarázattal már többször világgossították föl az illetékes kereskedőkörök, ha mindazáltal nem tartják meg teljesen a munkaszünetnek e rendelkezéseit, az egyedül orvoslás

...hátja, hogy az **Előzetes rendőrhatalmokról** **Ágykötés** **fel-**
hívása a választásokra. A miniszter leirata most már
lehetővé teszi, hogy az ország minden magán-
tisztviselője, kivétel nélkül élvezze a törvény oltalmát.
— **A Dreyfus-pör revíziója.** Párisból táv-
íratok: **A semmitörvényes büntetőtanácsa** tegnap a
Dreyfus-pör felülvizsgálatában első tanúként **Gonse**
tábornokot hallgatta ki a Henry ezredesről hamis-
ított számlák ügyében. Állítólag ezekkel a számlá-
kkal akarták eltitkolni a **Val Carlos** volt spanyol
katonai attasénak fizetett összegeket. A kihallgatás
hatódtól óráig tartott. **Gonse** többek között
kijelentette, hogy nem tud pontos számadást tenni a
titkos alpból kifizetett összegekről. Kérdést in-
tekintett hozzá a különböző hamisítványoknak to-
kintett iratok tárgyában is.

— **A bécsi török nagykövetség botránya.** Bécsből
jelentik: A rendőrség meg a múlt héten letartóztatott
egy **Chlutkán** nevű asszonyt, aki **Nedim** bég bécsi
török nagykövetség ellen szarolást kísérelt meg. A rend-
őrség átközléses folytatja a vizsgálatot, annyira,
hogy sem a nagykövetség, sem a szaroló asszony nevét
nem nevezi meg a jegyzőkönyvben és minden fölvi-
vátást megtagad. Ugy látszik, hogy nagy botrányról
van szó, amelynek az lesz a vége, hogy **Nedim** bég
tér, akit néhány hónappal ezelőtt az a külletemenség
ért, hogy a nagykövetség orvosa fölpofozott, el fog-
ják szállítani Bécsből.

— **A király Abházában.** Bécsből jelentik hogy
a király április 7-én Abházába utazik a svéd király
látogatására s másnap már visszautazik Bécsbe.

— **A gyapjú-király bukása.** Londonból
táviratoznak, hogy **Sully**nak, skócei bukása a hét
elején oly óriási riadalmat keltett az amerikai és a
londoni tőzsdéken, nem sikerült keresztülvinnie,
hogy hitelezőivel törvényszékben kívül kiegyezked-
jék, noha egyelőre 45%-ot kínál s tíz nap le-
járásig alatt ígerte kötelezettségeinek teljes ren-
dezését. **Sully** felesége felajánlotta palotáját és
50.000 fontra becsült ékszereit a tartozások tör-
lesztésére, de amikor a hitelezők mégis esdőt
kértek, visszavonta ajánlatát.

— **A férj becsületéről.** Bécsi tudósítónk jelenti
telefonon: A Werderthorgasse 12. számú háza előtt
ma este fél kinos botrány történt, amelynek nagy kö-
zönsége volt. Abban a házban lakik dr. **Steger** Ferenc
ügyvéd, akinek feleségére kelet dr. **Beer** Tivadar
egyetemi magántanárnak menekülne a bécsi
rendőrség elől. Ma este **Steger** ügyvéd éppen ki-
lépett a kapun, amikor egy asszony érkezett kocsin
a ház elé s kutyakorbáccsal rálamadt az ügyvédre.
Dr. **Steger** elhárította az ütést és sietve
elhajózott. A dr. **Beer** professzor felesége volt, aki
így akart bosszút állani az ügyvéden a férje ellen
emelt fejelentésért. Érdekes körülmény, hogy **Beer**
leánykorában a legjobb barátságban volt **Steger** ügy-
véd családjával s náuk ismerkedett meg későbbi
férjével.

— **A magyar borkereskedelem emelése.** A
Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Szövet-
ségének igazgatóválasztása tegnap ülést tartott.
Molnár Lipót ügyvezető-igazgató fejelentését az országos
szövetség központi irodájának működéséről helyeslé-
ssel vette tudomásul a választmány.

Érdekes és beható vára szolgált alkalmul a **Ma-**
gyar Borkereskedelemben **Wolff** Lipót által Sopron-
vármegye közgazdasági hatóságára ellen közzétett táma-
dások. Egyes választmányi tagok azt indítványozták,
hogy egy az igazgatóság köréből kiküldendő bizottság
vizsgálja meg az emellett közeményekben előadott
ténykörülményeket melyek borkereskedelmünket és
borzadásunkat annyira veszélyeztetik, hogy a leg-
szigorúbb megkorlátozást szüksegséges. Tekintettel
arra, hogy a kérdéses cikkekben előadott dolgok or-
szágos érdekeket érintenek, a választmány nem
tartotta sem elegetendőnek, sem célszerűnek az
indítványozott vizsgáló bizottságnak kiküldését, hanem
arra utasította a cikkek szerzőjét hogy az általa
jelhozott dolgok szükséges tisztázása szempont-
jából a parlamentben interpellációt intézzessen a kor-
mányhoz. Több belligy elintézés után elhatározták,
hogy a rendes közgyűlést április hó első felében
megtartják. **Zwack** Akos szakszakszó indítványára el-
határozták a választmány, hogy a kereskedelmi mi-
niszteriumhoz ama kérelemmel fordul hogy az állam-
vasutat részére az 1904-05. évi óvada legalább 100 darab
speciális borszállítóra szolgáló tartánykocsi készit-
tessen. **Nagy György** a Szövetségnek az olasz borvám
dolgában eddig kifejtett működését méltatta. Ledtvá-
nyára felkérte a választmány **Molnár** Akos ország-
gyűlési képviselőt hogy a kereskedelmi szerződésnek
tárványában a képviselőházban az Országos Szövetség
átláspontját fejtsse ki. Nagy tetszéssel találkozott **Haar**
Ignác indítványára aki a magyar borkocsi Ausztriában
való megkedveltetése érdekében azt ajánlja, hogy a
Szövetség a kormány támogatására Bécsben egy nagy
borházat rendezzen be.

— **Lemészarolt hittérítők.** Londonból jelentik,
hogy **Kiangsz** kínai tartományban több katolikus

hittérítőt meggyilkoltak. A kormány csapatokat kül-
dött az ott lakó keresztények megoltalmazására.

— **Zendülés a sorozás ellen.** Irunk már arról
zendülésről, amely Aradmegye több oláh községé-
nek nyugalmát felzavarta. A felbujtott oláhok tudva-
levőleg a sorozás miatt lázadtak föl. Tegnapelőtt reg-
gel kezdődött a sorozás a kisjenői szolgabírói hiva-
talban. Ezen a napon **Agya, Csintye, Kerülés és Nadab**
községek hadkötelesei állottak a mérőőre alá. Mind
a négy községből igen sok legény jött be **Kis-**
Jenőre és általában feltűnt, hogy a legényeket a
szokottnál nagyobb számban kísérték a falujokbeli
férfiak. Már a sorozás előtt nagy izgalom volt észlel-
hető a szolgabírói hivatal előtt álló tömeg között.
Nyíltan hirdették, hogy a sorozás törvénytelen, hogy a
jegyző meg akarják csalni őket, mert törvény szerint
még nem kellene most sem sor alá állani. Állig folyt
a sorozás félóráig. a tömeg egyre izgatottabb lett.
Lármáznak és kiabáltak a szolgabíróság előtt; a legé-
nyek kijelentették, hogy a sorozás törvénytelen, **ők**
nem mennek a bizottság elé. A nagy lármára kijött egy
osondőr és szigorú hangon osendre intette a tömeget.
A legények erre káromkodva köveket szedtek föl a
földről és dobni kezdtek a szolgabíróság épületét.
Mikor az első ablak nagy oszörömpöléssel bezuodott
a osondőrök felütözött szuronyonnyal kijött az épületből
és osendre szólította fel a népet. Ekkor azonban már
végleg elvadult a hangulat. A kövek csak úgy röp-
kédtek és végül egy kódarab az egyik osendört is me-
gesbesíttette. Az őrs vezetője erre hangosan kiadta a
parancsot:

— **Szuronyt szegezz!**
A tömeg erre még jobban felűhődött. Sokan
előrohantak, megfogták a szuronyokat és lökdölni kezdték
a osendőröket. A szorongatott osendőrök szuronyso-
gezve a nép közé rohantak és három embert súlyosan
megbesíttettek. A tömeg ijeden hátrált, a osendőrök
pedig a nyolc legdühösebbet letartóztatott és bevitték
őket a község háza fogházába. A letartóztatottak ott is
dühöngtek. Ami összetörhető ott a kezük ügyébe
akadt, azt összetörték, teli torokból ordítottak és pa-
dokkal verték az atót. Végre a osendőrök átszálli-
totta a foglyokat a járásbíróóság iogházába. Há-
man körültekintett ott sem akartak lecsendesülni, mire
bírómség verték őket. Azalatt kint a dühös tömeg a
templomba roh nt ahol a képeket letették és nagy károkat
okoztak. Majd megröbentek az üzleteket és a keresmá-
kat; az utjukra eső ablakokat betörték és a kirakato-
kat károsították. Az időközben megröbösített osendőrök
csak nagynehezen tudta a további zavargásnak elejét
venni. A másik zendülés hétfőn folyt le **Kerülés** kö-
zségében ahol néhány nap óta folyik a választási
jog reformjának alapját képező összeírás, a husz
éven feüli férfiak statisztikájának megállapítása.
E napon hiába mentek ki a község házáról az
összeírók. A községben valamennyi kaput bezárták
előttük és azzal fenyegetőztek, hogy agyonütik őket,
ha nem távoznak. Dorongal és más szerszámokkal
felleg verkezett emberek üzbébe is vetették az összeíró-
kat, akik kénytelenek voltak futva menekülni. Az
oláhok azért tagadták meg az engedelmességet, mert
a Budapesten megjelenő **Voina Poporului** című lap
azt írta hogy ez az összeírás nem más, mint **titkos**
képviseletválasztás. — **Zaránd** községben hasonló okból
tört ki a nyílt lázadás. Itt ugyanis az összeírásról az
a hír terjedt el, hogy azt új adó név behozatala miatt
végzik. A nép hétfőn reggel nagy csoportba verődött
össze és fenyegető állást foglalt el. A osendőrök a
község háza elé vonultak de mezejelenésük nem riasz-
totta meg a zavargókat, sőt többen a osendőröket is
megtámadták. A osendőrök puskával szorították
vissza a tömeget. A forrongást azonban nem tudták
lecsillapítani.

— **Hátlázás.** **Justh** István nagybirtokos, 1848 ban
Turóc megye volt főszolgabírója 1861-ben békesi fő-
pénztárnok. Békés és Csanádmegyék virilis bizottsági
tagja, folyó hó 22-én este 10 órakor 33 éves korá-
ban Budapesten meghalt. Az elhunytban **Justh** Gyula
országgyűlési képviselő édesatyja gyászolja. A be-
szenteses csütörtökön. 1. hó 24-én délután 1/4 óra-
kor lesz az Esztergyó-utca 13. sz. házban. A temetés
Szent-Tornya (Bécsmegye) f. hó 25-én délután
1/4 órakor lesz.

Festő Vilmosné született **Móra** Rozália 21-én
harminctéte éves korában meghalt Törökbácsán.

Ma délután temették el nagy részvét mellett
a kőbányai-ut új sírkertben **Grósz** Béla festőművész
lelcségét.

— **A mésszarolagony áldozatai.** Ma délután
temették Bécsben a **Svadosch**-házaspárt **Ebner** mésszar-
olagony áldozatait. A temetésen a mésszarolók ipar-
testületének valamennyi tagja megjelent s az utvona-
lon több mint ötvenzere ember adta meg a végtsiz-
tességet a meggyilkolt házaspárnak.

— **Michel Lujza.** **Michel Lujza,** a retten-
hetlen francia asszony haldoklik. És mily gunyja
a sorsnak! Az az asszony, kit egész életében az
a vágy hevített, hogy ennek a mai társadalom-
nak romjain lehelje ki lelkét, hogy azokon a bar-
rikádokon pusztuljon el, melyekről a mai rend és
intézmények ellen szórják a tűzökadó bombákat:
ágyban és párnák közt haldoklik, csöndes szob-
ában várja az elmulás pillanatát. **Michel Lujza,**
az anarchizmus legrajongóbb apostolait, tüdőgyul-
ladás öli meg. Mozdulatlannul fekszik immáron
felhár párnáin és csak szemében lángol a régi
tűz. Az a vad, az a szenvedélyes, mely mikor
megszólat, szinte megperzselté hallgatóit. Ezek a
szavak, **Michel Lujza** hatalmas beszédei több hi-
vőt szereztek az anarchizmus tanainak, mint a
rópiratok és könyvek száza. Mert ezekből
a szavakból lángoló hit, törhetetlen biza-
lom, magával ragadó lelkesedés áradt ki.
Akkor hallgatták, hol fáztak, hol lángoltak,
hol halálra sápadtak, hol tűzbe borultak. Mert
Michel Lujzanál senki nem festette meg hatal-
masabban meg a pusztulás képét, senki sem raj-
zolta érzékibben meg az irás, a rombolás gyö-
györűségét. Mintha nem is ember szólott volna,
ugy zengett beszéde. Mintha a gyűlölet démona
elenedett volna meg, ha ő lépett a tömeg elé.
Szemből, arcából omlott a tűz és szavai kábító
mérgeként hulltak a lelkekbe. A mai társadalom
elátkozása volt az ő dalja, a mai rend káromlása
volt az ő éneke. A szelid melódiákat nem ismerte.
Mert szerinte ebből a rendből, ebből a társada-
lomból fakadt minden bűn és minden szen-
vedés. Mig el nem pusztul, nem lehet meg-
váltani a világot... És minden perőtt, minden
szavát ennek a szörnyű munkának szentelte. Iga-
zolt és megöltötte a lelkeket gyűlölettel. Nem
csillapult le akkor sem, mikor **Uj-Kaledoniába** de-
portáltak, akkor sem, mikor öt évre börtönre itél-
ték. Ott is hirdette az igét. És mikor megkönyör-
lmeztek neki: vadul szemébe kacagott a hirhos-
nak, amiért feltette róla, hogy kognelmet fogad
el ettől e társadalomtól, ettől a rendtől. Nem fo-
gadta el... Azután elvitték az **Orléans** háza.
Mint már annyi sokat, ki hitt a maga igazában.
Most már nem fog többé felhangzani **Michel**
Lujza hatalmas szava. Nemán fog fekküdni a sír-
ban, mint a többi millió. Ne hangozzék el hantjai
felett káromló szó. Pusztulást és halált hirdetett
ugyan... de hitt az igében, amelyet tanított. És
ezért megérdemli, hogy meghajtsuk előtte a tisz-
telet zászlaját.

— **Az álomművész.** **Madeleine,** a párisi esu-
dálatos hölgy, aki hipnotizált állapotban a zenének
megfelelő ezerele érzelmek arckifejezésekkel és tag-
lejtésekkel tud megjelölni kifejezni, München városá-
nak is nagy mozgalmat csinált. Nap nap után jelen-
nek meg a müncheni lapokban orvosi vélemények,
amelyek részint elismerik, részint kétségbevonják
Madeleine asszony hipnotizált állapotát. A t azonban ál-
talanosan elismerik, hogy istenadta tehetség, aki az em-
beri érzelmek egész skáláját ki tudja fejezni. **Faust** és
Margit kétségbeesését például megrázó tragikummal
jászta el, s a legtapasztaltabb kriikusokat is bámu-
latba ejti. Kevesebb rokonszenvvel tárgyalták azon-
ban a müncheni orvosok **Madeleine** asszony magne-
ztorjért, **Magnin** urat, akiben csak ravasz üzletembert
látnak, sőt némi széhhámozkodást is gyanútanak
a dologban. Mert **Magnin** ur nem akar belemenni
abba hogy más hipnotizálja a médiumot, **Magnin** ur
különbön ugyancsak méltósággal viseli a hivatalát.
Amikor hipnotizálás közben néhány furcsa mozdulattal
a község soraiból élénk derűséggel kislérek, a
község felé fordul, rosszallást kifejező arccal. Orvosi
körökben azt tartják, hogy még ha valódi is a hipno-
tizálás, a sok hókus-pókuszra semmi szükség sincsen.
Madeleine asszony most Párisba megy, de visszatér
megint Münchenbe, ahol a legelőkelőbb társaságokban
is divat lett hipnotizálással foglalkozni a végből, hogy
általá titokzatos képességeket fedezzenek fel alkalmas
médiumokban.

— **Bombamerénylet.** Londonból táviratozza tudó-
sítónk: A **Standard** közli, hogy **Odesszában** az egye-
tem épülete ellen bombamerényletet követtek el. Két
bomba felrobbant és egy falat erősen megrongált. Az
egyem épületében meg kilenc bombát találtak, ame-
lyeknek gyújtókanócai kialudtak. A rendőrség letar-
tóztatott két egyetemi hallgatót, akiket a merénylet
elkövetésével gyanúsítanak. Azt hiszik, hogy a bomba-
vetés azoknak a műve, akik a diákok kiutasításáért
bosszút akartak állani.

— **Legett kastély.** **Óld-Szent-György** község-
ben tegnap este dr. **Monda** Endre 60.000 korona ér-
tékű pavilonterű háza földig égett. A nagy szőlő-
vihar következtében a tűz a szomszéd épületeire is át-
harapódzott és abban is nagy kárt okozott. A tűz

Magyarország egyetlen te-
temesebb glaubersó- és
lythium-tartalmú földes
savanyuvize

A BALDÓCZI DEÁK-

forrás.

A legjobb és legolcsóbb gyógyvíz minden
gyomorjaj és étvágytalanság ellen.
A legkellemebb borviz.
Bővebb a kútközeliség Baldócson.
(U. p. Szepes-Várméj.)
Budapesti képvislet:
VL. Károly-kortató. Telefon 18-98

keltekének oka valószínűleg gyújtogatás. Dr. Monda ellen a lakosság oly ellenszenvvel viseltetik, hogy senkit sem lehetett a tűz oltásánál való segédkezésre rábírnai. Az ellenszenv oka egy pór. Dr. Monda családja már aludt, mikor a tűz kütött és csak nagynehézzen tudott kimenekülni.

— Szászországiak. Mrs. Barton Payne igen unta már a zsurok és diner-k egyformaságát, az unalmas pletykákat és valami különökre vágyott. Olyanra, amiről beszélne a város; valami izgalmas, új dologra vágyott Mrs. Barton Payne. És addig törté a szőkefejtűs fejcsékéjét, míg kiöklömlő a gonosz és új tervecskéit, amit még azon a héten végre is hajtott. Villásreggeli adott, amelyen csak tíz nő vett részt: Chicago legszebb tíz asszonya. Az ötletes Mrs. végiglátogatta minden ismerősét, hogy kiválgassa vendégeit. Gondolható a nagy vetélkedés, ami megindult. A meghívásnak igen eredeti formáját találta ki a Mrs.: annak, akit vendégül öhajtott látni a híros reggelin egy aranyalmát küldött. Azonkívül a terítéke mellett minden hölgy értékes kis festményt talált, amelyet a szépségről szóló költsé sorok ékesítettek. A mellözött szépek között igen nagy az elkeseredettség, s most azon tanácskoznak, hogyan bosszantsák meg a ravasz Mrs. Barton Paynt.

— A hasznos madarak védelme. Tallián Béla földművelési miniszter a képviselőház mai ülésében terjesztette be a mezőgazdaságra hasznos madarak védelméről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat az 1902 évi március hó 19-én Párisban kötött nemzetközi egyezmény eredménye és ennek folyományaként Németország, Belgium, Spanyolország, Franciaország, Görögország, Luxemburg, Monaco, Portugália, Svédország és Svájc teljesen a minékel azonos törvény készítésére vannak kötelezve. A beikkelyezésre váró egyezmény szerint a mezőgazdaságra hasznos madarak fészkeit, tojásait, a madárfiókokat tilos bármely időszakban elfogni vagy elpusztítani. E fészkeknek, tojásoknak és madárfiókoknak behozatala és átvitele, szállítása, az azokkal való házálás, azoknak elárúsítása, eladása és megvétele tilos lesz. Tilos továbbá elfogni vagy megölni minden évnek március 1-től 1. szeptember 15-éig azokat a hasznos madarakat, amelyek az egyezményhez csatolt I-ső számú jegyzékben jel vannak sorolva. Ugyanezeknek elárúsítása és áruba bocsátása ugyanazon időszakban szintén tilos lesz. E jegyzék szerint a hasznos madarak a baglyok, a farkályok, fakopások, a kékvarjú, a gyurgyolag, a verébalkatnak, a bubosbanka, a hajnalmadár, a sarlósfecske, a kecskefejő, a fülemle, a kékbegy, a vörösbegy, a hantmadár, a szürkebegy, a poszatlak minden neme, a fecskék, cinegék minden neme, a sármány, a tengelő, a serégy, a göly.

— Házasság. Lukács Emil az Újlaki Téglagyár Részvénytársaság cégvezetője eljegyezte Sipos Ilka kasszonyt, Sipos Ignácnak, a *Neues pester Journal* újságszerkesztő-helyettesének leányát.

Dr. Borpida Lajos szatmári ügyvéd eljegyezte Reiter Zelma kasszonyt, Reiter Simon leányát Ó-Radnáról. Aron Emil kisüzemlasi kereskedő eljegyezte idősb Klein Manó világiosi kereskedő leányát Juliskát.

— A szegedi nyomdász strájk. Szegedről jelentik: A *Tramb-nyomda* strájkoló munkásai a dolgozhatnak nyomdászokat az utcán megdöntötték és megkorbácolták, egynek pedig fejt beverték. Az ügyészség a vizsgáló alatt álló büntetőbírókat és pedig: Bogár Ignác, Gyürky Rezső, Grosz Samu, Venkovics Károly beüszedőket ma délután letartóztatta. Ennek bírere az Újszes nyomdák személyzete kivonult, de kérelmüket, hogy társaikat kiszabadítsák, nem teljesítették. A szegedi újságok holnap egyforma szöveggel jelennek meg.

— Eltűnt kisleány. Ilyen címen megjelent cikünkre vonatkozólag Juhász Julia szabásztól iskolatulajdonos főkért bennünket a következő nyilatkozatának közlésére:

Mindaz, amiket Szőlősi János Irén nevű eltűnt leányról e-cád, amennyiben reám vonatkozik, valótlan. A főkaptányosság és a VIII. kerületi kapitányosság a nyomozatot megindította és teljes ártalanságot kiderített. Erről bárki meggyőződést szerezhet Lévy Anai rendőrfelügyelő úrnál, az ügy előadó-jánál. Amt Szőlősi emond, az halálaitan rágalom, mely miatt a törvényes lépéseket már e hó elején a büntető járásbírósnál megindítottam. A rendőrségnek ma kérem a nyomozatot újból megindítani, mert fájdalom látom, hogy Szőlősi zaklatásaival egyéni becületemet és jóhírű szabásztól intézelem hírnevét megurorította. A főkaptányosság azonban kérelmemet megtagadta, meri a már befejezett nyomozat teljes ártalanságot már megállapította. Megjegyzem még, hogy Szőlősi Irén rakoncátlan leány, ki három évig volt már javítóintézetben. Ez a való ténylás melyből minden érdeklődő meggyőződést szerezhet. Juhász Julia.

— A Népszínház színházjegyző-irodája. A Népszínház új igazgatósága főképpen a belvárosi és lőp-tvárosi közönség kévelmére befeljegyzemnek árusításával a *Központi Menetjegyvadó* bizta meg, amelynek helyiségeiben (Vigadó-ter 1., telefon 10—62.) a déli órák aait is minden jegylajtából a legjobb kapható.

— Ongyilkosok csalónja. Természetesen ez is amerikai ötlet. Egy chicagói orvos sok évig tanulmányozta az ongyilkosságot és végre rájött, hogy az ongyilkosságra való hajlam betegség. Még pedig gyógyíthatatlan betegség. Mivel pedig ez az orvos igen lelkiismeretes férfi, azonkívül pedig amerikai, hát nem alapított szanatóriumot, ahol ezeket a gyógyíthatatlan betegetek gyógyítani próbálja. Nem, benne ez a tudat a humanistát ébresztette fel és nem az üzlet-embert. Maga elé képzelte a mostan szokásos ongyilkossági módokat: a revolvért, a mérget, a kötelet, a vízbefúladást és elviselhetetlennek találta e halálnemek borzalmait. És ekkor elhatározta, hogy e borzalmaktól megmenti az emberiséget. Nagyszerű szalont rendezett hát be, amely csupa selymes púhaság, csupa illatos elegancia. Hatalmas kanapékkal és nagyszerű fauteuille-ekkel. A beteg megfiget, az „illó” belépési díjat, cigarettára gyújt, leheveredik a nagyszerű kanapék egyikére, megnyom egy csinos mivű elefántcsont-gombocskát — és ha voltak valaha fesei, hát a következő pillanatban viszontláthatja őket. És mondják még ezután, hogy az üzleti szellem kiolt az amerikaiakból minden költői érzést!

— A szatmári püspökség jubileuma. A szatmári római katolikus püspökség alapítványának százados jubileumát ünnepelte ma a szatmári egyházmegye. A székesegyházban hálaadó istentisztelet volt, amelyen Kádár Gyula pápai prelátus pontifikált. *Meszényi Gyula* püspök az egyházmegye nevében hódoló feliratot intézett a felségéhez és ez alkalomból kulturális óciokra *másfél millió koronánál* alapítványt tett. Száz év alatt a római katolikus hívők száma ötvenkétezerrel százötvenzere emelkedett. A püspökség fennállása óta nyolcadik püspök *Meszényi Gyula*, aki 14 éve kormányozza az egyházmegyét.

— A megtörlés. A szerajevói haditörvénysek — mint levelezőnk táviratozza — ma hozta meg ítéletét azok ellen a törzs- és főtisztok ellen, akiket a bileki katasztrófa miatt vád alá helyeztek. A vádlottak voltak: *Dragović* vezérőrnagy, a 6. hegyitűg parancsnoka, *Török István* a 12. gyalogezred parancsnoka, *Grünweig* alezredes, zászlóaljparancsnok, *Bacsinszky* alezredes, *Nedelkó* őrnagy, *Jatti* százados műszaki tiszt és két százados. A bíróság *Török* eredelet két havi, *Grünweig* alezredesét pedig öt havi börtönrre ítélte, a többi vádlottat ellenben felmentette.

— Az újságírók egyesületéből. Az *Budapesti Újságírók Egyesületének* választmánya a vasárnap tartandó évi rendes közgyűlés előkészítése végett ma délután *Vári József* elnöklele alatt ülést tartott. A választmány tudomásul vette az évi jelentést, mely az egyesület múlt évi működéséről számolt be, jóváhagyta a zárszámadásokat és a jövő évi költségvetés előirányzatát; a választás alá kerülő választmány tagjainak kijelölésére pedig *Csiklai Lajos* elnöklele alatt *Szatmári Mór*, *Kálnoki Henrik*, *Dr. Dóczy Béla*, *Serecs László* és *Bernát Ottó* tagokból álló knadidó-bizottságot küldött ki. Bemutatokból ezután a kereskedelmi miniszter leiratát, mely arra kéri az egyesületet, hogy a vasárnapi munkaszünet kivételével felüggesztésének szabályozására az Onthon írók és hírlapírók körével érimekezésbe lépve, valami propositiót terjeszzen a miniszterhez. A választmány egyhangulag a következő határozatot hozta: A miniszter intenióidhoz képest szives készségét mondja ki arra nézve, hogy az Onthon-körrel e kérdésre nézve érintkezésbe és a miniszter leiratában tárgyalt ügyben állandó együttműködésre lépjen. E készségéről az Onthon-kör választmányát átiratban értesíti. egyben köszönetet mond a kereskedelmi miniszternek a Budapesti Újságírók Egyesületére részére a vasárnapi munkaszünet tárgyában hozta intézést kérelmének jóindulatú lekarolása és előékeny érintésére miatt. E köszönetéről jegyzőkönyvi kivonatan értesíti a kereskedelmi minisztert.

A választmány üléset megelőzte a segítőalap igazgatótanácsának ülése, amely *Csiklai Lajos* elnöklele alatt jóváhagyólag tudomásul vette az igazgatótanácsnak a közgyűlés elé terjesztendő jelentését. A vasárnapi közgyűlés után déli 1 órakor tartja az egyesület a szabadságakomáját a Pannónia-fogadó külön éttermében. Az ünnepi beszédet a Jókai-szeggel ez évben *Szabó Endre* alelnök fogja tartani.

— A biztosítási ügynökök ipari igazolványa. A kereskedelmi miniszter legutóbbi rendeletet bocsátott ki, melyben utalással az ipari törvényre kimondja, hogy mindenon biztosítási ügynökök, kik iparszerűleg és állandó kereseti foglalkozásuként üzik a biztosítások szerzését s a biztontórtársaságoktól a jutalékokon kívül állandó fizetést huznak kötelesek iparigazolványt váltani. Minden egyéb esetben az iparigazolvány nem kötelező.

— A lőtőlbi anarkista-merénylet. *Lüttichből* táviratozzák: Az anarkista-merénylet szerzőit letartóztatták és azok már vallottak is. Az illetők francia anarkisták és pedig *Lambin*, ki 183-ban, és *Gudelin P.*, ki 1881-ben született. *Lambin*, ki *Beaumais* néven ismert, Franciaországban már emlékművek megrogolása miatt büntetve volt és a múlt évben Bellevilleben történt bombamerényletben is részes volt.

Egy *Jemepe-Leo-Liégéből* való *Beoutet* nevű embert is letartóztattak, ki a két anarkistának szállást adott. Beoutetnél készítették a bombákat. A két anarkista azt állította, hogy munka végett jöttek Lüttichbe. A merényletet állítólag azért követték el, hogy megbosszúnják az anarkistáknak Belgiumból való kiutasítását.

— *Mattiasch* újabb nyilatkozata. Arra a nyilatkozatra, amelyet *dr. Bachrach*, Koburg Fülöp herceg jog képviselője lapunknak beküldött, *Mattiasch* Góza válaszol. Nyilatkozata szó szerint a következő:

A könyvemben közöltékert elejéről végig mindenkor helyt állók s el vagyok készülő rá, hogy bizonyítanom kell majd tartalmát. Éppen *dr. Bachrach*nak van módjában az, hogy engem a bizonyítás utjára tereljen; amíg ez meg nem történik, a nyilatkozat után való egyszerű tagadásnak vajmi kevés az értéke. Arra a drezdai táviratra, amely szerint *Koburg Luja* hercegszenny Dr. Piersonnak kijelentette volna, hogy a *Mattiasch* broszürájának a hercegszenny vonatkozó állítások „nem mind” felelnek meg a valóságnak, illetve határozatlan azt felelem, hogy ennek a táviratnak a tartalmát valótlannak jelentem ki. A fentéges asszonyra vonatkozó részletekre nézve tanul esután is csak *Koburg Luja* hercegszennyra hivatkozom. Nincs annak itt helye, hogy behatároljam joglalkozom ügyemnek tendenciózus tárgyalásával és könyvemnek a „tekintélyes” az ügyhöz közeledő személyiség” részéről való egyoldalú kritikájával s helyrogratizsam a személyem ellen irányuló valótlanságokat. Csak annyit legyen szabad mondanom hogy szemszedetett valótlanság az, hogy a hercegszennyval irást akartam átiratni, amelyben a szabadságra való győgydását nyilvánítja s hogy a hercegszenny vonatkozó volna ezt az irást aláírni. Vegül kiegészíteni bátorodom még könyvemnek egy passzusát. Amikor Zágrábban letartóztattak a hercegszenny egy lőe kapott, rám nézve nagyon értékes levelet, valamint néhány ékszeremet küldtem el szives megörzés végett. A hercegszenny helyett azonban *dr. Bachrach* kormánytanácsos ur vette át kérelmet a levelet és az ékszert azzal, hogy majd a hercegszenny kezébe juttatja. Később értesültem arról, hogy *dr. Bachrach* a levelet és az ékszert *dr. lo-vag Feismantelnek*, a hercegszenny gondnokának adta át. És 1898. óta jogi képviselőm gyakori sürgreletére sem kaptam vissza leveleimet és ékszeremet. Csak most, tehát hat évvel később kaptam vissza őket, miután ügyvédem *dr. Stimmer* pörrel fenyegette *dr. Bachrach* kormánytanácsos urat. Hogy most, csaknem hat év után, visszakaphattam végre jogos tulajdonomat, ezt főként a sajtónak köszönetülnek. Mely tisztelettel

Bécs, 1904. március 22.

Mattiasch Góza.

— *Emiatsch* és *Gondviselő* nevű szegényi iskolagyermekek fölrubázására alakult szatmáriasság holnap, esztörtökön este félkilenc órakor művészeti rendez a Vigadóban. Az előelő műsor koncert után tánc lesz. — A VII. kerületi főgimnázium volt növendékeinek egyesülete holnap, esztörtök este nyolc órakor társaságosrával egybekötött bált rendeznek a Royal külön termében. Beépő díj nincs.

— Az osztályorszájkok házasa. Az osztályorszájkok ma huzasan *százszor* koronát nyert: 23990, *nyolcszázszor* koronát 65474, *húszszázszor* koronát 87321, *teszercorona* 51367 87698, *kétszáz* koronát 65388 11460 84422 69025 109072 35116 62666 80203 24804 16382 23 63 75332 93495 9021 38-0 : 80755 72669 6202 91-37 26102 44643 8224 69368 44690 18784 76218, *ezzer* koronát 66140 83238 63104 22909 94113 68058 26630 2808 81881 44604 23-60 69994 92743 26265 94776 62322 7003 89789 84282 98699 29735 10403 168225 87644 93567 14504 89192 17161 28190 91-68 28541 30091 19633 20137, *öttszáz* koronát 60690 87899 76991 49113 95998 26954 76615 1034 9267 106722 79194 8709 66803 27170 18684 10446 67929 71103 19137 44903 693 9983 84439 15977 780-6 44513 74637 10001 76462 68666 23987 20773 83740 28945 4811 43010 32774 77707 68890 16424 109300 98892 68874 84818 22185 45490 68865 55611 54052 26791 12369 28769 7287 54 10966 17565 69818 83054 67471 97324 71806 3565 68540 68267 75470 79737 30463 25086 81382 21690 19913 68886 4683.

— Vászorljon osztályorszájk *Lukács Vilmos* bankházában Budapest, V., Fűrdő-utca 10.

— *Rendőri hírek*. A *Ferenc József-híd* budai oldalán tegnap este egy közepertmetű, barnahajú férfi toloszlásnak indult holttestét fogták ki a Dunából. Magyar orzma, szürke felső kabát és barna nadrág volt rajta. Kifejtő nyomoza a rendőrség. — *Winkler* Menka pálinkamérő *Ferenc József-rakpart* 13. számú lakását tolvajkulcsal felnyitották és ezer koronát két ékszert elloptak. — Ma reggel a Margit-híd pesti oldaláról *Friedner* Aranka 16 éves elarantónő a Dunába ugrott. Élve kimentették s a mentők a Rókusba viték.

— *Finom kávé*. A *Fratelli Deisinger-é* (Budapest, királyi bérpalota) bérmenye küld 4 1/2 kilogramm finom Kuba-kávé 12 korona 16 filléért. A gőz a kávévét Fiumából is szállítja.

(x) *Gandál*, ha nagy természetűek akarnak jutni, *Mauthner*-féle szavakat veszenek. Idei 10árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner* *Jón* és. *sz. údvari* *magheres* Budapestben *Routebiller-utca* 33. sz., mindenkinek kívánatra ingyen, készséggel megküldi.

(x) *Sápkóros fiatal* leányok használják fejlődési korukon a *Krieger-féle tohaji-khna-vasbort*, mely erősít az étvágot növeli, a vért tisztítja és szaporítja. Üvege 6 korona, kis üvege 3 korona 20 fillér. Kapható a *Korona-gyógyszertárban*, Budapest, VIII., *Cálin-ter*.

(x) A magyar királyi osztályosajáték huszási ma kezdődtek és bizonyára nagyon sokan érdeklődéssel várják az eredményeket. A huszások naponkénti eredményei Kiss Károly és Tsa. elsőrangú főeljárúító óeg VII. Erzsébet-körút 19. sz. alatt levő főüzletének kirakataiban féltöránként láthatók.

Első utam.

Írta: A. Santos-Dumont.

Más: felszállni egy léghajón és más: kormányozható gépen a levegőt bejárni. Léghajókat sokan beszélhetnek, tudósok és laikusok, de légi utakat kormányozható léghajón — ezt joggal mondhatom — eddig csak én tettem.

Az első impresszióm az ámulat volt, hogy léghajóm vízszintes irányban egyenesen haladt; meglepett, hogy a légáramot az arcomban éreztem. És a kabátom két szárnyát is úgy lobogtatta a szél, akár csak egy tengeri gyorogós fedélzetén állottam volna. Minden más tekintetben persze helyesebb a léghajózást egy folyami gőzös nyugalmas mozgásával összehasonlítani. Ha állandó légáramban megyünk, akkor a léghajó egészen határozott irányban halad, mint a folyam árja. De ha áramlaton kívül megyünk, akkor a tengeri hajóhoz hasonlóan a léghajóhoz. Fontos ezt az összehasonlítást így megállapítani.

Ha alapul vesszük, hogy levegőben hús mértőldet tesz előre a gép óránként, akkor körülbelül abban a helyzetben vagyok, mint az olyan gőzösnek a kapitánya, amely ugyanolyan gyorsaságot ér el a folyón az ár irányában, vagy az ár ellenében. Ha az ár óránkint tiszteiföldes sebességgel megy és a gőzös az ár ellenében halad, akkor az igazi gőzös-sebesség csak tisz mértőld, de ha a gőzös a vízfolyással tart, akkor az igazi menetesebesség barmino mértőld, ez az oka annak, hogy olyan nehéz egy léghajónak igazi sebességét megállapítani.

És innen van az, hogy a léghajó kapitánya mindig jobban szereti a csöndes időt, s ha ellenszél érez, átlós irányban föl- vagy leszáll, hogy az áramlatból kikerüljön. A madár is éppen ezt osekzi. Vitorláshajón a tengerész nem tud javítani a helyzetén, amikor nincs kedvező szele. De a folyamgőzös kapitánya járhat a part közelében, függetlenebb a széltől és az időtől, mint a vitorlás és tengeri gőzös. Mi léghajósok gőzőskapitányok vagyunk s nem vitorlások. A léghajónak azonkívül van egy nagy előnye a folyami hajós felett, ott hagyhatja az egyik áramot, hogy a másikba menjen át, mert a levegő tele van ilyen áramlatokkal.

Mielőtt első kísérletemre indultam volna, az jutott az eszembe, hogy tengeri betegséget kaphatok. Az átlós irányban való emelkedés és leszállás a légáramlat ellenében a súlyok változásánál fogva kellemtelen lehet s rázkódással járhat, mint a tengeri gőzősnél, gondoltam.

De nem volt olyan súlyos a dolog. Léghajóm alsó súlyai a ceonakról hosszan lógtak, körülbelül olyasformán, mint a rendes léghajónál és éppen azért a lökösek alig voltak észrevehetőek s a legkevésbé sem éretem magamat rosszul. Es aszontul bár gyakran mondták, hogy léghajóm erősen ingadozik, egyáltalában nem kaptam semmiféle tengeri betegséget, talán azért sem, mert a tengeren is meglehetősen került ez a baj, bár sok vihar is ért hosszas tengeri utazásaim alatt.

A levegőben pedig még kedvezőbbek a viszonyok, mint a tengeren. A tengeren nem a hajó mozgása kellemtelen az emberre nézve, mint inkább az a pillanat, amikor a hajó egy pillanatig szinte határozatlan, aztán lemerül és kiemelkedik a vízből sajátos lökés kíséretében. Mindehhez hozzájárul meg a sokféle szag, amelyet a festék, firnisz, kátrány, a konyha, a kémény és a hajólenék áraszt, továbbá a kazán nagy melege. A léghajónál minden elesik, s a lökösek nem olyan gyakoriak, a léghajó járása szelidebb, természetesen a léghullámok osekely ellentállásánál fogva, nincs rázkódás, amely azt a kellemtelen sivár érzést okozza a tengeri betegséget megelőzőleg.

A gyorogós lökésével előbb a gőzös eleje emelkedik, aztán a fara; a léghajó ellenben egyenletesen lebeg, mindenfelől körülveve az elemétől. És ez a megfigyelés a legosudálatosabb érzéseket kelti bennem mindazok közt, amelyek a léghajózás közben támadnak, ámbár ez az érzés első kísérletem alkalmával borzalommal töltött el.

És az érzés a szabad űrben való szabad mozgásnak az érzése.

Erről az örömről fogalma sem lehet annak aki a léghajójától függ. Az ő érzése a föld felületétől függ, amelytől fölemelkedik s a hova rövid idő múlva visszatér; a földszállásnál elveszti a mozgás érzését s az a benyomása, hogy a föld távolik tőle. Jómagam azonban tetszésem szerint emelkedem és sülvedek a hajómmal. Szabad vagyok olyan területen, amely látszólagos semmissége mellett a leg-erősebb bilincseket rakta az emberre. Csak a mada-

rak élvezik ugyanezt a gyönyörűséget, amikor hatalmas lendüléssel, felséges ívekben a levegőt bejárják.

Por maris, nunca d'antes navegados.

(Tengereken, hol senki sem járt még!)

A költő e szavait kora ifjúságom óta nem feledtem el, s amikor első utam sikerült, zászlómra írtam. De a boldog érzést, mihelyt egyetlen pillantást vetettem a háttérre és kéményekre, nyugtalanság váltotta fel.

— Ha le találnék esni!

Es a gondolat idegessé tett. A veszélynek es az érzése nincs meg a léghajóban, amely fölfelé emelkedik, amíg a levegőben tudjuk magunkat s robbanás, ballonrepedés veszdelme nem fenyeget. Az én léghajóm kicsiny ballonjának azonban nemesek a külső, hanem a belső nyomást is el kell szenvednie s a hengerlaku ballonnak legosekélyebb sérülése vagy gázvesztése végtelen következményekkel járhat.

Ettől a nyugtalan érzéstől csak akkor szabadultam meg, amikor a Bois de Boulogne lombkoronáit láttam magam alatt, a zöld növényzet óceánja olyan-nak tetszik felülre, akár egy légy szőnyeg. És ott, e szőnyeg felett, amelyhez a longohampsi verseny-pálya pázsitja csatlakozik, vettem észre legnagyobb méretűemet, hogy ballonom gázvesztés következtében behorpad.

Rémület fogott el, mit tegyek. Súlyok lehajítása után ugyan elérhettem volna, hogy magasabbra emelkedem, s a csekélyebb légnyomás mellett a ballon fölveheti újra alakját. De hát örökké nem maradtam fenn. Minél előbb le kellett szállnom. Emlékszem, hogy ebben a pillanatban tisztán láttam a helyzetet, hogy amint a ballon lassan megfőrtik, az alsó szerkezetet különböző megterhelés éri, a szakadásnak be kell következnie. Halálatom éreztem. Hanem tisztán emlékszem, inkább csak a feszült várakozás érzése töltött el.

— Mi lesz velem? Mit látok és mit élek át a következő pillanatban? Kit látok majd, ha halott leszek?

Arra a gondolatra, hogy néhány pero múlva elhunyt apámmal leszek együtt, megborzongtam. De sem félelemre, sem megbánásra nem volt időm, már láttam, hogy elvesztem az eszméletemet...

Hanem hát, mint ezek a sorok is bizonyítják, szerencsésen mégis megmenekültem.

Szerelem.

I.

A nő ezt írta a férfinak:

„Rakd meg, hogy soha egy asszonyt sem szerettem, csak engem; hogy lelked úgy áhított utánam, mint rab a szabadság után; hogy fájalmas vágyakozással sóvárogsz utánam, hogy kétkedve emésztet magad, ha nem megyek hozzád; hogy ami benned jó és gonosz, hogy minden feloszlik az utánam való vágyakozásban; hogy enyém akarasz lenni az életben és a halálban. Ha erre esküdhetsz, akkor mondd: Jöjj! És én követni foglak, mert szeretlek.”

Hetek múltak el, de a nő nem kapott választ.

II.

Ekkor ezt írta a férfinak:

„Rakd meg, hogy más asszonyt nem tudsz úgy szeretni mint engem, hogy én a legnagyobb boldogságot adhatom neked, hogy minden porcikáid az enyém akarasz lenni; hogy máris az enyém vagy s mindig az enyém voltál. Ha erre esküdhetsz, akkor mondd: Jöjj! És én követni foglak, mert nagyon szeretlek.”

Hetek múltak el, de a nő nem kapott választ.

III.

Most már így írt:

„Rakd meg, hogy szenvedtél érettem, hogy a lelked és szellemed jobban vágyakozik utánam mint az élet minden java után; hogy általam vagy szomorú és vidám; hogy a legdrágábbal én ajándékozhatlak meg. Ha erre esküdhetsz, akkor mondd: Jöjj! És én követni foglak, mert olyan nagyon szeretlek, hogy szenvedek utánad.”

Hetek múltak el, de a nő nem kapott választ.

IV.

Es ekkor ezt írta a nő:

„Mondd, hogy jó vagy hozzám, hogy egy kis örömet okozhatsz neked; hogy életedet egy rövid napocskára megszipíthatom s hogy nem fogsz örökre elfelejteni. Ha ezt mondhatod, akkor mondd: Jöjj! És én követni foglak, mert jobban szeretlek mint az életemet.”

Másnap így szólt a férfi: Jöjj!

V.

Es midőn a nő a férfi szobájába lépett reszkette, öröngő szerencsével, az térde rogyott előtte és csókolta a ruháját: „Szeretlek téged, ahogymég soha asszonyt nem szerettem, úgy áhított utánad a lelkem, mint rab a szabadság után, fájalmas vágyakozással sóvárogok utánad; kétségek közt emésztetem magam utánad, rettegvé, hogy nem jössz; minden, a jó és a gonosz felolvad bennem az utánad való vágyban. Tied akarok lenni most és mindörökké, az életben és a halálban, a tied, egyedül a tied. Esküzhöz neked istennöm ma, mikor úgy szerettem, mint én szeretlek téged. — Jöjj! —

Georginger Irma.

FŐVÁROS

(*) A választók névjegyzéke. A főváros központi választmánya felhívja a fővárosi nyilvános és köztintezetek részvénnyárságok, vállalatok és egyesületek igazgatóságát, hogy helyben lakó és választói joggal bíró, tényleges vagy nyugdíjas alkalmazottak névjegyzékét az egyesek állásának fizetésének vagy nyugdíjának, lakásának és születési évének pontos megjelölésével nyújtsák be 26-áig Halmos János polgármesterhez. A jegyzékbe nem vehető föl nem magyar állampolgárok és oly magánhivatalnokok, akik bár magyar állampolgárok, de 1400 koronánál kisebb évi fizetés után fizetnek adót.

A Népszínház válsága.

— A fővárosi közgyűlése. —

Budapest, március 23.

Tavasias közgyűlésnek ígérkezett a mai és szinte általános meglepetést kellett, hogy a városatyák nem a rügyező ligetet keresték fel inkább, hanem tömegesen jelentek meg a közgyűlési teremben, melynek szines ablakain barátságosan tüzelt be a tavaszi napsugár, vitaközös helyett sétára csábítva a polgárság bizalmának tulajdonosait.

A napirend száraz anyaga semmi érdekeset nem ígért, de hogy mégsem folyt le unalmasan, az dr. Andrácsky Jenőnek a csak mostanában igazolt (Ehrlich G. Gusztávnak 10.000 K.-ja bájna ezt) fiatal városatyának köszönhető. Andrácsky napirend előtt a Népszínház válsága ügyében interpellált fiatalos hövel, tüzösen. Eleősorban Porzolt Kálmán személyével foglalkozik és kijelenti, hogy egyáltalán nem éri, miért adták már első ízben is Porzoltnak a színházat, mikor semmiféle garancia nem volt meg sem személyében sem multjában arra, hogy e színházat képes lesz vezetni.

Porzolt — ugymond — a Fővárosi Lapok című újságvállalatát is tönkreszerkesztette és e nem éppen bizalomgerjesztő sikere után cseppent bele a Népszínház igazgatói állásba. Ilyen, hízegzőnek éppenséggel nem mondható tönkben eseteli még Porzoltot és azután áttér a népszínházi bizottság működésére s a következőket mondja: Véleményem szerint a népszínházi bizottság sem az előző, sem pedig a legutóbbi pályázaton nem állott a feladata magaslatán. Meg-megosikedi Kléh István, a népszínházi bizottság tagját, aki szerinte feltűnő melegséggel pártolta Porzolt ajánlatát, holott Heles Ferenc már akkor is kijelentette, hogy a felajánlott bérösszeg nagysága azt mutatja, hogy Porzolt ajánlata nem reális. A színházat mégis Porzolt kapta meg dacára annak, hogy Porzolt az utóbbi időben sem adót, sem más illoketeket nem fizetett. — Kléh István közbenjárása folytán nem történt semmi baja sem. Ez után a kis gyanúsítgatás után rátér az interpelláció tulajdonképpeni indító okára és konstatalja azt a körülményt, hogy Vidor Pál, ez a nagytehetségű művészember is hatvan ezer korona bért köteles fizetni. Holott ez az összeg szerinte oly nagy, hogy határozottan gátolja a színház fejlődését és prosperálását. Ajánlja hogy a Népszínház boldogulása érdekében méltányosabb bért követejenek a bérítőktől, továbbá hogy a népszínházi bizottság kezéből vétesseék ki a színház felőli intézkedés és rendelkezési jog ez az ruhátassék át a közgyűlésre.

Halmos János polgármester azonnal felelt az interpellációra és legelőb sorban Kléh István személyét védte meg a támadások ellen, amennyiben kijelentette, hogy Kléh teljesen önzetlenül s csakis a Népszínház javára működött állásában. Azután kijelenti hogy örömmel könnyíti meg a helyzetét a Népszínház igazgatójának és ilyen irányban majd tárgyalni fog a népszínházi bizottsággal, mely szerinte hivatottasággal és a Népszínház javára működik. Örömmel tapasztalja, ugymond, hogy a közönség most már jobban látogatja a színházat.

— Potyaggyek! Ingyenközség! — kiáltják többen.

— Nem potyaggyesek, nem ingyenközség, — feleli Halmos, mert legutóbb személyesen győződtem meg róla, hogy 900 korona volt a jövedelem. Végül kijelenti, hogy Porzolt adósságára a bizottságnak megvan a kellő fedezete. Ami pedig a Porzolt által fizetett bérösszeg nagyságát illeti, erre vonatkozólag kijelenti, hogy Porzolt maga ajánlotta ezt az összeget, mely az összes pályázók által ajánlott bérösszegek között a legmagasabb volt. Kéri a közgyűlést, hogy választát vegye tudomásul. (Helesiesés.)

Dr. Andrácsky Jenő személyes kérdés címén ismét felszóll, és kijelenti, hogy nem akarta Kléh meggyanusítani, csak furósának tartotta azt a meleg érdeklődést, melyet Porzolt ügyei iránt mindenkor tanusított. Örömmel halja, hogy a polgármester kész a népszínházi bér et feltételein enyhíteni. Ha én háziur vagyok — ugymond — és van egy lakásom, amely 500 forintot ér és valaki azzal az ajánlattal jön, hogy ad érte 1600-at, hát én annak nom adom ki a lakást,

mert nem bizon benne. Fa'rengelők kacagás követte ezt a naiv hasonlatot, mire Andreánszky mérgesen jelentette ki, hogy akár nevetnek, akár nem, ez így van. A polgármesternek Porzsoltra és a népszínházi bizottságra vonatkozó választ nem vette tudomásul. A közgyűlés csaknem egyhangúlag vette tudomásul a polgármester választát. Ezzel azután elsimultak a szomorú válság utolsó akkordjai s következett a napirend.

Ennek keretében tette meg jelentését a pénzügyi és gazdasági bizottság az 1897. évi 4%-os székésvárosi kölcsönkötvényeknek a székésváros kezelésére álló alapok és alapítványok részére történt eladása ügyében, amelyet a közgyűlés tudomásul vett.

Az állás- és helyilletékek, kikötési és rakodóhely-díjak a Dunán hozott áruk utáni városi vámszedés jogá iránt *Quetsch Mór* javadalmi bérjével fennálló haszonbérleti szerződés lejárt s a tanács intézkedése folytán nyilvános árverés útján bérbeadták. Hat pályázó közül a tanács *Bransztätter Iszák és Singer* testvérek társvállalkozók ajánlatát tartja legkedvezőbbnek és ellogadása ajánlja. A közgyűlés elogadta a tanács ajánlatát.

Zárókérel a humanitás jegyében leszavazta a közgyűlés *Halmos János* polgármestert — a legyelem rovására. Egy székes-óvárosi hivatalnok ugyanis elmebetegségben szenved és már több mint egy éve huzta fizetését, sőt a polgármester más kedvezményekben is részesítette. A fennálló szabályzat azonban nem engedti, hogy továbbra is megtartsák a fizetéses hivatalnokok sorában, és ezért *Halmos* polgármester kénytelen volt őt elbocsátani. A beteg atya megelégelte a polgármesteri végzést és a közgyűlés, dacára *Halmos* János ellenzésének, még egy fölély szabadságot engedélyezett a beteg hivatalnoknak.

Több jelentésközlés tárgy elintézése után a közgyűlés bevégeződött.

SHINHÁZ, ZENE

Filharmonia. A mai est *Koessler János* egyik nagyszabású kompozícióját, a *Szilveszteri harangokat* mutatta be mint újdonságot. Voltaképpen reprikné nevezhetők, mert első előadásával a budai zenekadémia már évekkel ezelőtt megelőzte a filharmonikusokat. De az is igaz, hogy a kompozíció nagy méretei most emelkedtek ki először tisztán és azzal a komor fenséggel, amit a *világi rekviemnek* nevezett mű hangulata kelteni akar. A három részből álló szerzemény tenorszóval kezdődik. Jelenti a hang, hogy a toronyok ére-szava halottai dalt bug a buszszó ének a sötét éjszakában. A kar ünnepélyesen folytatja: „Zugjátok, harangok!” Mindent eltemet a halál. Mulandóság rajjai vagyunk. Egyetlen vigasztalásunk a visszaemlékezés. Emlékezésünkben újra élnek azok, akiket szerettünk. Kedveseink, akik porladnak a sírban, rendre föltámadnak és úgy nének ránk, mint akkor, amikor a szemükben még élet ragyogott. Ez *Kalibek* költeményének a pontja és tanulsága. Ezt sáhajta el a görög tragédiák kórusára emlékeztető ritmelen strófaiban. És ezt a töprengő elégiát, ezt a buszongó elmélkedést, mely az elmulást siratja és egyuttal inti az embert, hogy tőrjön, mondjon le és nyugodjék meg az isteni végzésben: ezt zenésítette meg mély vallásos inspirációval *Koessler János*. *Bach* *Sebestyén* legodaadóbb híve és tanítványa. Valóban ez a világi rekviem rokon a *Bach* klasszikus szellemével; és *Bach* emlékezeit a formának az a tisztasága, a szerkezetek az a szépsége, amiben *Koessler* kevesen érik túl. A második rész „kvadrupel-fugá”-ja szuverén technikára vall és egyuttal elementáris hatás van benne, mert *Koessler* mesterien tudja fokozni az éneklő emberi hang szárnyaló erejét. A lassú és ünnepélyes e'om dominál véges-végig, de a haligatón nem vesz erőt az egyhangúság érzése; annál kevésbé, mert *Koessler* az andanté idonkint egy-egy agítatóval élénkíti és il-enkor tüzösen csap föl a kórusok hangáradata. Az orkeszter kísérte gyönyörű. Jellemző *Koessler* előkelő jelfogását, hogy a harangzúgás kínáikozó alkal-mát éppenséggel nem ragadta meg. Mások sü-ketté harangozták volna az egész viágot, ha egy-szer szilveszteri harangokat kaparinottak maguk-hoz. *Koessler* csak kezdetben és a befejezés-kor jelzi a harangtűtést hária-pengéssel és a cellok tompa pizzikátójával. A magánzólamokat mély érzéssel énekelték az Opera tagjai: *Pichler Elemér*, *Ney Dávid*, *Kaczér Margit* és *Scoparini Mária*. Az Opera különben betanított kórusai viszont a vegyes karokat adták elő sok erővel, ingadozás nélkül. *Koessler* ezt a nagy tudóst és végtelenül szerény embert saját ovációkkal ünnepte a közönség. A tapsokból bizonosan szivesen g'd részt *Kerner István*-nak, aki teljes odaadással tanította be a magas szín-

vonalon álló kompozíciót. U.donság volt még *Mosart Szerenádja* úrvó hangszerokra. A nagy orkeszter ezuttal hallgatott és mindössze 13 muzsikust fujta fagottját, klarinetjét, kürtjét és oboáját. De *Mosart* szellemének az isteni büke még ebből a parciális zenekarból is elragadó teljességben áradt ki a közönségre. Egyik fénypontja volt a mai hangversenynek *Goldmark Tavaszi nyitánya*, a legszebb, legfrissebb, legpoétikusabb, amit a *Goldmark* valaha alkotott. Csupa napsugár, csupa virágakadás. Igazi tavasz, tele duzzadó erővel. Nagy érdeklődéssel hallgatták *Tessényi Margit* kissaszonyt, aki a Liszt-Schubert-féle *Vándor-ábrándot* zongorázta kiváló technikával és finom művészi érzéssel. *Tessényi Margit* határozott tehetség, akire fényes jövő vár, ha úgy halad tovább, ahogy most megindult. Iskolája elsőrangú és izlése szintén annak látszik. Kedves, megnyerő külseje kellemesen egészíti ki játékának a hatását.

Népszínház. A Népszínházban pénteken délután a *Sárga csikó*, vasárnap délután a *Tündérlak Magyarhonban* kerül színpadra a fő női szerepekben *Lomlósi Emmával*. A *Sárga csikóban Vágó Béla* is fellép mint vendég. — A *Kalinka győné* csütörtöki előadásán *Pető* szerepét *Rédey Szidi* játssza.

Magyar Színház. Holnap, csütörtökön lesz a *Hejlek hatnagynak* ötvenedik ünnepi előadása. A szombatn bemutatásra kerülő francia operetnek a *Hüvelyk Katának* szereposztása a következő: Hüvelyk Kató — Tomcsányi Rusi. Coraie — Kornai Berni, Romigone anyó — Sziklaine Adele — Rácz Margit, Clara — Abelovszky Margit. Gertrude, Louise, Agatino, Terese — Talián Anna, Szabó Erzi, Német Elza, Lédezi Marika. Tapodomardné — Iványiné, Cabanát — Sziklai Kornél. Andoche — B. Szabó József, Dubichon — Fenyéri, Tibor — Heljai, Maringut — Farkas — Romigorux — Gréib, Corniquet — Iványi, Gaberit — Gömöri Jenő, La farlisse — Márton.

A Gyermekbarát éhező iskolagyermekeket gyámoltató egyesület újusági díszelőadása, amely 27-én délután 3 órakor lesz a Fővárosi Orfeumban, fényesen igérik. Az előadás, amelyen a Magánúsztatviselők Otthonának szimfonikus zenekara *Kemény Artur* vezetésével hangversenyez, közre fognak működni: *Beck Vimos*, *Vardai Aranka*, *Gazzi Mariska*, *Szalgyi Vilmos* és *Dajka Balázs*. Jegyek *Méry Béla* zeneműkereskedésében és a Fővárosi Orfeum pénztáránál kaphatók.

A Takarodó a vidéken. Beyerlein szenzációs drámáját, amelyet a *Vigszínházban* estéről-estére zsu-folt nézőtér előtt adnak, az Országos Színezgyesület ügynőksége közvetíti a vidéki színpadok számára. Azok közt az igazgatók közt, akik legközelebb adják a *Takarodót*, vannak: *Zilahy Gyula* (Arad), *Megyeri Dező* (Kolozsvár) és dr. *Janov és Jenő* (Szeged).

Dunanan apó és fia utazása. Offenbach e darabjában vizsgálják *Rakosi Szidi* magánúsztatviselőjének növendékét vasárnap délután a Királyszínházban. Dunanan apó kisegítőképpen *Gabányi László*, a *Kiráy-színház* tagja fog a pázsani, míg a többi szerepben az iskola növendékét mutatkoznak be. Jegyek nérsékeltek helyárak mellett kaphatók a Király-színház pénztárána.

Nyitván.

- Kleinoscheg sec** első minőségű pezsgó.
- Kleinoscheg sec** kiváló hazai gyártmány.
- Kleinoscheg sec** legjobb borokból készül.
- Kleinoscheg sec** vetélikedik a francia pezsgóval.

Az a városi német közéletnek sem tartalmát, sem azaját nem felelő a szerkesztőség.)

TUDOMÁNY, IRODALOM

Felolvasó ülés. Az *Auróra* Irodalmi és Művészeti Kör e hó 27-ikén, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja felolvasó ülését a Nemzeti Múzeum dísztermében. Közreműködnek: *Tutseké-Behett Lilly*, *Csergő Hugó*, *Laky Imre*, *Taksonyi József* és dr. *Vrabély Armand*. A számozott ühőhelyekre szóló jegyeket a tagok a Sas Kör 16-osztályi helyén természetben (Irányi Daniel-utca 17.) folyó hó 25-ikén, pénteken délután 5-7 óra között vehetik át; a megmaradt jegyek pedig ugyanott e hó 26-kan, szombaton délután 5-7 óráig a nagyközönségnek állanak rendelkezésére.

Bolyai János emléke. A Magyar Tudományos Akadémia az elhunyt kiváló tudós, *Bolyai János* születésének századik évfordulójára alkalmából pályázatot hirdet új munkára, mely körülbelül 25 nyomtatott ívnyi terjedelemben a szakirodalom gondos és rendszeres felhasználásával, az abszolút geometriát tárgyalja. Jutalma a Lukács Krisztina nevére Lukács Mór. e által tett alapítványból 2.000 korona. Határidő 1894. december 31.

A Magyar Néprajzi Társaság ma délután tartotta évi rendes közgyűlését a Nemzeti Múzeumban. *Szalgyi Imre* elnök megnyitja, dr. *Sebestyén Gyula* főtitkár, dr. *Kunoss Ignác* titkár és dr. *Bátky Zsigmond* könyvtárosi jelentése után megkezdették a választást.

Radvánszky György házassági póré. A tizen-nyolcadik század egy rendkívül érdekes és regényes

lefojású válópóré beszéli el *Rugonfalva Kiss István Radvánszky György házassági póré* című könyvében. A becses történelmi adatokban, kor eszté részletekben bővelkedő munka *Hornyánszky Viktor* kiadása.

Ködös problémák.

— *Bekics Gusztáv* könyve. —

Budapest, március 28.

Ha valaki a mindenségről bölseleti képet alkot magának, melyben a föld emberének vagyon, boldogság és eszmények után való tolongása és az égitestek csillagvilága egy harmóniába olvadnak és lelkében e harmóniával, egy atomnak — még ha érez, gondolkodó atomnak is — pályáját, sorát figyeli meg, úgy csalódást kell éreznie. Az a harmónia nem visszhangzik minden atomban, hanem milliárd és milliárd egyenként egymásba ütköző hangelemek összehelyesése olyan magasságban, ahová már csak egy tompa légy zümmögés hatol.

Ha pedig ama kevesek egyike, akik e harmóniát hallani képesek, az eszmék végtelen magasságából nem idegen zúzmánya, hanem önmagának földön felejtett vagy földhöz láncolt ember-bábjára bukik alá, — mintha egy ragyogó pillangó légi rőt-től oda esnék vissza, ahol bákorában volt bebörtönözve, — akkor létrejön a bölseleti csalódás szászorosan érzett keserősége, amit *világjajdalomnak* szokás nevezni.

Ilyen világjajdalmas teremtés *Olga*, *Bekics* most megjelent regényes képének főalakja. Bemutatkozásában pesszimistának vallja magát, ám nem hisz az élet céljában, csak a fájdalom megemmiállításában. Én ezt a bemutatkozást olyannak érzem, mintha valaki keresztlevélét mutatja és nem azt, hogy „kicsoda”, hogy minő egyéniség. *Olga* is világszémének keresztlevélét mutatja és az a levél a pesszimista bölselet kitéjából van kiskakivá. De gondolatai éppugy eredetnek volna az optimizmus kitéjából is, azért ő nagysága ugyanaz az *Olga* maradt volna. Ugyanaz a nő, aki érzésait elragadotta a gondolatok koncepciója. Mert ez *Olga* egyéniségének igazi magva. A nő látnak benne, aki tuiságosan gondolkodik és ezért elnyomott, de eget kérő érzéseinek tusáját is gondolatokba öltözteti. Nem veszi észre, hogy bármily hatalmas és rendszeres ezen gondolatok, bizony csak hamis köntösei azok egy fuldokló érzésnek. *Olga* azt hiszi magáról, hogy fájdalom a „nagy üntudatlannak”, a világnak oéitalansága idezi elő, valóában pedig az fáj neki, hogy nincs hite a boldogságban, — de jól értjük meg — a saját boldogságában.

Ez a hitelenség minden női lélek fejlődésében megtalálható valahol. Sokszor még bakis a nő, amikor először zavarja meg álmát. A boldogság hite egyszerre ébred az első szerelemmel, — a boldogtalanság hite pedig a szerelem kitörésének első tünete. Mikor a betegség kitört, akkor egyszerre minden, ami oéitalan, kietlen és kétségkeltő volt, eltűnik és virágkaszató, reménykeltő, boldogságigéző tavaszra változik. Minden nő megteszi életében ugyanezt az utazást a Szent Bernát-ágyuton át — *Olaszország* felé. Mikor a lélek dermedt tele, mintha varázstűt ére volna, virágos tavaszra ébred.

Olga és hasonmái csak annyira különböznek a többi nőtől, mint a könnyen virágzó növény az emberöltőben egyszer nyitó aólotól. Igaza van *Bekics*-nek, hogy a nők ezen aloe-aja nemők legkiválóbbjaiból, lelkileg és gyakran testileg is legszebbjeiből áll. És mint az aloe-virággal, velők is könnyen megcsik, hogy bimbójuk kemény levélbörténében éri őket a száradás és akkor soha többé ki nem nyílnak. Es a száradás nálók a túltengő, érzelemszerző bölselekdől gondolkodás. Nemes fe'adat ezen legkiválóbbakat megmenteni bölselekedésük nirvánájától. *Olga* nál es sikerült homoeopátiás gyógyomóddal; bölselekedéséből bölselekedéssel gyógyították meg. De én ezt a gyógyomódot csak azért tartom oéiravezetőnek, mert *Arthur* bölselekedése csak olyan hazugságból eredt, mint az *Olga*. Nem bölseleti tanítás, de ő maga volt a gyógyszer. Bölselete tudva hamis álom, ő maga üntudatlanul igaz és hódító valóság, ő *Olga* szemében „az igazi férfi”, aki hivatal volt szerelmet bészerteni benne és a nehezen ébredő szerelem vonárisát a oéitalan élet kétékeidk hitében.

Az egyszer szerető lelkek hosszú vergődését, amig találkozó utjukat megtalálják, — szebben és igazabban nem lehet megírni, mint *Bekics* megírta. Hogy es a vergődés *Bekics* nál két ellenséges bölseleti hit ütközését mutatta, hogy bölseleti rendszerünk álar-cában taszították és vonzótták egymást lelkek, es a legelőbb és legemberibb, ezért legelőbb hazog-nak, a boldogság után való küzdelemnek mély igaz-ságát és az írő érdemét nem kisebbíti, csak őregíti. Az ily küzde nem mindig üntudatlan és ezért mindig hamis zászlók alatt vívódik. Es ha egy ily harc-ban a nő megtutomodik, mielőtt lángra gyuit lelke,

kapitulált volna, akkor mindig beáll az a lelki visszavonultság, melynek sáncái ugyanabból a hasznátságból vannak, mint volt küdelmének feygyverkesége. Mindegy aztán, minő hasznátságból az eltérő emberi igazságnak, az elmulasztott boldogságnak börtön-sáncai: kolostor, emancipált férfisálya, vagy bölcséleti rendszer, — eredménye a foglalul ejtett lélek lassu — biztos sorvadása.

En épp egy el tudok képzelné egy optimista Olgát, aki éppen úgy eszed elő bölcséleti rendszeréről indokoló kifogásokat, hogy ne menjen férjhez, mert fél, hogy nem találja meg azt a nagy boldogságot, amit bölcséleti kátója is, de főképpen sejtő lelke ígér neki. Ezt az én Olgámat egy pesszimista bölcselő Artur épp oly jól meggyógyíthatná, mint ahogy Beksiomnál ellenkező zászlók alatt történt, — ha az én Arturum volna az Olga „igazi”-ja.

Sok igazságot olvasunk Beksiom könyvében az idegességről, a tévesztett uton bolyongó élet vergődő lobogásáról. Azért van az, hogy a legtöbb ideges a szerelem első ütkezételetől megfutamodott, vagy valamely harcban megrokkant ember, mert a boldogság utját kereső léveljedik meg a legkönnyebben. Nagy igazság, hogy a tévesztett boldogság áldozatai sokszor eleserők nemük lelki sajátságait, néha még a külső elerők vonását is. Így keletkeznek női kedély-élettel bíró hisztériás férfiak és töprengő szellemű női Hamletek.

Beksiom szellemének feygyverét csak nemes vadra emeli, amikor a női Hamletek közül az Olgákat keresi példónál. Sőt Olga nem is vad, hanem felfegyverkezett és ügyesen védekező ellenfél, akit nehezen lehet lelkéig sebezni Beksiom nemes feygyverével, az illúzióval. Iten látjuk Beksiom szellemének igazságot, hogy amikor bölcselő filozófia ellen küzd filozófiával, mégis illúzióval sebez. Az illúzió pedig nem a gondolkodó szellem, hanem az érző lélek szfűlőte, és azért ami sebet ejt, az is a lelket, nem a szellemet éri.

Sok apró, nem ilyen nemes női Hamlet jár kö-zöttünk, akiknek lelkében épp egy vívódik Olga kételedése és ha szellemik szótára nem is oly gazdag, az ő egyszerű szóbőségük ugyanazt a sebet takarja és öltözteti hamis ruhába. És ők is csak illúzióval ragadhatók ki kishitű érzések nívánájából, mint az aloe, mint az Olgák. Szellemük szegényebb talán, de lelkük ugyanaz a zódoszillogásu mélyesges tengersem, amely vágyik, hogy hajbait megremegelesse az illúzió tündérének dala.

Dal a boldogságról! Van-e szebb ennél? Aki még nem hallotta, olvassa el Beksiom könyvét. Olvassa el minden nő, aki a lelkével olvasni tud.

Dr. E. Kájós Lajos.

EGYESÜLETEK

(Az V. kerületi polgári kör) ma este tartotta meg közgyűlését Friedmann Bernát alelnökletével aki magas színvonalu megnyitő beszédet tartott. Dr. Bihari Mór titkár a választmány évi jelentését olvasta fel. Ezután Nagy Rezső pénztáros terjesztette elő a szárazmunkásokat. A megüresedett tisztisjékok megválasztottak: alelnökké Mezei Lajos, igazgatókka: dr. Dahnok Béla, maróthi Fűst Bertalan, dr. Harós Zeigmond, dr. Mezei Mór, Saró Leó, Szirmai Oszkár. Ezenkívül huszontöt választmányi tagot is választottak. Szél Árpád indítványára a közgyűlés közönséget szavazott dr. Friedmann Bernát alelnöknek és dr. Bihari Mór titkárnak busgó мүködéséért.

(A VI. kerületi Demorata Kör) tegnap tartotta rendez évi közgyűlését Sümegi Vilmos alelnöke alatt. Beszéd Kálmán titkár előterjesztette a választmány évi jelentését majd megejtették a választásokat. Elnök lett: Sümegi Vilmos. Társalelnökök: Moeellini Angelo és Nezmélyi Lajos. Alelnökök: Bohner Ferenc, Maybóhm János, Révhegyi Iván és Sarlay János. Igazgató: Krakauer Samu. Ügyész: Dr. Wilhelm Adolf. Titkár: Radó Vilmos. Pénztáros: Szuszánkszy Péter. Jegyzők: Bavolyár István és Singer Nándor. Ellemlörök: Goetze Gyózó, Herzeg Béla. Steinfeld Aladár és Waldner József. Könyvtáros: Pap Dezső. Hásmagyk: Giöckner Viktor és Polaosik Jakab.

(A Lengyel Egylet) tisztukara a legutóbbi közgyűlésén a következőképp alakult meg: elnök dr. Baránski Gyula, alelnök dr. Kovács Ernő, titkár Bjlinski József, pénztáros Sokulski Antal, könyvtáros Stempinski Miksa, gazda Arvai Lipót. A kör a helyiséget Irányi-utca 17. szám alá helyezi át és a tagok minden szombat este összejöveteit rendeznek.

(A Bácsmegegyi Kör) minap tartotta rendez évi közgyűlését budapesti hivatalos helyiségében Latinovits Pál főispán alelnöke alatt. A főispán lelkes beszédben buzdította a kör tagjait, de főleg az intelligens ifjuságot a társadalmi béke, a kollektív egységterés ápolására, a kulturális törekvések előmozdítására és a jótekonyság gyakorlására. Teiszellel fogadott beszéde után Pinkovich főtitkár terjesztette elő jelentését, melyből kitinik, hogy a körnek 250 tagja van. Ezután a választást ejtették meg a következő eredménynyel: elnök Latinovits Pál főispán, alelnök dr. Tatits Péter járásbíró, főtitkár Pinkovich Elemér miniszteri fogalmazó, főjegyző Pethő Lajos lapszerkesztő, titkár Megyvánsky Lázár, jegyző Aljöldi Imre, orvos dr. Harberger Bándor, ügyész dr. Vincze Károly lett.

MŰVÉSZET

□ A tavaszi tárlat. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállítását dr. Berzevicsy Albert közoktatásiügyi miniszter a jövő csütörtökön, a hó 80-ikán déli 12 órakor nyitja meg ünneppélyesen.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Az ügyvédi kamara panasza. Szabó Lajos volt országgyűlési képviselőnek sok füves-bajos dolga akadt az ügyvédi kamara választmányával mint feygyelmi bírósággal, amely őt végül az ügyvédség gyakorlatától lefűggesztette. Ezen való elkeseredésében sértő szavakkal támadta a kamara választmányára abban a telebezésben, amelyet a Kuriához beadott. Azt írta telebezésében, hogy a kamara egy oszapsara rá akarja kenni azt a sok piszkot, amelyet feygyelmi ügyekben cseszhalmozott. Hamisnak mondta továbbá a kamara előtt lefolyt végtárgyasáról felvett jegyzőkönyvet s azt állította, hogy a választmány zsidó tagjai nem bírák elleleljenei, hogy ő egy ízben antiszemita képviselő volt. E telebezés miatt Szabó nyilvános rágalmarozást került a budapesti büntetőtörvény-szék elé. A tárgyaláson a kamara ügyésze kijelentette, hogy az esetben, ha Szabó Lajos bocsánata-t kér a kamarától, ellál a panaszot. Szabó Lajos erre megkövetelte a kamarát és kijelentette, hogy telebezésében töves inormációk vezérlelt. A királyi ügyész mindamellét — hivatalból üldözendő rágal-mazásról lévén szó — a vádat lenntartotta, mire a törvényték a vádlottat 90 korona pénzbüntetésre ítélte. A királyi ítélőtábla Frenreiss István elnökele alatt és Vaikó Pál bíró előadásában ma tárgyalta ezt az ügyet s helybenhagyta az esőbíróaszt ítéletét. Szabó Lajos semmiségi panaszt jelentett be az ítélet ellen és pedig a következő ékes szavakkal: — Semmiségi panaszt jelentek be az egész „zsidó közbűszék” ellen.

Erette pedig ez alatt az ügyvédi kamara választmányát, ambátor a tárgyalás során kitűnt, hogy a feygyelmi ügyében itölkezett választmánynak éppen zsidó tagjai voltak azok, akik az enyhébb fefogás mellett szavaztak.

§§ A magyar nyelv ellen. A Turóc-Szent-Mártonban megjelenő Narodna Noviny című töt politikai lap még mindig harsán a felvidéki töt nép kö-zött az izzó magyargyűlöletet. Szóbel János nevű, Prágából bevándorolt cseh nyomdász Janko Kien írói álnév alatt írt cikkével nagyban segített ezt a magyargyűlöletet élesíteni. Legutóbbi cikkében azt állította, hogy az idegennyelvű állami iskolákban a magyar nyelv tanításával elbutítják a gyermekeket a zsernok magyarok. A budapesti esküdtszék eőt a csen származásu töt agítator ma ugyan visszaszavizta igazató alutasat, de ez nem basznált semmit, mert az esküdtszék nazarstaito verditke alapján a bíróság Szóbel Jánost egyhávi államfogházra és 600 korona pénz-büntetésre ítélte.

TÁVIRATOK

A német császár Nápolyban.

Nápoly, március 23. Vilmos császár holnap reggel tíz óra után ideérkezik. Ho napután már elhagyja a császár Nápolyt és Terracinába megy. A további utiprogrammot csak ezután állapítják meg.

Róma, március 23. Viktor Emánuel király szombaton Vilmos császár látogatására Nápolyba utazik. Tittoni külügyminiszter elkíséri a királyt. Ma este a király Vilmos császárhoz a következő táviratot intézte:

Abban a pillanatban, amelyben te örömmel látott vendégként olasz földre teszed lábadat, örvendve, hogy nemcsakora viszontlát-lak, azt óhajtom, hogy egyelőre az első üdvözlöt odaadó barátódtól és hű szövetségese-dtől érjen hozzád. Viktor Emánuel.

A francia kulturharo.

Páris, március 23. Az hallatszik a kamara fo-lyosóin, hogy Rabiere képviselő a kongregációis okta-tás megszűntetését végezt és hogy a minisztérium bizonytalanná vált állását támogassa, azt az indítványt akarta tenni, hogy elégedjenek meg a törvényjavas-latnak a kamarától elfogadott két első cikkével és az autorizált tanító-kongregációk engedélyezését és va-gyonuknak elkobzását rendeleti uton szabályozzák.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, március 23. (A Budapesti Napló telefonjelen-tése.) Eladott busz: tiszvárdéki 8.85—9.80 K., bá-náti 8.85—8.85 K., mosoni 8.45—8.75 K., töt felvidéki 6.90—7.10 K., pestmegyei 6.85—7.— K., déli vasúti 6.60—6.85 K., magyar tengeri 5.60—5.85 K., magyar 6.60—6.25 K., válogatott 6.85 K.

Bécs, március 23. (A Budapesti Napló tudósítá-jától.) A dinand magánforgalomban a tárlatot a követ-kezők voltak: Osztrák hitelrészvény 643.50. Magyar hitel-részvény 781.50. Angol-Osztrák bank 279.50. Bécsi bank-egyesület 511.— Union bank 527.— Länderebank 425.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 636.50. Déli vasut 80.25. Kibavólygi vasut 405.25. Szekanyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 328.— Rimamurányi vasut 478.— Alposi

bányarészvény —.— Május járadék 406.50. Magyar korona járadék 99.50. Osztrák koronajáradék 97.90. Lombard 124.70. Török sorsjegyek 117.58. Német: birodalmi mársa 117.52. Napoleonádos —.—

Berlin, március 23. (Gabonatörszede.) Busa májusra 175.25 márká (10-80 korona), júliusra 176.25 márká (10-86 korona). — Ross májusra 137.— márká (8-04 korona), júliusra 140.25 márká (8-24 korona). — Zab májusra 128.— márká (7-52 korona), júliusra 132.60 márká (7-78 korona). — Tengeri amerikai mixed májusra 118.— márká (6-63 korona), júliusra 113.50 márká (6-66 korona). — Spiritusz 70 márká (árfolyam 117.40 korona per 100 márká.) Irányzat: nyugodt. Idő: felhős.

Berlin, március 23. (Törszede tudósítási.) Amerika tegnapi szilárdasága szilárdító hatással volt megnyitá-táskor az irányzatra. Elsősorban amerikai vasutrés-zvények keltek el lényegesen magasabb árfolyamon. Deutsche Bank osztalékszűvelény nélkül szilárd volt a tegnapi közgyűlésen tett arra a kijelentése, hogy a tőgy év első két hónapjának üzlete lényegesen emelkédést mutat. Bányaeértékek közül közbeszűvelényezéért magasabb ár volt elérhető, kohók nyugodtan fedük-ték. Járadékpiaci szilárd, vasutak esendések, de ártar-tók. Házajási részvények nyugodtak. A későbbi fo-lyamatban és a törszede második felében a forgalom a lehető legnagyobb volt. Spanyolok engedékenyek, minden egyéb és így helyi értékek is alig változó árfolyamon maradak. Zárlat felé bányaeértékek árfolyama esökkenében. Bankok alig változtak. Egyéb igen esendes. Magánészámítolási kamatláb 3% utimópé-ning 4%—5%.

Berlin, március 23. (Zárlati.) 4%—5% papírjádék —.— 4%—5% osztrák aranyjádék —.— Kibavólygi vasut —.— Magyar koronajádék 98.— Osztrák-magyar állam-vasut 136.30. Kassa-oderbergi vasut —.— Bécsi váltóár 85.— Magyar vasut beruházási kölcsön —.— Alposi bányá-s részvény —.— Disconto-Commandit 185.75. Altalanos vilá-mosság Edison 211.50. Gelsenkirchen 210.60. Laura-kohó 222.75. 4%—5% osztalékjádék 99.40. 4%—5% osztrák arany járadék 99.40. Osztrák hitelrészvény 202.90. Déli vasut 14.80. Károly-Lajos vasut —.— Orosz bankjegyek 216.05. 4%—5% osztrák kölcsön 93.50. Török dohányrészvény —.— Olasz járadék 162.— Magyar hitobank —.— Dynamit Trust 167.60. Harpeni 192.75. Az irányzat esendes.

Berlin, március 23. (Zárlati.) 4%—5% osztrák aranyjádék —.— Magyar koronajádék —.— Osztrák hitelrészvény 204.75. Osztrák-magyar államvasut 136.25. Déli vasut 14.25. Szekanyugati vasut —.— Alavólygi vasut —.— Orosz bankjegy kérszék 216.05. Bunciteherau —.— Orosz bankjegy —.— (Ultimo.) Lombard —.—

Páris, március 23. (Zárlati.) Osztrák-magyar állami vasut —.— Új török konzol 80.40. Egyiptomi járadék 109.— Osztrák-Länderbank 488.— Parisi bankrészvény 1064. 3%—5% francia járadék 95.87 4% spanyol járadék 82.55. 3% új törleszhető járadék 97.52. Crédit foncier de France 68.— A pesi bányarészvény —.— 4% 1890. román kölcsön 86.50. Görög kölcsön 205.— Váltó Olaszország 4% s. Váltó Amsterdamra 265.75. Váltó Brüsszelen 4% s. De Beers 477.50. Chartered 44.25. 6% bolgár kölcsönre 396.—. Magyar aranyjádék 99.60. Déli vasut —.— Váltó Londonra 251.40. Osztrák aranyjádék 101.95. Török sorsjegy 117.25. Meridional vasut 703.— 4% olasz járadék 101.45. Ottoman bank 563.— 3%—5% francia járadék —.— Osztrák földhál-terezet 1213.— Déli vasut elsőbűszik kötvény 315.— 4%—5% 1896. román kölcsön —.— Dohányrészvény 353.— Váltó Bécsre 103.56. Váltó német piacokra 121.70. Rio 12.64. East Rand 158.— Randfontein 42.— Magyar jelzálogbank 558.— Az irányzat szabálytalan.

Frankfurt, március 23. (Zárlati.) 4%—5% papír-jádék —.— 4%—5% osztrák aranyjádék 101.30. 4%—5% osztrák aranyjádék 98.— Osztrák hitelrészvény 203.10. Osztrák-magyar államvasut 136.40. Részvények vasut —.— Bustieherai vasut —.— Londoni váltóár 204.27. Bécsi bank-egyesület 130.80. Vilamos részvény —.— 3%—5% osztrák aranykölcsön 83.40. 4%—5% osztrák aranykölcsön 100.75. Osztrák koronajádék 99.50. Magyar koronajádék 98.05. Osztrák-magyar bank 115.—. Déli vasut részvény 14.20. Kibavólygi vasut 162.10. Bécsi váltóár 800.33. Párisi váltóár 812.05. Unobank részvény —.— Alposi bányarészvény 205.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, március 23. (A Budapesti Napló tudósítá-jának társadalmi táviratok márciusi rész-nyelvények Osztrák hitelrészvény 202.70. Német bank 212.20. Disconto 185.—. Seram kereskedelmi bank 154.—. Gelsenkircheni 210.90. Harpeni 193.80. Laura-kohó —.— Olasz járadék —.— Hibernia —.— Az irányzat nyugodt.

New-York, március 23. (Terménytörszede.) (Zárlati.) Gyapot: New-Yorkban heiyben 14.— (14.—). Máro-ra 13.63 (13.25). Juniusra 13.98 (13.63). New-Orleans-ban heiyben 13.— (14.1/4). — Petroleum: Stand whitth New-Yorkban 8.65 (8.66). Stand white Philadelphianban 8.60 (8.60). Refined in Cases 11.35 (11.35). Credit Balances at Oil City 1.71 (1.71). — Zsú: Western steam 7.25 (7.35). Rohe és Brothers 7.25 (7.20). — Tengeri irányzata állandó. — Májusra 56.1/2 (57.1/4). — Juliusra —.— (—). — Szept-re —.— (—). — Busa irányzata állandó. — Píros ősi heiyben 103.— (102.1/2). — Máj-ra 95.1/2 (96.1/4). Jul-ra 91.1/2 (92.1/2) — Aug-ra —.— (—). — Szept-re —.— (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — Kéő: lair Rio 7. sz. 6.1/2 (6.1/2). — Máro-ra 5.40 (5.20). Jun-ra 5.60 (5.65). — Zsú: Spring Wheat clear 4.20 (4.25). — Oukor: 3.1/2 —.— (3.1/2 —.—). — Oa: 28.85—29.12 (28.95—29.25). Ész: 12.75—13.— (12.75—13.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, március 23. (Terménytörszede.) (Zárlati.) Busa irányzata állandó. Máj-ra 92.— (92.1/4). Jul-ra —.— (—). — Tengeri irányzata állandó. — Máj-jusra 52.— (52.—). — Zsú: Májusra 6.90 (6.97). Juliusra 7.05 (7.12). — Sealonna short clear 7.31 (7.31) — Sertészsú: Juliusra 13.18 (13.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

REGÉNY

GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY

Írta: LAGERLÖF ZELMA

(12)

Ma most újra elfogta a szenvedély, a szíve úgy érzte, hogy hallhatta a dobbanásait. Hát még mindig nem nyerte vissza uralmát tagjai fölött? Vad örömet érzett arra a gondolatra, hogy kitaszították az otthonából. Most már minden megfontolás nélkül Gösta Berling felesége lesz. Milyen ostoba is volt, milyen sok évig fojtotta el szerelmét. Ah, pompás, pompás engedni a szerelemnek, a vér pezsgését érezni! De hát soha, soha nem szakadnak le már róla ezek a jégbálnások! Eddig belül volt jég s csupa tűz kifelé, most az ellenkezője következett be — jégtestben lángszív tüzelt.

Gösta csak érzte akkor, hogy két kar gyöngöden a nyaka köré fonódik s ő lágy, erőlen szorítást érez.

Eppen csakhogy megérezte Gösta ezt az ölelést, Marianne ellenben azt hitte, hogy a bensejébe szorult nagy szenvedélyen egy heves öleléssel könnyített.

Boerenrotz pedig, mikor ezt látta, akkor hagyta a lovat, hogy csak fusson ahogy akar, a jól ismert uton. Szemét az ég felé fordította és szakadatlanul a göncölszékre meredt.

Barátaim, embertársaim! Ha úgy esnék, hogy késő éjszaka olvassátok ezt, ahogy én most a késő éjjeli órákban leírom, akkor ne sóhajtsatok fel megkönnyebbülten és ne gondoljátok, hogy a jó lovagurak nyugalmas álomhoz jutottak, miután Mariannonnal hazaértek és a legjobb vendégszobában a nagyterem mellett egy jó ágyba vitették.

Persze lefeküdtek és el is aludtak, de hogy délig alhaasanak nyugodtan, az nem jutott ki bizony nekik.

Mert nem szabad elfelejteni, hogy az öreg örnagné a koldustarisznyával ezalatt bejárta az országot és sohasem volt szokása, hogy tekintettel legyen a fáradt vitézekre, ha valami fontos dolga akad.

Annak az időnek, amikor fényben és pompában Ekebyben székelt és örömet árasztott a világra, mint ahogy isten csillagokkal szórja be az eget, annak az időnek vége volt. És miáltal hajléktalanul bolyongott a vidéken, a nagy jószágok hatalma és díszje a lovagok kezébe volt léteve, hogy őrizték, mint a szél a hamut, a tavaszi nap a havat őrzi.

Megesett néha, hogy a lovagok hosszú szánban vidám csengőszóval szánutra mentek. Ha ilyenkor összetalálkoztak az örnagnéval, aki koldusszanyhoz hasonlóan az országoton feléjük támozgott, akkor nem sötéttek le a szemüket. A lárms écsapat az összeszorított öklét nyujtotta feléje. A szánkó gyors megfordításával beleszorították a nagy hógarmadába és Fuchs örnagy, a medvevadász, sohasem mulasztotta el ilyenkor, hogy háromszor ki ne köpjön, nehogy az ilyen találkozásnak valami gonosz következménye legyen.

Nem sajnálták, gonosz beszédnek nézik. Ha valami baja esett volna, nem eszesztették volna magukat jobban, mint az, aki Walpurgis éjjelien rézgombbal töltött puskát süt el s véletlenül egy arra menő öreg boszorkányt talál el. Mintha csak azt hitték volna a szegény lovagok, hogy a lelkük üdvössége függ attól, ha az örnagnét üldözik.

Ha a lovagok késő éjjel ivás közben az ablakhoz tántorogtak, hogy megnézzék, csöndes és osillagos-e az éjszaka, gyakran láttak valami sötét árnyékot az udvaron elsiklani s akkor tudták, hogy az örnagné jött meg egy kicsit körülnézni ősi kedves hajlékában. Ilyenkor a lovagszárny megint visszhangzott az öreg bünösök gúnyos kacagásától és csufondáros megjegyzések hallatszottak le hozzá a nyitott ablakon át.

Bizonyos, hogy szivtelenség és ég kezdett a szegény kalandorokba költözni. Sintran gyűlöletet vetett a szívébe. Ha az örnagné nyugodtan Ekebyben marad, akkor sem juthatott volna nagyobb veszedelmebe a lelkük. Több harcos hül el menekülés közben, mint a csatában.

Az örnagnében nem volt harag többé a lovagok ellen. Ha régi hatalmában lett volna, akkor megvesszőzte volna őket, mint ahogy iskolásgyermekket szokás, hogy azután megint jól legyen hozzájuk. Most azonban nagy gondban volt az ő kedves jószágja miatt, amely a lovagoknak volt kiszolgáltatva, hogy őrizték, mint ahogy a farkas a bárányt őrzi.

Hány embernek kellett már ugyanazt a gondot átélni. Nem ő az egyetlen, akinek látni kellett, hogyan terjed a pusztulás a kedves fé-

szekben, aki érezte, hogy mit tett az, amikor gyermekésgünk tanyája olyan, mint valami megsebesült vad. Bünösnek is érzi magát egy némely ember, ha látja, hogyan szipolyozza a fákat a moha, hogyan nőve be a fű a kavicsos utakat. Le is borul a földeken, amelyek egykor dus vetéstől pompáztak és esedek hozzájuk, ne rójják fel neki bűnül a szegényt, amelyet ellenük elkövettek. Elfordul a szegény lovaktól, nem mer a szemük közé nézni. Nem mer a sövénykapuhoz állni, amikor a nyáj hazajön a legelőről. A világnak semmiféle föltéskája annyira keserű érzést nem kelt, mint a pusztuló otthon.

Ah, kérlek benneteket, akiknek földetek, rétekek van, legyen gondotok arra, hogy jól műveljétek őket. Miveljétek szeretettel, munkával! Nem jó, ha a természetnek gyászolni kell az embereket.

Ha arra gondolok, mennyit kellett a büszke Ekebynek a lovagok gazdálkodása alatt szenvedni, akkor azt kívánom, hogy az örnagné az ő célját elérje, hogy Ekeby ne maradjon a lovagok kezén.

Az örnagnének nem volt szándékában, hogy ő jusson újra a hatalomhoz. Neki csak egyetlen célja volt, hogy otthonát ezektől az örültektől, ezektől a szöcskéktől szabadítsa meg, akiknek a lépte nyomán fű sem nő.

Miközben koldulva járta be a vidéket és alamizsnából élt, szakadatlanul az anyjára kellett gondolnia s szívében gyökeret vert az a gondolat, hogy jobb idők mindaddig nem virradnak rá, amíg anyja le nem veszi válláról az átok igáját. Senki sem tudta vele az öregasszony halálát, tehát bizonyosan ott fejn él még az erdőszékekben. Kilencven esztendőskora ellenére még mindig szakadatlan munka közepette élt, télen a tejgazdaságot, nyáron amiket gondozta, a kimerültség dolgozva, áhítózva azt a napot, amelyen életéje teljesül.

Az örnagné pedig arra gondolt, hogy ha az öregasszony olyan sokáig él, akkor annak bizonyosan csak az lehet a célja, hogy levegye róla az átkot. Mert az anya, aki ilyen siralmat hozott a leányára, semmiesetre sem halhat meg.

Az örnagné ennél fogva elhatározta, hogy elmegy az öreghez, hogy mind a ketten a nyugalmukhoz jussanak megint. A homályos erdőknél akart menni, a hosszú folyam mentén, amíg el nem éri gyermekkori otthonát. Előbb nem találhatott nyugalomra. Jó néhányan ajánlották fel neki az utóbbi napokban meghitt hajlékukat s hűséges barátságuk adományait, de neki seholy sem volt maradása. Mogorván és haragosan járt házról házra, mert nyoma az átok.

Az anyjához akart menni, de előbb az ő kedves Ekebyjéről akart gondoskodni. Nem akarta könnyelmű semmirekellők, tökéletlen körhelyek, közbömbös pazarlók kezébe hagyni. Vagy úgy menjen-e el, hogy visszatérve örökségét elhordálva, kovácsműhelyeit üresen, lovait kiéhezve és eszedéit elszéledve találja? Nem, össze akarta még egyszer szedni az erejét, hogy elűzze a lovagokat!

Jól tudta, hogy a férjének nagy öröme telik örökségének pusztulásában. De elég jól ismerte, s tudta, hogy ha elzavarja az ő sásáit, arra már nem lesz elég ereje, hogy ujakat szerezzen magának. Ha a lovagok egyszer már künn lesznek, akkor az ő régi jószágigazgatója átveszi megint a vezetést és a régi kerékvágásba visz majd mindent.

Amikor bolyongott az ő sötét árnyéka anyja éjszakán a felteke utakon, amelyek a vashámorokat körülvetik. Ki és bejárta a szellőreknél, sutogott a nagy malomban a molnárral és legényeivel s tanácskozott a sötét szénkamrában a kovácsokkal és mindannyian megesküdték, hogy segítségére lesznek. A nagy jószág becsületét és tekintélyét nem hagyják többé ezeknek az istentelen lovagoknak a kezében, hogy úgy őrizték, mint a hogy a szél a hamura, a farkas a bárányokra vigyáz.

Es ezen az éjszakán, amelyen a vig urak addig táncoltak és ittak, amíg halottfáradtan ágyukra nem roskadtak — ezen az éjszakán pusztultak. Engedte, hogy beteljen tobzodásuknak a mértéke. Sötét pillantással ült a kovácsműhelyben, amíg vége nem lett a vendégségnek. Még tovább is várt, amíg a lovagok vissza nem jöttek éjjeli kirándulásukról, némán várt, amíg nem jelentették neki, hogy az utolsó világ is elaludt a lovagszárnyban, hogy az egész nagy háza alom borult. Akkor fölállt és kiment. Hajnali öt óra volt már, de sötét februári éjszaka burkol be mindent.

Az örnagné minden emberét a lovagszárnyban gyűjtötte egybe; ő maga az udvarra ment először. A főpülethez közeledett, kopogtatott az ajtón, bebocsátották. A broby pap leánya fogadta, akit derék eselődélynak nevelt föl.

— Szívbeli köszöntjük a nagyságos asszonyt — mondotta kezét csókolva az örnagnének.

— Ötsd el a gyertyát — mondotta az örnagné — azt hiszed, hogy világítás nélkül nem ismerem itt az utat?

Azután megkezdte körutját a csendes házban.

Bejárta a házat a pincétől a padlásig, hogy mindentől elbucezzék. Halk lépéssel surrant egyik szobából a másikba.

Az örnagné az emlékeivel beszélgetett. A leány sóhajtott s bár nem zokogott, könnye egyre pergett az arcán, miáltal urnőjét követte. Az örnagné fölnyitatta a fehérmű- és ezüstszekrényt. És végigsiklott kezével a finom damaszt-terítőken és pompás ezüstkanonokon. Az ágyasházban a magasra tornyozott pelyhes ágyakat simogatta meg. Minden háziszerszámot, a szövészeket, a guzsalokat és a fonácsomókat meg kellett érintenie. Vizsgálódva dugta be kezét a fűszeres fiókba és megtapogatta a fagygyertya sorokat, amelyek a padmaly alatt lógtak.

— A gyertyák szárazak, — mondotta — le lehet venni és el lehet tenni őket.

Lement a pincébe és megkopogtatott minden hordót és végigsiklott keze a borosüveg-polecon. Bement az éléskamrába és megtapogatót és megvizsgálta mindent. Kinyújtotta a kezét és mindentől elbucezott a házában.

Végül a szobákba ment. Az ebédlőben végigsiklott keze a nagy széthuzható asztalon.

— Jónéhányan laktak jól ennél az asztalnál, — mondotta.

Minden szobán végigment. A régi széles pamlagokat mind régi helyükön találta, megsimogatta a tűkorszatok hideg márványát, amelyek aranyos fogókkal a pazar tűkröket tartották.

— Dus ház, — mondotta — Nagyszerű ember volt az, aki itt urnővé tett engem mind e drégaságok felett.

A nagy terebben, ahol a tánc csak az imént kavargott még, a magas támlájú karoszekék ott álltak megint a falnál feszes rendben.

Odament a zongorához és halkán megütött egy billentyűt.

— Az én időmben is volt itt szórakozás és vigáság — mondotta.

A vendégszobába is bement az örnagné, ott a nagyterem mellett. Koromsötétség volt benn. Tapogatózni kezdett és ezenközben megérintette a leány arcát.

— Te sírsz? — kérdezte, mert a keze könnytől lett nedves.

Akkor a fiatal leány hangosan felzokogott. — Ah, urnóm, drága urnóm! — kiáltott fel — mindent pusztulni hagy. Mért ment el tőlünk és mért engedte, hogy a lovagok az egész házat tönkretegyék.

Az örnagné félrevonta a függőnyt és kimutatott az udvarra.

— Hát sírásra, jajgatásra tanítottalak? — kérdezte — odanévez, a kert tele van emberrel, holnap egyetlen lovag sem lesz Ekebyben.

— Akkor megint vissza tetszik jönni? — kérdezte a leány.

— Az én időm nem jött még el — mondotta az örnagné — az országot az én tanyám az árok az én ágyam. De én helyettem te örökjél Ekeby fölött, miáltal odalesz, leányom.

És tovább mentek. Egyikük sem tudta, egyikük sem gondolta, hogy Marianne éppen ebben a szobában alszik.

De nem is aludt. Egészen ébren volt, mindent hallott és mindent megértett. Ott feküdt az ágyában és himnuszt költött a szerelemre.

— Te isteni, aki saját magam fölé emeltél — mondotta — határtalan nyomorúságban fetregtem és te ezt a nyomorúságot paradicsommá változtattad át. Az elzárt ajtó vas-zárjához tapadt erősen a kezem, marcangolódtam sebesre; otthonom küszöbén fagytak gyöngygyé könnyeim. A harag hideg borzongta át szívemet, amikor anyám hátán az ütésekot meghallottam. A hideg hóban akartam álomba tojtani haragomat: de akkor megjöttél! Oh Szerelem, tüz gyermeke, eljöttél — ahhoz, akit át meg átborzongatott a hideg. Ha nyomorúságomat avval a pompával hasonlítom össze, amely belőle fakadt, akkor szinte semminek se tekintem. Minden kötélétől szabad vagyok, sem apám, sem anyám, sem otthonom nincs többé. Az emberek mindenféle rosszat fognak rólam gondolni és ő fognak fordulni tőlem. Rajtuk teljek be a te akaratod, óh szerelem, mert mért álljak én magasabban, mint az én kedvesem? Kéz a kézben, így menjünk ki a világra.

Gösta Berling mátkája szegény, a hóban talált ő rá. Ne a magas termekben alapszik meg hát otthonunkat, hanem parasztkunyhóban, az erdő szélén. Majd segíték neki ellátni a házat, segíték neki hurkot vetni a nyulnak és nyírfajdnak, főzni fogok neki, föltozni fogom a ruháit. Oh, én szerelmem, azt hiszed tán, hogy gyászolni és sóvárogni fogok, amint ott ülök az erdőszélén, és várn fogok rád? Igen, sóvárogni fogok! De nem a gazdagság napjaira fogok sóvárogva gondolni, hanem téged foglak lesni és kívánni. A te lépteidet az erdei ösvényen, a te vig énekedet, amint vállalod a fejszáddal hozzám jössz. Oh én szerelmem, én szerelmem! Egész életemen át tudnék ott ülni és várakozni rád...

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adnak vissza.

K. L. Vár-Senkolpos. A pénzügyökre azokat az egzségess, nőtlen, magyarul írni olvasni és számolni tudó magyar állampolgárokat veszik föl, akik a tizonnéves kort már betöltötték, de még nincsenek túl a negyvenen. — B. J. Spáca. A vincoellér iskolában a fölvetélni legalább tizenháves életkort kívánnak. Az egzségési, erkölcsi, elemi iskolai bizonyítványával és kiskorúság esetén szülői beleegyezés nyilatkozatával fölszerelt kérvényt augusztus 30-ig nyújtja be az intézet igazgatóóságához. — Beregszászi. Italmelési és iparrendelőre van szükség. — D. P. Mezőtur. A vízmeleti iskola látogatását megelőző próbaszolgálat egy évig tart. A középiskola második osztályáról szóló iskolai bizonyítványával, továbbá szülei, egzségési erkölcsi bizonyítványával és kiskorúság esetén szülői beleegyezés nyilatkozatával fölszerelt kérvényt postán is elküldheti a földmivelési minisztériumnak. Közlelbi részletek iránt az intézet igazgatóósága ad fölvilágosítást. — Fiteka. Április 30-ikáig való időkötésen lesz. — W. Ö. Zalaegerszeg. Az önkéntesek nem az állománybavétel napján vonulnak be. — S. L. Eger. Az igazság az önk részén van, meg is írtek mindannyiszor, de a törvényen változtatni nem lehet. — K. O.; Citrus; H. A. Miskolc; Nagyvárad; aszony; G. P. Budapest. Orvosi eljárás az, aminek a módját e helyütt nem ismerhetjük. — Államhivatalnok. Az adóigazgatást felelő kérdéseire e helyütt választ nem adhatunk. Mótóztatás a helyi adóhivatalban az adókezele és kézikönyvet beküldeni. — Z. S. Az ipartörvény rendelkezése alá tartozik. A legáltalós meghatározás, ha osapoknak tekintik. — J. P. Felső-Paty. Mótóztatás valakit megbizni, aki eljár a minisztériumban. — K. S. Szeged. Nem ok a munkaszüneti felügyeltesítésre. — Gyöngyösi előzetes. Nem tudunk olyan kivételes esetet, ami megmagyarázná. — Ü. F. Alonca. Az illető intézet igazgatóósága kézséggel szolgál fölvilágosítással. — Szecseszló. 1. Viselheti. 2. Nem illik. — Illem. Egyszerűen mutatkozzék be. — V. F. Nyitra. Vegyi Ipar: Budapest, VII. Kerézsutca 43. sz. — Kolozsvári előzetes. Az intézet budapesti vezérközpiseósége Erzsébet-körút 80. sz. alatt van. — Rogi hu olvasó. A baj speciális természetét csak orvosi vizsgálat állapíthatja meg. — K. E. Nem rokona. — Seminarista. Állhat most is orla, mert a bevonulását tanulmányai befejezéseig elhalaszthatja. — M. I. K. A pontos ideje ninos még meghatározva. — B. I. Mire e sorok megjelennek megírték. — S. F. I. Nem az, s nem is volt. 2. Nem mehetnek felára jeggyel. — W. B. Gyul fehérvár. A földmivelési miniszter kedden délután 4 órakor fogad — Szegény ember. A városi tanács utján a belügyminisztérium ad engedélyt. — M. M. Sz. — P. A Vaskő-Gilányi-féle Vezérkönyv osak általános ismeretek szempontjából ajánlatos. A négy polgári osztályból tehet összevont vizsgálatot, amelyre a szükséges tankönyvek jegyzékét bármely intézet igazgatóóságától megkaphatja. Nem kell magántanulónak beiratkozni, hanem annak idején az illetékes tanfelügyelőség utján folyamodhatik vizsgaengedélyért a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz. — F. K. Sr. Hubert. Amennyiben lelkiismeretesen teljesíti a szolgálattal szép karriert vár rá. — W. A. Zilah. I. Amennyiben az igazgatóóság megkívánja, átkel iratni. 2. Berektségi előtti az osztálybizonyítványok beadandók az osztályfőnöknek.

telen füzleti verseny lektüzdése érdekében folytat, mely eljárásával arra törekszik, hogy a budapesti detail-forgalomban a feltételek megbízhatóságnak érvény szerzestessék.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditorenverein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Berger Mór és társa cég Török-Szent-Miklós. Kovács Miksa kereskedő Nagybecskerek. Fradi J. Imre kereskedő Pétervárad.

Sertés konzumvárári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézése.) Március 23-án. Fölhajtás összesen 511 darab sertés, 2 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány — darab sertés, 15 darab süldő, összesen 511 darab sertés, 17 darab süldő. Eladatott 438 darab sertés 15 darab süldő. Eladatlan maradvány 73 darab sertés, 2 darab süldő. A vásár irányzata élenk. Az árak változatlanok. Következő árak jegyzetettek: Zsirtsortés: Öreg I. rendű 850 kilogramm fölül 100—102 fil-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig —100 fillérg, II. rendű selejtezet 84—94 fillérg, kanló — fillérg, fiatal nehéz 300 kilogramm fölül 102—106 fillérg, fiatal közép 220—300 kilogramm 98—106 fillérg, fiatal könnyű 220 kilogramm 88—100 fillérg, süldő — fillérg, malao — fillérg. Husesrtés: nehéz 300 kilogramm fölül 94—100 fillérg, könnyű 140—300 kilogramm — fillérg, süldő — fillérg, malao 40 kilogramm — fillérg. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élsúlyban értendők.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, március 23.

Bágyadt irányzat mellett 17.000 métermássa buza került forgalomba 5 fillérel alacsonyabb árakon. Rozsban bágyadt irányzat mellett nem volt fizlet. Tengeriben és takarmányárpában 5 fillérel eszkentek az árak.

Eladatott: Buza, Tiszaviddéki: 300 mm. 79.5 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 45 f., 4600 mm. 79.7 k. 8 K. 65 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 60 f., 500 mm. 79 k. 8 K. 62 1/2 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 40 f., 850 mm. 78 k., 100 mm. 77-2 k. és 100 mm. 77 k. 8 K. 75 f., Budára. Hartai: 500 mm. 77 k. 8 K. 35 f. Fehérmegyei: 1100 mm. 77 k. 8 K. 27 1/2 f. Pestmegyei: 100 mm. 80 k. 8 K. 45 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 35 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 50 f. Marosi: 500 mm. 77-2 k. 8 K. 30 f. Csercenkai: 4680 mm. 77 k. 8 K. 82 1/2 f. Zombori: 1000 mm. 76 k. és 220 mm. 76-5 k. 8 K. 20 f. Dunai: 1000 mm. 76 k. 8 K. 0-5 f., 900 mm. 75 k. 8 K. — f.

Miséd három hónapra. Rozs: 150 mm. 5 K. 42 1/2 f., paritásra. Árpás: 600 mm. 5 K. 75 f. hajóra. Zab: 100 mm. 5 K. 45 f. Tengeri: 200 mm. 5 K. 27 1/2 f., 800 mm. 5 K. 25 f. hajóra.

Készpénzesítés mellett. A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként — A minőség hektoliterenként 50 kilogrammonként.

Table with 2 columns: Item (e.g., Áprilisi rozs 1904., Októberi rozs 1904.) and Price (e.g., 6.45-6.47, 6.59-6.57).

Table with 2 columns: Item (e.g., Áprilisi buza 1904., Októberi buza 1904.) and Price (e.g., 8.03-8.09, 8.07-8.08).

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde csendes nyugodt irányzattal nyílt meg és nemzetközi értékek gyengültek. Déliben változatlan külföldi jegyzésekre csekély volt a forgalom és az értékek minimális árkülönbözettel zárultak. Valuta és ércáru szilárdult.

A helyi értékek piacán nyugodt volt a hangulat. Előzetes: Osztrák Hitelrészvény 645.75-644.— Magyar Hitelrészvény 764.75-764.50. Osztrák-magyar államvasut 634.50-638.50. Közüti vaspálya-társaság részvény 285.50 korona.

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 644.50-643.50-644.— Magyar Hitelrészvény 763.00-763.— Osztrák-magyar államvasut 639.—638.—637.75. Rimamurányi vasúti részvény 477.—478.— Jelzálogbank részvény 517.— Budapesti közüti vaspálya részvény 588.—584.— Városi villamos vasut részvény 318.75-317.50-313.50. Magyar aranyáradek 118.— Magyar koronáradek 98.—97.95 korona.

4 1/2 órakor zárult: Osztrák Hitelrészvény 641.— Magyar hitelbank részvény 763.— Leszámlítóbank részvény 452.— Rimamurányi vasúti részvény 478.— Osztrák-magyar államvasut részvény 638.— Közüti vasut részvény 685.— Városi villamos vasut részvény 318.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with 4 columns: Item (e.g., Arany, 50 aranyfrók), Price, and other details (e.g., 118.-118.80, 1870. all. nyer.-köl.).

KÖZGAZDASÁG

A vásárosarnok díjkezdvezményel. A székesfőváros hatósága azt kérte a kereskedelemügyi minisztertől, hogy a vásárosarnokhoz való szállításokra szülő díjkezdvezményeket ezentul is adja meg. Ebben az éghben, a kereskedelemügyi miniszterületben értékelzet is volt február 15-ikén. A kereskedelemügyi miniszter most tudata a székesfőváros hatóságával, hogy nem teljesíteti a fővárosnak azt a kérelmet, hogy a vásárosarnoki díjkezdvezmény a jelenlegi slakjában változatlanul fönttartsassék. Eghnényem cikkre néve azonban kivételt tesz a miniszter s azokra a kezdvezményt megadja, de osakis ennek az évnek a végéig s csak abban az esetben, ha a küldemény valamely hatósági közvetítőre vagy valamely elárúsító helyi állandó bérletőre van címezve. A miniszter fölhevija az államvasutak igazgatóóságát, hogy a székesfőváros hatóságával egyetértőleg állapítsa meg azokat a rendszabályokat, amelyek alkalmasak volnának arra néve hogy a vásárosarnoki díjkezdvezmény igénybevétele körül eddigi tapasztalt visszaéléseknek ojele vétozssék és a korlátozt díjkezdvezmény osak olyan burgyona-, gyümölcs- és dinnye-küldeményekre vétozssék igénybe, amelyek valósággal a Központi Vásárosarnokban kerülnek eladásra és ezt megelőzőleg a Vásárosarnokból nem szállítják el. Ezeket a díjkezdvezményeket is abban a várakozásban engedélyezi a miniszter, hogy a tanács a szállítást körül fölmerült visszaéléseket és visszaadásokat, alkalmas intézkedésekkel, orvosolni fogja.

A Fővárosi Kereskedők Egyesülete ma tette közzé a mut óvre vonatkozó évi jelentését. A jelentés felsorolja azokat a közérdekű tevérszestéseket, amelyeket a választmány a kereskedelemnek különözö ágazataira vonatkozólag a minisztériumokhoz és egyéb hatóságokhoz intézet. Nem kevésbé fontos az a tevérszesség is, amelyet az egyesület a tisztesség-

Table with 4 columns: Item (e.g., Tiszaviddéki, Fehérmegyei), Price, and other details (e.g., 76, 8.05, 8.20, 79).

Table with 4 columns: Item (e.g., Rozs, Árpás, Köles), Price, and other details (e.g., 6.43, 6.00, 6.06).

A határvidéket folyamán a következő kétések történtek: Áprilisi buza 1904. 8.10-8.11-8.06-8.08. Májusi buza 1904. 8.15-8.11. Októberi buza 1904. 8.10-8.07-8.09-8.07. Áprilisi rozs 1904. 6.47-6.43-6.45. Októberi rozs 1904. 6.57. Májusi tengeri 1904. 5.21-5.16. Júliusi tengeri 1904. 5.30-5.31-5.29. Áprilisi zab 1904. 6.39-5.36-5.39-5.30. Októberi zab 1904. 6.57-5.59-5.54. Auguszt. repce 1904. —. Dél egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Áprilisi buza 1904. 8.07-8.08. Májusi buza 1904. 8.10-8.12. Októberi buza 1904. 8.07-8.08.

Table with 4 columns: Item (e.g., Magyar államadóség, Pénz Áru), Price, and other details (e.g., 118.-118.80, 1870. all. nyer.-köl.).

Table with 4 columns: Item (e.g., Concordia-malom, Előbpesti malom), Price, and other details (e.g., 180.-190.-, 1290.-1240.-).

Table with 4 columns: Item (e.g., „Adria” m. tengeri, Budapesti közüti vaspálya), Price, and other details (e.g., 479.-475.-, 584.-586.-).

KÜLÖNFÉLÉK

Lemondás.

Ha nem adatik oly magára nőm,
Hogy a szívemmel elérhessem Őt:
Visszaszorítom izzó kráterébe
Szerelemem, a vézes tűzönt.

Ugy ottnök, hogy híremet se hallja, —
Bédagságának utját nem segelem.
Őn előlejt, — hisz könnyű lesz feledni: —
Szívemben semmi részem sincs nekem.

Csak egy éjnek majd emlékeztetnek,
Mint egy hűdös, borongós, néma táj,
Amarre akkor száll csak gondolatja,
Ha lelke vérzik, vagy ha szíve fáj . . .

De az a nap, melyen szívem kipattant,
Egy egész éltet át kísérje el!
E nap tűzöni tündökölbb gyémántot
Királyi nő is csak ritkán visel!

Balla Mihály.

† Az orosz cár titkos kémel. II. Miklós
orosz cár trónralépésekor nyugodt természetű ember
volt. Egyáltalán nem aggodalmaskodott s nem féltette
életét, mint atya, III-ik Sándor, akinek se éjjele, se
nappala nem volt az örökös rettegésű. Történt azon-
ban, hogy magánosok által felajánlott pénzen egy
családi kápolnát akartak emelni a cári pár számára,
a nyári palota mellett. de építkezés közben kiderült,
hogy a kápolna alatt egy földalatti csatornát ástak,
amely a cári palota felé vezet. A vizsgálat kiderítette,
hogy ezen az uton merényletet terveztek a cári csa-
lád ellen és az építkezésnél alkalmazott összes
munkásokat, sőt az építést magát is elcsukták.
Küthől a perotól fogva Miklós cárt is utólérté
a minden oroszok urának szörnyű betegsége —
a félelem. Gyánakvó lett, nem bízott senkiben és min-
denkiben ellenségnek látott, aki élete ellen tör. Saját
katonáiban és udvari embereiben sem hitt s napról-
napra idegesebb lett. Folyton azon törte a fejét, hogy
mily módon biztosíthatná magát a merényletek ellen.
Segítségére volt ebben egy Besobrasov nevű katonai-
tiszt, aki azt ajánlotta, hogy szent liga elnevezés alatt
szervezzenek egy gárdát, melynek minden egyes tagja
eszkével fogadjja, hogy szükség esetén saját élete árán
is megmenti a cár életét s egyben kémszolgálatot
teljesít. A szent ligának tagjai különböző osztályok-
ból kerülnek ki és működésükhöz mérten válto-
sággal elhalmoztatnak kitüntetésekkel. Főfeladat-
tuk, hogy minden társadalmi körbe befurakodjanak
és minden a cárra vonatkozó dolgot megtudjanak.
Jelentéseiket Besobrasovhoz juttatják, aki nap nap
után referál a cárnak. A szent liga tagjait senki sem
ismeri és azok sem ismerik egymást. Ennek a ligának
az éber működése már sok merényletet husított meg,
de viszont sok-sok ártatlan embert jutaltott már a
szibériai glómbányákba. A szent liga szervezésének
bevételek a cár így sóhajtott fel:

— Tehát sz is utjokban álltok már a félrevezet-
teknek!
Besobrasov korlátlanul uralkodik a cáron, beo-
lyásával és Oroszországban a cár rossz szellemének
nevezik, sőt az ő mesterkedéseinek tulajdonítják azt is,
hogy a békét őszintén hajtó cár részánia magát
a most dúló háborúra. A kelet-ázsiai csapatok
parancsnoka kedvenc embere Besobrasovnak, de
mindazonáltal eddigi balsikerei miatt bukása, vagyis
visszahívása küszöbön áll. Az orosz hivatalos körök
ebből arra következtetnek, hogy a rossz szellem ha-
talma is mulóelőben van.

† Az olasz színpad világából. Egy francia író,
Jean Dornis könyvet ad ki az olasz színészetéről, az
olasz színházak mai állapotáról, amelyek még nem
jutottak el ahhoz a konszolidált állapotához, amelyben
más országok színházai végzik hivatásukat; Olasz-
országban a vándorszínész-élet még meglehetősen
virágzik. Ebben a könyvben aztán Jean Dornis zín-
észmagyarságok életéről is beszámol és egész sereg
színészadomát mond el. Egyik legszebb fejezet termé-
zetesen Duse-ról szól. A nagy olasz tragika nem ismerte
soha az önréklamozás eszközeit s a maga életének
intimitásaival nem állott a közönség elé, amely pedig
kívánsói az effélekre.

— Miért mutassuk meg a bábokat rángató zsi-
rókat is? — mondta egyszer nevetve s ugyancsak
mulatott, amikor egy impetráló ügy hirdette őt,
mint előkelő hölgyet, aki a patrioisus étellel szakítva,
minden előkészület nélkül lépett a színpadra.

Giacosa beszél, hogy Duse mint színészek gyer-
meke egy harmadosztályu vasuti kocsiban született.
Nagyszülei is voltak abban a truppban, amely akkor a
kis Vigevano felé törekedett. Szegény kis trupp volt ez,
amely a bódósát is magávalcipelte. Hétfőes korában
már mint sugót használták fel a kis Eleonorát. Hugo
„Misérables“-jából készített darabban övé lett aztán a
kis Cosette szerepe. Cosetteket aztán a darabban oda
kell adnia nagy bábuját Thénendier gyermekének. Ilyen
baleset az életben is megesezt vele. Egy öreg hölgy meg-
ajándékozta egy aranyosbaju nagy bábuval. A trupp
akkor Olaszország egy kis városkájában volt, s bucsu-
zások nem tudtak kifizetni a szobát, ahol laktak. A la-
kásadósszony aztán megelégedett Eleonora bábujaival,
mert neki is volt egy éppen olyan kislánya. Azok,
akik pályája elején ismerik Duset, mondják, hogy
mint valami holdkőros járt élete utját. Apja azt mondta,
hogy valami különös baja van, amit Velencében
„smar“-nak mondanak. Ez a veleneci „spieen“, amely
a mult gyásából, a jelen keserűségeiből és a jövő
bizonytalanságából ered . . . Tizenégyéves korában
halt meg az anyja s neki nem volt pénze gyászruhára,
néhány hónappal később pedig apja visszautasított
egy örökséget egy színpadias geizussal és ezekkel a
szavakkal:

— Mit csináljunk most már vele, amikor anyád
halott?

Fiatal leány volt még Duse, amikor alkalma
volt Velencében debütálni Juliában. A közönség
másnapra elfelejtette ugyan már, de ő az akkori est
izgalmaiban megálálta magát, hogy a mindennapi
életből a művészet világába lép. 1880-ban látta Turin-
ban felrakodni annak a szintársulatnak a jelmezeit és
diszleitet, amelyet Sarah Bernhardt Európában diadaira
vezetett Duse nem érzett ingerséget. Lelkesülten így
szóltott:

- Ime egy asszony, aki művésztüneknek a
tömeg tisztelőjét szerzi meg.
Nagy mohósággal nézte a „Bagdadi hercegnő“
előadásait s mikor Sarah elutazott, kijelentette, hogy
ő is fellép a darabban. Barátai lebeszélték.
— Az összehasonlítás vesztere lesz.
— Ugy fogok játszani, ahogy csak tudok! —
felelte Duse.

És úgy játszott, hogy Dumas egy közös barátjuk
révén csakhamar már megismerkedett vele.
A könyvben ez a kedves kis színészhistoria is
beszere van: Ernesto Rossi szerette elmondani azt az
anekdotát, amely amellet bizonyít, hogy mennyi
zengzetesség és érzés van az olasz nyelvben.
— A nagy színészek — szokta mondani —
nincs is szükség a költőre, mert az érzés legbensőbb
lényege nem a prózában, sem a versben, hanem
a hangban van benne!
Rossi egy este Páduában vacsorázott barátaival.

Egyszerre csak az egyik színész elővette az étlapot
s kijelentette, hogy tisztán hangjának és arokifejezé-
nek szuggesztív erejével meg fogja rikítani a jelen-
levőket. A színészek, akik mindenféle hatások ellen
vértetettnek hitték magukat, hitetlenül mosolyogtak.
De aztán nem nevettek, amikor az a színész „előadta“
az étlapot. Maga is annyira belemelegedett, hogy meg-
feledkezve a környezetéről, igazi könnyeket ontott.

† A nap hőenergiaja. Mayernak és Helmholtz-
nak az erő megmaradására vonatkozó tanai óta a
természettudósok fokozott ambícióval tanulmányozták
a nap melegét a praktikus felhasználás szempontjából.
Vizsgálódásaik során rájöttek arra, hogy a külön-
böző energia-fajok főtörzsa a nap. Minden meteoró-
lógiai jelenségnek és annak a roppant erőmennyiség-
nek, amely a világot mozgatja, a nap a centruma. A
nap hevének a köszönetben lerakott energiáján nyug-
szik az egész mostani kultúra. A köszönbányák vár-
ható kiapadása — Angolországban ez százötven év
alatt következett be — az elé a feladat elé állítja az
embereket, hogy újabb ilyen energia-forrást keressenek.
Ilyen irányban történtek a kísérletek és a tudósek meg-
pendítették többek között a folyó viz elektromos ener-
giára való főlvtálásának eszméjét. E tekintetben kü-
lönösen a Niagara-zuhogat mint legalkalmasabb ki-
sérleti médium felé tereltek a közfigyelmet. Legutóbb
a nap melegének közvetlen kiaknázását is megpróbál-
ták homoru tükrök segítségével. Bessemer egy készü-
léket talált föl, amelylyel a nap sugarait egy gözkat-
lanba lévő vízre lehet működtetni. Algoriban és
Kaliforniában a nap-melegét szivattyuzásnál használ-
ják hajtóerőnek. Báró Lade most egy munkát adott
ki ilyen címmel: A napmeleg közvetlen felhasználásának
problémája. Ebben a munkájában báró Lade be-
számol a probléma megoldása iránt végzett ki-
sérleteiről és eredményeképp kimondja, hogy gömb-
vagy hengeralaku homoru tükrök fókuszába összpön-
tosított napsugarakkal thermobattériákat lehet meg-
indítani és az így keletkezett áram akkumulátorok
megtöltésére fordítható. Ilyen módon óriási mennyi-
ségű elektromos energiát lehet előteremtteni kényelmes
föltételek mellett. Báró Lade elismeri, hogy terve
megvalósítását nem egy akadály nehezítheti meg, de
reméli, hogy a technika előrehaladásával ezek a ne-
hezégek elháríthatók.

Aforizma.

— Mark Twaintól. —

Kevés dolog bosszantóbb, türeltellenebb egy jó
pédánál.

Leginkább mások szokásai szorulnak rá a reformra.

A lárma még semmit sem jelent. Egy tyuk, ha egy
tojást tojik, gyakran úgy kotkodácsol, mintha egy holdat
hozott volna a világra.

Az élet: szenvedés. A humor maga is nem örömből,
de fájdalomból patakzik, azért nincs humor az égen.

Nekünk kultürebereknek három megbecsülhetetlen
kincsünk van, amiért örök hálaival tartozunk istennek: szólás-
szabadság, lelkiismereti szabadság és az okosság, hogy egyik-
kel sem élünk.

Legyünk hálaasak a hájfejtek iránt. Ha ők nem volná-
nak, mi okosak hogy haladhatnánk előre?

Igyekezünk úgy élni, hogy a temetőre rendező ts meg-
gyászolja halálunkat.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP, PAP, PAP
GICHNER JÁNOS
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.

BZOLÓLOGAST
Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld és homoktalajon.
Erre azonban nem minden szőlőjé alkalmas (bár mind
késő letermelő), mert nagyjából, ha megvő is, termést
nem hoz, ezért sekan nem ériek el eredményt eddig. Hol-
ig annak alkalmas fajokat válasszunk, azok bőven ellátják házu-
kat az egész szőlőre idején a legújabb munkálatai és más
kétszáz szőlővel.

Első Magyar Fűzőipar
Budapest, Andrásy-ut 11.
Legnagyobb raktár bol- és külföldi fiókákban
a leggyorsabbúbbi a 2 K-tól 80 K-ig.
Legnagyobb kivitelű a 2 K-tól 80 K-ig.
Mégmondásunk mégis azert 24 ára alatt.
Köpes árj. és mérték-utasítást díjmentesen.
En-gros árak, tehát legolcsóbb
beszerzési forrás.
A 11941. sz. 1897. november 17-áról kelt
Ujtás villamos block billentyűkön,
„Kaposlós központi mikrofon telepep
telefon-berezesekhez“
továbbá a 29285. sz. 1902. június 14-éről kelt
„Kaposlós elrendezés központi mikrofon telepep
bíró telepep berezesekhez“
címlő magyar szabadalmakra védők vagy engedélyezések
keresetnek. Szives ajánlatokat „W. O. 1484“ alatt levábbli
Rossa Rudolf, Bécs. L., Seilerstraße 2.

6 trintnyi vételből
INGYEN!
egy életnagyságu
arckép
teljes szerinti fénykép min-
a csak cipőpap de-
számban
WIEN, VII.,
Machillerstrasse
70., az emeleten.
Gyarmatgyökér írt -50-
Női ásta vagy
bálcipők — „ 1.50/2
Nő cipők — „ 2.80/2
Úri cipők — „ 2.80/2
Az itt nem említett cipőknek
maga legfinomabbak is, min-
den méretk szerint rakta-
ron és a legújabbak és
levegőszellőztető kivitel de-
oára is 30-40 százalékkal
olcsóbb mint bármely
Gölszák, bécsi, tartos- és
sportcipők legújabb cica-
áron. — Útleti órák d. e.
8-12, délután 2-3-órásig,
szombati napokon 9 óráig.
Fűzőkre a szokásos úda-
vétel mellett. Árjegyzék in-
gyen és postán küldtessen.

Flu-mator 18 korona
 Matróz-öltöny 12
 Regatta-kabát 11
 Eredeti angol matröz-öltönyök
Hyam és társától, London.
 Minden tiszta gyapjú, Rothberger Jakab
 ca. és kir. udv. szállított
 Budapest, Váci-utca 6. szám.

**Legszebb ajándékok
 a tavaszi és nyári időnyre!**
 Eredeti angol kasztlós szövetek 1 frt 15 kr.-tól
 feljebb. Grenadin és Etanlin 1 frt 50 kr.-
 tól feljebb. Franca „Phantasie” szövetek 2
 frtől feljebb. Matinée és Blouse szövetek óriási
 választékban. Gyönyörű minták 65 kr.-tól feljebb.
 Franca betűzők 25 krtól feljebb. Ruhavásznak
 és mindennemű mosóru ajándékok meglepő vá-
 lasztékban 24 kr.-tól feljebb.

Weiner Mátyás
 női divatruházában
 BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 3. sz.
 Kirakataim naponta a legeredetibb ajándékokat
 mutatják be, s ezért ajánlom a hölgyeknek ezek
 megtekintését.
 Vládkre minták ingyen és bérmentve.
 Kértek a megmítázandó cikk megnevezését.

Párisi különlegességek.
 Párisban időseim alkalmával beszerítem a
 legújabb eredeti párisi modelleket és így
 abban a helyzetben vagyok, hogy a legkér-
 nyesebb időnyeket is elő tudok állítani. Min-
 denféle vásártól cipőrtől és virá-
 goktól jótallat vállalom, hogy a
 felsőbb repedése ki van
 zárva, ha GUZL-kezesekkel be-
 kenel, 140 előtti el-
 szakadása esetén
 ingyen megcsinál-
 lom.

**Minden vidéki rendelést vagy teljesen portá-
 mentesen vagy kivételre 1 pár elegáns cipő-
 szalmát mellékelve ingyen. Nem megjelölt ki-
 zárlatok vagy a pénzt visszafizdem.**
 Hogy mindenki meggyőződjék világírni GUZL-kezesem
 jószágáról, mindenki ki címet velem közli, 1 terepeli GUZL-
 kezesem és több száz eredeti fonnykezeléssel ellát-
 tott aranyzékem előltem ingyen és bérmentve. Leg-
 pontosabb mérték ha kariznyában egy papiriára Aliva
 a lábtalp körvonalát lerajzolják.

AGULÁR IGNÁC
 Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a
 a Rákus-kórház templomával szemben.

**Férfi és Női
 Nemi Betegségeket**
 ugyiszintén
 Vért, bőr- és vesztőjeiket,
 bujakórt (syphilis), valamint
 férfigyengeséget
 rendelő intézetében
 gyógyít biztos sikerrel a legérővidebb 145 alatt, foglalko-
 sítva szarv nélküli, 20 év óta szerzett orvosi tapasztalatok alap-
 ján kiváló gyógyítókereitől általánosan elismert szakorvos

Dr. KAJDAGSY
 v. cs. és kir. ezredorvos és
 kórházi főorvos
 Budapest, IV., Kigyó-utca 5. sz.
 Klotild-palota (I. emelet).
 Rendel 9-4-ig, este 7-8-ig.
 Levélre díjmentesen válaszol, gyógyszeréről gondos-
 kodik.

„Bizalmas Barát”
 című könyvecské, mely mindennemű férfi-
 és női nemi bajokban boldog eredményt szolgált.
 Kapható a szerzőnél: (Dr. Kajdagsy József) ára
 csak 1 kor. Vidékre 1 kor. 20 fill. előlege
 mellett a könyvet franko kapják.
 14690. sz. „Ujtítás cellás lemezeken, dudvamszgvak ki-
 választásra szolgáló gépek számára” című, 1899. jan.
 6-ról és a 14700. számú „Ejtítás koscsikerekek külüli-
 kovacsolt vasból készült keretközordval való biz-
 tos összekötésére” című, 1899. január 6-ról kelt ma-
 gyar szabadalmakra
 vevők vagy engedélyesek kerestetnek.
 Szives ajánlatokat „W. S. 1538” alatt Rudolf Mosse
 Wien, I. Seilerstätte 2. továbbít.

Egyedüli FERLACHI gyártmány,
 mely a bel- és külföldi gyártmányok
 között versenye a legelső díjat nyerte el.
**Aranyérem
 Páris 1900. 44 remeke-
 lés.**

Ogris Márcus
 fegyvergyár és (prácios) puszkaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít első-
 rangú bármily rendszerű
 vadász- és célőlv-fegyvereket legjobb és legpon-
 torlabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű
 DRILLING-fegyverekben. Súlya 28— kilogramm.
Levelezés magyar! Levelezés magyar!

Hajfestő-fésű.

**Eredeti
 Dr. Allmondo-appartus**
 Egyeztető fésűs állat, szűke,
 vagy vörös hajat, valódi szőke,
 barna vagy fésűtő festi. Tel-
 jesen ártalmatlan. Évek óta használatban. Széles és
 jó a használatban. Darabja
 5 kor. bérmentve. Küld: J.
 Schaller, Wien, II. Kurz-
 bauergasse 4.

BUTOROK
 képződmény és részletké-
 zésre. Háló- és obdóliszob-
 berendezések. Saját készítményű
 res- és vasbutor, divánok,
 matrözök, szendvics-ágy-
 betétek, függőágyak,
 ingárok, oltószőnyeg mint bá-
 rmi, előnyös árúkat feltelek
 mellett.

Pollák N. Ignác
 BUDAPEST
 VI., Teréz-körút 23.

LA 20840. számú
 „Ujtítás lövőgévereken”
 című és a 20860. számú
 „Ujtítások önműködő lövőgévereken”
 című, 1900. október 26-ról kelt magy. szabadalmakra
 vevők vagy engedélyesek kerestetnek.
 Szives ajánlatokat „W. O. 379” jel. alatt továbbít
 Mosse Rudolf Bécs I., Seilerstätte 2.

Változtatlan JOD-VAS
LABDAGSALBLANCARD
ÉS SZORPJE
 SÁP-KÖR
 ANGOL-KÖR
 HALVÁNYSÁG
 VÉRSEGENYSÉG
 ellen.
 BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett
 gazdag tapasztalat alapján, melyeket a kórház
 buzgervel és bujakóros osztályán való működése
 alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI
 specialista nemi bajokban
 emeritált kórházi orvos
 gyökereken és rövid idő alatt gyógyít a rendes
 foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget
 (hugyvesfolyást, sebeket, syphilist és gonorrhoe-
 sésből támadt idegbajokat).
 Kezlepp az eremény FÉRFIUI GYEN-
 GESEGNEL (IMPOTENCIA) még ére-
 gobb egynekkel is.
 Biztos siker folytán honorárium utólag is
 fizethető.
 Levélre díjlanul válaszol; kivételre gyógyszeréről
 Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.
 Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.
 Főemelet; bejárat a lépcsőnél. Külön vdrterem

NITE-féle Ibolva-Crém
 pár napi használat után hófehér,
 üde és tisztább várárcsója az
 szőke. Naponta is használni.
 Az életkéző női világ né-
 kitalálhatóan arckéremje.
 Egy doboz ára 1 korona. 24-
 rakás: Török József
 győztes Budapest,
 Kildy-utca 12. szám.

En Csillag Anna

**185 cm. óriás hossza
 Lorely-hajmaja, az áltá-
 lam felülről kőncse 14 havú
 faszalma után óriás ol
 Ezen kéns az egyedüli sze-
 a haj ápolására, a nővis elő-
 mondására, a telőr-erősíté-
 sére, arckémi erős és teljes
 székáli növekedés és már rövid
 idő használat után is úgy a
 hajnak, mint székálmek termé-
 szetes forrá és teljesebb kö-
 zetés és mecsőve ezeket a
 korai megcsődéstől egésze a
 késő szőke.**

Biztos kereset
 minden állás egyének-
 nek. Naponta K. 20-30
 — keresetű sorozatok
 eladását által nék meg-
 szerzők szerző. Aján-
 latok: Borjegy lelték bank
 Budapest, VIII., József-
 körút 16. számú.

Csillag Anna
 Wien, I., Graben 10.

15
 forintért készítek
 finom szövetekből
 készülő szabásban di-
 valos forditónyo-
 kat. Vidékre minták
 ingyen. Klein Adolf
 angol urali szabó,
 Dohány-utca 80/f. szám

**Harmino év óta
 felül nem múlt gyártmány**
 Az évenként gyártott
 kerékpárok száma
49.000 darab.

Premier
 Katalógusok ingyen s bérmentve
LANG JAKAB és FIA
 VIII., József-körút 41.

500 korona aranyban,
 ha „Fecellin”-szappan haszná-
 lása után mindenféle bőrtel-
 tálanás, mint szemölcs, pör-
 senés, orrvörösség stb. valamint
 sa arcon lévő ráncok el nem
 tűnnek. A legújabbakban ar-
 és a legújabbakban ar- és a
 arisztokratikus finomak
 és formák lennek. Darabja
 1 kor, 3 drb. 250 kor, 4 drb.
 4 kor, 12 drb. 7 kor. Mindenütt
 kapható és a Práktában W.
 Feith, Wien, VI., Mariahilf-
 strasse 45.

**Prágai husvét
 sonkát**
 szállít mindenbóv
 Hostovsky Jaroslav
 Budapest, Eötvös-u. 19.
 Telefon 47-08. Telefon 47-08

**KISS szerencséseje
 NAGY!**

A XIII. osztályosorsjáték 6. osztálya-
 nak tegnapi első húzásán a következő
 nyeremények estek sorsjegyeinkre:

10.000 korona a 67696. számra

2000	korona az 5202 számra
2000	” ” 46690 ”
500	” ” 698 ”
2000	” ” 8234 ”
1000	” ” 33850 ”
500	” ” 22185 ”

azonkívül a

625	37332	72795	97162
646	39554	73319	97520
730	40662	73390	97564
5214	40673	78233	99669
8125	40689	78276	100217
8228	40690	78316	100222
8284	46933	79174	100490
8337	48130	79193	100810
12707	48181	79194	100886
13670	48190	82141	100894
15268	49963	82610	102224
20523	50353	82613	102265
20837	53384	84204	102290
20838	54722	86720	102741
20842	54745	88013	102753
20872	56614	88051	101771
20908	56634	88075	102817
20922	56646	88108	102834
20944	56833	88162	102835
20976	57507	88169	102884
22199	58127	88512	102986
22971	60133	90690	105985
23121	61307	91922	106029
24760	61561	92304	106065
26342	63614	92308	107633
26591	64241	93339	108014
26594	67691	93662	108062
27985	68748	94239	108069
29571	70497	94923	108112
30999	71816	94977	
34096	72776	96056	
37328	72789	96831	

számok a 200 koronát nyertek.
 A tegnapi tartott sorsolás után még a
 következő nagyobb nyeremények maradtak
 a szerencsekerékben:

1 jut.	600000 K.	4 nyer.	20000
1 nyer.	400000 K.	5	15000
1	200000 K.	23	10000
1	60000 K.	50	5000
1	50000 K.	379	2000
1	40000 K.	226	1000
2	30000 K.	1068	500
1	25000 K.		

A még folytatandó húzásokra, melyek
 április 20-ig tartanak szerencse-sorsje-
 gyeket ajánlunk dús sorozat választék-
 ban, különösen a következő készletben
 levő számokat:

Egész sorsjegyek 47807, 100111, 100231	Fél sorsjegyek 77887, 100808, 100899
160 kor.	80 kor.
Negyed sorsjegyek 777, 14714, 40040, 50656, 71111, 80080, 88008, 88090	Nyolcad sorsjegyek 2823, 20555, 38323, 37770, 60078, 91919, 94994, 102202
40 kor.	20 kor.

A naponként húzások eredményei félórán-
 kint láthatók kirakatainkban.

Kiss Károly és Tsa
 a magy. kir. osztályosorsjáték
 főelárusító helye.
 Központ: Erzsébet-körút 19. sz
Legszerencsebb
 sorsjátékúztlet az országban!

Minden az egyzari beiktatás nonparolle betűből 8 iller. Vas-tagabb betűből 8 iller.

Szerkesztési telefon-szám: 54-12.

Levélbeli tudakozásara ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szerkesztés békéget kell mellékelni. Tudakozásokról a hirdetés számtal a kiadónival mindig közölni kell.

Levelezés.

Arany Halacska. Leveled vas, irj azonnal kávéháza, imádó fogoly Egérkőnek. 5870

37 éves. Főbírókhoz, fővárosi hatáskörben 20-25 éves volt. Vannak protestánsok is. Bővebbet Augusztina Károlynál, Veszély-utca 54. Válaszbélyeg. 7160

30 éves. Fővárosi arany, hatáskörben 1000-1200 forint között volt. Bővebbet Augusztina Károlynál, Veszély-utca 54. Válaszbélyeg. 7161

Honka. Rózsás levele van félszáznál. 1400

Kedélyes. Rózsás levele van félszáznál. 1400

Urambátyám! Még nem tudtam. Jövő évben a székelyek dráma feljött. Saját juttatás, 1200 forint. 1873

Béla Párkány. Ugyan Béla is hogy van? Én is a jelleme ezébe az a jelleme. 1874

Riggettlen. Válaszok szerelmis saját lakás. Rendelkezés után ismeretlen. 1875

Christanthenum. Többézer varian és keresztm. 1876

A...-nak. Kedvenc birtokból a gondolat. 1877

Láhere. Gyermeleni házi mindig fekszem. 1878

Székacsón. Gyermeleni házi mindig fekszem. 1879

Takarítónő. Feltétlenül. 1880

Mindenes. Feltétlenül. 1881

Szakácsnő. Feltétlenül. 1882

Mindenes. Feltétlenül. 1883

Mindenes. Feltétlenül. 1884

Mindenes. Feltétlenül. 1885

Mindenes. Feltétlenül. 1886

Mindenes. Feltétlenül. 1887

Mindenes. Feltétlenül. 1888

Mindenes. Feltétlenül. 1889

Mindenes. Feltétlenül. 1890

Mindenes. Feltétlenül. 1891

Mindenes. Feltétlenül. 1892

Mindenes. Feltétlenül. 1893

Mindenes. Feltétlenül. 1894

Társat keresek. Egy új és érdekes győztes-konfess-alapnyai nagyban gyártásos, mely konfess-alapnyai az orvosok véleménye szerint jók. 1895

Üzletszerzők. Keresek a városban eladó ingatlanokat. 1896

Előelő. Eszéprolami hatáskörben, mely az egész országban kitűnően van bevezetve. 1897

Egy varróné. Ki mindezt ér, azonnal felvételi. 1898

Tanone. Feltétlenül. 1899

Uram, hölgyeim! Aki biztos megéltetést óhajt megéltetést. 1900

Gyógyszer. Feltétlenül. 1901

Körösma. Feltétlenül. 1902

Kütnő. Feltétlenül. 1903

Vice. Feltétlenül. 1904

Szakácsnő. Feltétlenül. 1905

Mindenes. Feltétlenül. 1906

Szakácsnő. Feltétlenül. 1907

Mindenes. Feltétlenül. 1908

Szakácsnő. Feltétlenül. 1909

Mindenes. Feltétlenül. 1910

Mindenes. Feltétlenül. 1911

Mindenes. Feltétlenül. 1912

Mindenes. Feltétlenül. 1913

Mindenes. Feltétlenül. 1914

Mindenes. Feltétlenül. 1915

Mindenes. Feltétlenül. 1916

Kertész. Ki a kertészet minden ágában jártas. 1871

Irodaszolgai. Ajánlók. 1872

Szobalány. Ajánlók. 1873

Kütnő. szalon szabóné, most otthon vállalja a legzebb. 1874

Oktatás. Egy koronáért ad szerep-érts kütnő szorgosnő. 1875

Szűlők! Tanulmányok elmaradt tanulókat. 1876

Kütnő. Feltétlenül. 1877

Kütnő. Feltétlenül. 1878

Kütnő. Feltétlenül. 1879

Kütnő. Feltétlenül. 1880

Kütnő. Feltétlenül. 1881

Kütnő. Feltétlenül. 1882

Kütnő. Feltétlenül. 1883

Kütnő. Feltétlenül. 1884

Kütnő. Feltétlenül. 1885

Kütnő. Feltétlenül. 1886

Kütnő. Feltétlenül. 1887

Kütnő. Feltétlenül. 1888

Kütnő. Feltétlenül. 1889

Kütnő. Feltétlenül. 1890

Kütnő. Feltétlenül. 1891

Kütnő. Feltétlenül. 1892

Dohányüzem. helyiség, kőrujtó-géppel. 1871

Kütnő. Feltétlenül. 1872

Kütnő. Feltétlenül. 1873

Kütnő. Feltétlenül. 1874

Kütnő. Feltétlenül. 1875

Kütnő. Feltétlenül. 1876

Kütnő. Feltétlenül. 1877

Kütnő. Feltétlenül. 1878

Kütnő. Feltétlenül. 1879

Kütnő. Feltétlenül. 1880

Kütnő. Feltétlenül. 1881

Kütnő. Feltétlenül. 1882

Kütnő. Feltétlenül. 1883

Kütnő. Feltétlenül. 1884

Kütnő. Feltétlenül. 1885

Kütnő. Feltétlenül. 1886

Kütnő. Feltétlenül. 1887

Kütnő. Feltétlenül. 1888

Kütnő. Feltétlenül. 1889

Kütnő. Feltétlenül. 1890

Kütnő. Feltétlenül. 1891

Kütnő. Feltétlenül. 1892

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1871

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1872

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1873

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1874

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1875

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1876

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1877

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1878

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1879

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1880

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1881

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1882

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1883

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1884

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1885

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1886

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1887

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1888

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1889

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1890

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1891

Pénzkölcsön. legelőnyösebb feltételek mellett. 1892

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1871

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1872

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1873

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1874

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1875

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1876

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1877

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1878

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1879

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1880

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1881

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1882

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1883

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1884

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1885

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1886

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1887

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1888

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1889

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1890

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1891

Lakások. új házban, Ludovikával szemben. 1892

Csemege juhutató. 572 koronás. 1871

Csemege juhutató. 572 koronás. 1872

Csemege juhutató. 572 koronás. 1873

Csemege juhutató. 572 koronás. 1874

Csemege juhutató. 572 koronás. 1875

Csemege juhutató. 572 koronás. 1876

Csemege juhutató. 572 koronás. 1877

Csemege juhutató. 572 koronás. 1878

Csemege juhutató. 572 koronás. 1879

Csemege juhutató. 572 koronás. 1880

Csemege juhutató. 572 koronás. 1881

Csemege juhutató. 572 koronás. 1882

Csemege juhutató. 572 koronás. 1883

Csemege juhutató. 572 koronás. 1884

Csemege juhutató. 572 koronás. 1885

Csemege juhutató. 572 koronás. 1886

Csemege juhutató. 572 koronás. 1887

Csemege juhutató. 572 koronás. 1888

Csemege juhutató. 572 koronás. 1889

Csemege juhutató. 572 koronás. 1890

Csemege juhutató. 572 koronás. 1891

Csemege juhutató. 572 koronás. 1892

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1871

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1872

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1873

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1874

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1875

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1876

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1877

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1878

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1879

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1880

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1881

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1882

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1883

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1884

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1885

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1886

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1887

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1888

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1889

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1890

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1891

Két utca. szoba, előszobával, évi 700 koron. 1892

Különféle. Petrolium. 1871

Különféle. Petrolium. 1872

Különféle. Petrolium. 1873

Különféle. Petrolium. 1874

Különféle. Petrolium. 1875

Különféle. Petrolium. 1876

Különféle. Petrolium. 1877

Különféle. Petrolium. 1878

Különféle. Petrolium. 1879

Különféle. Petrolium. 1880

Különféle. Petrolium. 1881

Különféle. Petrolium. 1882

Különféle. Petrolium. 1883

Különféle. Petrolium. 1884

Különféle. Petrolium. 1885

Különféle. Petrolium. 1886

Különféle. Petrolium. 1887

Különféle. Petrolium. 1888

Különféle. Petrolium. 1889

Különféle. Petrolium. 1890

Különféle. Petrolium. 1891

Különféle. Petrolium. 1892

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1871

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1872

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1873

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1874

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1875

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1876

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1877

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1878

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1879

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1880

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1881

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1882

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1883

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1884

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1885

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1886

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1887

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1888

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1889

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1890

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1891

Gyümölcsös. dísz-, róza-, aranyágyakkal. 1892

Veszek. szőlővel, olivalakkal, briliánsokkal. 1871